

OUTO
KUMPU

Tilinpäätös 2008

RUOSTUMATON
TERÄS
KESTÄÄ

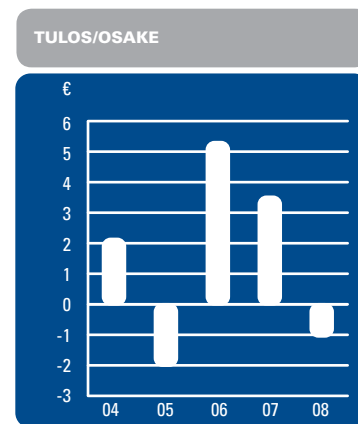
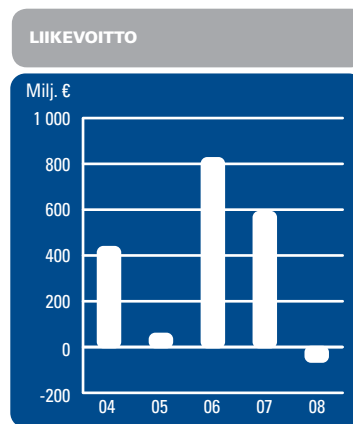
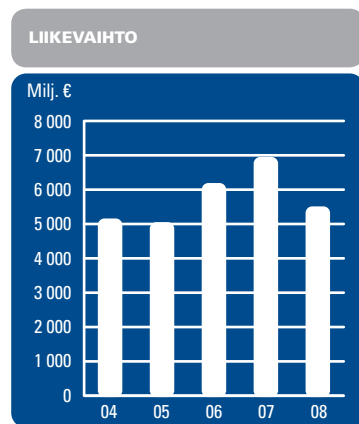

Tässä vuosikertomuksessa esitetty konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaan.

Kaikki vuosikertomuksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Hallituksen toimintakertomus	2
Tilintarkastuskertomus	10
Konsernitilinpäätös	
Konsernin tuloslaskelma	11
Konsernitase	12
Konsernin rahavirtalaskelma	14
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	15
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	16
1. Perustiedot	16
2. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	16
3. Segmentti-informaatio	20
3.1 Liiketoimintasegmentit	20
3.2 Maantieteelliset segmentit	21
4. Myydyt ja myytävänä olevat toiminnot	22
5. Yrityshankinnat ja -myynnit	23
6. Liiketoiminnan muut tuotot	24
7. Liiketoiminnan muut kulut	24
8. Toimintokohtaisten kulujen erittely	25
9. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	25
10. Tuloslaskelmaan kirjatut rahoitustuotot ja -kulut	26
11. Omaan pääomaan kirjatut tuotot ja kulut	26
12. Tuloverot	27
13. Osakekohtainen tulos	28
14. Aineettomat hyödykkeet	29
15. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	31
16. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	32
17. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin	33
18. Myytävissä olevat sijoitukset	35
19. Osakeperusteiset maksut	35
20. Rahoitusriskienhallinta, pääomahallinta ja vakuutukset	38
21. Valuuttapositio	40
22. Nettovelan valuuttajakauma ja uudelleenhinnoittelu	40
23. Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriski	41
24. Herkkyys markkinahintariskeille	41
25. Johdannaisopimusten käyvät arvot ja nimellismäärät	42
26. Vaihto-omaisuus	43
27. Myyntisaamiset ja muut saamiset	44
28. Rahavarat	45
29. Oma pääoma	45
30. Työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet	46
31. Varaukset	48
32. Korolliset velat	48
33. Ostovelat ja muut velat	49
34. Vastuusitoumukset	50
35. Riita-asiat ja oikeusprosessit	50
36. Lähipiiritapahtumat	51
37. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	51
38. Tytäryhtiöt 31.12.2008	52
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	
Konsernin tunnusluvut	53
Tietoja neljänneksittäin	54
Osakekohtaiset tunnusluvut	55
Tunnuslukujen laskentaperusteet	56
Emoyhtiön tilinpäätös	
Emoyhtiön tuloslaskelma	57
Emoyhtiön tase	58
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	59
Laskelma emoyhtiön oman pääoman muutoksista	60

Hallituksen toimintakertomus

MAAILMANLAAJUINEN TALOUSKRIISI ISKI RUOSTUMATTOMAN TERÄKSEN MARKKINOIHIN JA PAKOTTI OUTOKUMMUN TOIMENPITEISIIN

Vuosi 2008 oli monin tavoin poikkeuksellinen ruostumattoman teräksen alalla. Vuoden alussa ruostumattoman teräksen kysyntä elpyi ja hinnat nousivat. Kesää kohti kysyntä väheni jonkin verran, ja metallien hintojen putouksen myötä ruostumattoman teräksen kysyntä heikkeni edelleen. Syksyllä voimistuva maailmanlaajuinen talouskriisi vaikutti huomattavasti ruostumattoman teräksen markkinoihin kaikilla loppukäyttösegmenteillä.

Outokummun strategia tähtää vakaampaan ja kannattavampaan liiketoimintamalliin kasvattamalla loppukäyttö- ja projektiasiakkaille suuntautuvan myynnin sekä korkean jalostusasteen erikoistuotteiden ja nikkeliittömien laatuojen osuutta liikevaihdosta. Näiden strategisten tavoitteiden suhteen saavutettu menestys vuonna 2008 jäi rajalliseksi erittäin vaikean markkinatilanteen takia. Vuoden 2008 lopussa Outokumpu päätti lykätä lähes koko investointiohjelmaansa, jolla oli määrä kasvattaa erikoislaatuojen ja -tuotteiden kapasiteettia sekä laajentaa konsernin palvelukeskusverkostoa. Yhtiö toteuttaa nyt strategiaansa vähemmän pääomaa vaativilla toimenpiteillä ja nostaa lyhyellä aikavälillä kannattavuuden ja kassavirran etusijalle. Useita kustannussäästötoimenpiteitä, mukaan lukien henkilöstösopeutukset, toteutetaan.

Konsernin liikevaihto vuonna 2008 oli 5 474 milj. euroa (2007: 6 913 milj. euroa), mikä johtui ruostumattoman teräksen alhaisemmista markkinahinnoista vuonna 2008. Ruostumattoman teräksen toimitukset olivat 1 423 000 tonnia eli lähes samalla tasolla kuin edellisvuonna (2007: 1 419 000 tonnia). General Stainlessin liikevaihto supistui 22 % ja Specialty Stainlessin 22 %.

Euroopan osuus konsernin liikevaihdosta oli 78 % vuonna 2008 (2007: 73 %). Aasian osuus oli 8 % (2007: 12 %) ja Amerikan 11 % (2007: 12 %).

Sijoitetun pääoman tuotto oli -1,6 % ja velkaantumisaste 38,4 %. Outokummun sijoitetun pääoman tuottotavoite, joka on yli 13 %, jäi saavuttamatta, mutta velkaantumisastetta koskeva tavoite, alle 75 %, saavutettiin. Osakekohdainen tulos oli -1,05 euroa, mistä jatkuvien toimintojen osuus oli -0,61 euroa. Hallitus esittää vuoden 2009 yhtiökokoukselle, että vuodelta 2008 jaetaan osinkoa 0,50 euroa osakkeelta (2007: 1,20 euroa).

EPÄVAKAUTTA RUOSTUMATTOMAN TERÄKSEN MARKKINOILLA

Ruostumattoman teräksen kysyntä oli hyvällä tasolla vuoden 2008 alkupuoliskolla, mutta se alkoi heiketä kesäkuussa, kun maailmantalouden kasvu hidastui. Nikkelin hinta alkoi laskea toukokuussa ja jakelijat alkoivat lykätä tilauksiaan. Kesän jälkeen maailmanlaajuiset rahoitusmarkkinat romahtivat, minkä seurauksena ruostumattoman teräksen kysyntä heikkeni entisestään. Kausiluonteisesti heikon kolmannen neljänneksen jälkeen kysyntä heikkeni edelleen neljännellä neljänneksellä, jolloin sekä jakelijat että loppukäyttösegmentit lykkäsivät hankintojaan. Vuoteen 2007 verrattuna ruostumattoman

teräksen kulutuksen arvioidaan supistuneen 4 % Euroopassa ja 6 % maailmanlaajuisesti. Kylmävalssatun 2 mm:n teräslevyn 304-laadun Saksan markkinoiden keskimääräinen perushinta oli 1 185 euroa tonnilta vuonna 2008 eli 9 % matalampi kuin vuonna 2007. Ruostumattoman teräksen markkinahinta vuonna 2008 oli keskimäärin 2 801 euroa tonnilta eli 27 % matalampi kuin vuotta aiemmin pääasiassa siitä syystä, että nikkelin hinta oli paljon korkeampi vuonna 2007. (CRU)

LIIKEVAIHTO JA TOIMITUKSET

Konsernin liikevaihto vuonna 2008 laski 5 474 milj. euroon (2007: 6 913 milj. euroa), mikä johtui ruostumattoman teräksen alhaisemmista markkinahinnoista vuonna 2008. Ruostumattoman teräksen toimitukset olivat 1 423 000 tonnia eli lähes samalla tasolla kuin edellisvuonna (2007: 1 419 000 tonnia). General Stainlessin liikevaihto supistui 22 % ja Specialty Stainlessin 22 %.

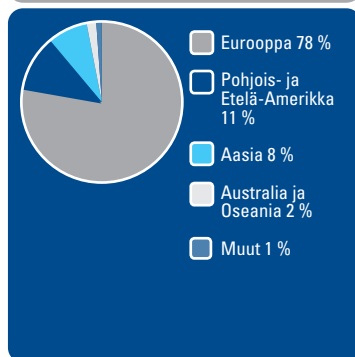
Euroopan osuus konsernin liikevaihdosta oli 78 % vuonna 2008 (2007: 73 %). Aasian osuus oli 8 % (2007: 12 %) ja Amerikan 11 % (2007: 12 %).

LIIKEVOITTO

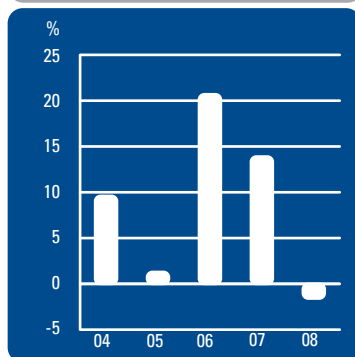
Liikevoitto vuonna 2008 oli -63 milj. euroa (2007: 589 milj. euroa). Vuoden 2008 liiketappio sisältää 83 milj. euroa kertaluonteisia kuluja (66 milj. euron varaukset ja arvonalennukset liittyen Thin Strip -yksikön sulkemiseen Sheffieldissä ja noin 17 milj. euron varaukset henkilöstövähennyksistä pääasiassa Ruotsissa). Vuoden 2007 liikevoittoon sisältyi 14 milj. euroa kertaluonteisia nettovoittoja (11 milj. euron kustannukset Thin Stripin Britannian toimintojen uudelleenjärjestelystä ja 25 milj. euron voitto Hituran kaivoksen myynnistä). Vuoden 2008 liikevoitto sisältää noin 285 milj. euron raaka-aineisiin liittyneet varastotappiot (2007: noin 230 milj. euroa). Operatiivinen tulos vuodelta 2008 oli noin 305 milj. euroa (2007: 800 milj. euroa). Suurimmat syyt liikevoiton heikkenemiseen olivat huomattavasti matalammat perushinnat ja hieman korkeammat muuttuvat kustannukset vuonna 2008. Lisäksi raaka-aineiden käytön ja hinnoittelun optimoinnista saatiin vähemmän taloudellisia hyötyjä, mikä johtui metallien selvästi alhaisemmista hinnoista vuonna 2008. Voitto ennen veroja oli -134 miljoonaa euroa (2007: 798 milj. euroa).

Nettorahoituskulut vuonna 2008 olivat 47 milj. euroa negatiiviset ilman kertaluonteisia eriä (2007: 46 milj. euroa negatiiviset). Vuonna 2008 muihin rahoituskuluihin tehtiin 21 milj. euron arvonalennuskirjaus (12 milj. euroa ensimmäisellä neljänneksellä ja 9 milj. euroa neljännellä neljänneksellä) Belvedere Resources Ltd:n osakekurssin laskun johdosta. Omistus yhtiössä on luokiteltu myytävissä olevaksi sijoitukseksi. Vuoden 2007 rahoitustuotoihin sisältyivät Outotec Oyj:n 12 %:n jäljellä olleen omistusosuuden myynnistä kirjattu 142 milj. euron voitto ja Talvivaara-järjestelystä kirjattu 110 milj.

LIIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN

SIJOITETUN PÄÄOMANTUOTTO

euron voitto. Tilikauden 2008 tulos oli -189 milj. euroa (2007: 641 milj. euroa) ja jatkuvien toimintojen kauden tulos -110 milj. euroa (2007: 660 milj. euroa). Tilikauden tappioon sisältyy 66 milj. euron tappio, joka aiheutui jäljellä olevan kupariputkiliiketoiminnan myymisestä Cupori Group Oy:lle kesäkuussa 2008 (Myydyt ja myytävänä olevat toiminnot). Osakekohtainen tulos oli -1,05 euroa (2007: 3,52 euroa) ja jatkuvien toimintojen tulos osaketta kohti -0,61 euroa (2007: 3,63 euroa). Sijoitetun pääoman tuotto vuonna 2008 oli -1,6 % (2007: 13,9 %).

PÄÄOMARAKENNE

Vuoden 2008 aikana Outokummun korolliset nettovelat kasvoivat 284 milj. euroa ja olivat joulukuun lopussa yhteensä 1072 milj. euroa (31.12.2007: 788 milj. euroa). Outokummun velkaantumistaso joulukuun lopussa oli 38,4 % (31.12.2007: 23,6 %) alittaan selvästi konsernin 75 %:n tavoitetason. Konsernin omavaraisuusaste oli vuoden 2008 lopussa 52,4 %. Suurin osa Outokummun veloista erääntyy vuosina 2009–2013. Yhtiöllä on nostamattomia komititoituja valmiusluottoja yhteensä noin 1 miljardia euroa.

Liiketoiminnan nettorahavirta vuonna 2008 oli hyvä, 656 milj. euroa (2007: 676 milj. euroa.), sillä käyttöpääomasta vapautui 370 milj. euroa pääasiassa laskeneiden metallinhintojen seurauksena. Rahavarat olivat vuoden lopussa 224 milj. euroa (2007: 86 milj. euroa).

KÄYTTÖMAISUUSINVESTOINNIT

Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 544 milj. euroa. Suurin investointi vuonna 2008 oli italialaisen jakeluyhtiön SoGePar Groupin ostaminen 224 milj. eurolla. Muut merkittävät investoinnit vuonna 2008 olivat Tornion hehkutus-peittauslinja 2:n korvausinvestointi ja kvarttolevy tuotantokapasiteetin aloitettu laajentaminen.

INVESTOINTIOHJELMA

Siirryttyään syyskuussa 2007 strategiassaan seuraavaan vaiheeseen Outokumpu käynnisti noin 2 miljardin euron investointiohjelman. Outokumpu päätti lokakuussa 2008 arvioida uudelleen investointiohjelmansa johtuen maailmanlaajuisesta talouskriisistä ja äkillisesti heikentyneestä ruostumattoman teräksen kysynnästä. Joulukuussa tehtiin päätös melkein koko investointiohjelman lykkäämisestä vähintään 12 kuukaudella. Yksittäisten projektien jatkaminen edellyttää erillistä päivitettyyn kannattavuusanalyysiin perustuvaa päätöstä.

Yhteensä noin 1,5 miljardin euron investointeja lykättiin, ja vuoden 2009 käyttöomaisuusinvestointien arvioidaan nyt olevan 300 milj. euroa (alkuperäinen suunnitelma 850 milj. euroa). Pääosa vuoden 2009 käyttöomaisuusinvestoinneista liittyy valmistumassa oleviin laajennusprojekteihin ja joihinkin

LIIKEVAIHTO

Milj. €	2008	2007	2006
General Stainless	4 147	5 321	4 770
Specialty Stainless	2 705	3 456	2 723
Muu toiminta	258	237	361
Sisäinen myynti	-1 636	-2 101	-1 700
Konserni	5 474	6 913	6 154

RUOSTUMATTOMAN TERÄKSEN TOIMITUKSET

1 000 tonnia	2008	2007	2006
Kylmävalssatut tuotteet	739	703	936
Kirkaat kuumanauhat	330	314	390
Kvarttolevyt	120	146	162
Putkituotteet	70	65	74
Pitkät tuotteet	55	54	59
Puolituotteet	109	137	195
Toimitukset yhteensä	1 423	1 419	1 815

KANNATTAVUUS

Milj. €	2008	2007	2006
Liikevoitto			
General Stainless	-6	220	536
Specialty Stainless	-101	337	338
Muu toiminta	38	21	-35
Sisäiset erät	6	11	-15
Konsernin liikevoitto	-63	589	824
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	-2	4	8
Rahoitustuotot ja -kulut	-69	206	-48
Voitto ennen veroja	-134	798	784
Tuloverot	24	-138	-178
Jatkuvien toimintojen tilikauden voitto	-110	660	606
Myytyjen ja myytävänä olevien toimintojen tilikauden voitto	-79	-18	357
Tilikauden voitto	-189	641	963
Liikevoitto suhteessa liikevaihtoon, %	-1,2	8,5	13,4
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-1,6	13,9	20,7
Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos, €	-0,61	3,63	3,34
Osakekohtainen tulos, €	-1,05	3,52	5,31

INVESTOINNIT

Milj. €	2008	2007	2006
General Stainless	332	57	83
Specialty Stainless	170	69	95
Muu toiminta	42	64	9
Konserni	544	190	187
Poistot	206	204	221

käynnistettyjen projektien pakollisiin osiin. Vuoden 2009 käyttöomaisuusinvestoinneista 100 milj. euroa on ylläpitoinvestointeja.

Investoinnit erikoispuhtaisiin ferriittisiin ja kiiltohehkutettuihin laatuihin Torniossa, erikoislaatuihin Avestassa Ruotsissa ja kvarttolevytuotantoon Degerforsissa Ruotsissa on lykätty. Investointi kvarttolevytuotannon laajentamiseen New Castlessa (IN) Yhdysvalloissa jatkuu suunnitellusti. Itsenäisen italialaisen jakelijan, SoGeParin, yritysostosta syntyneiden synergiaetujen ansiosta myös investointiohjelmaa palvelukeskuksiin Euroopassa on kevennetty ja optimoitu. Ainoastaan investointi Willichin palvelukeskukseen Saksassa etenee suunnitellusti. Muita palvelukeskusinvestointeja Euroopassa (Puolassa, Ranskassa ja Etelä-Saksassa) on pienennetty tai lykätty. Myös Intiaan suuntautuvaa palvelukeskusinvestointia on lykätty. Kiinaan perustettava palvelukeskus etenee kuitenkin suunnitelmien mukaan. Lisäksi investointia ferrokromituotantokapasiteetin kaksinkertaistamiseen Torniossa on lykätty ainakin 12 kuukaudella.

1.2.2007 julkistettu 90 milj. euron investointiprojekti Tornion hehkutuspeittauslinja 2:n korvaamiseksi on valmistunut. Vanha linja poistettiin käytöstä syyskuussa. Uuden linjan ylösajo käynnistyi joulukuussa, ja täysi kapasiteetti on käytettävissä vuoden 2009 loppuun mennessä. Vanhan linjan tuotannon lopettaminen ja uuden linjan ylösajo eivät vaikuta merkittävästi kylmävalssaamon vuosien 2008 ja 2009 kapasiteettiin. Uuden HP-linjan kapasiteetti on 300 000 tonnia ja sillä voidaan tuottaa lyhyellä vaihtoajalla sekä austeniittisiä että ferriittisiä teräslaatuja.

Outokumpu OSTR ja saudi-arabialainen Al-Hejailan-konserniin kuuluva putkivalmistaja Armetal sopivat helmikuussa perustavansa Riadiin Outokumpu Armetal Stainless Pipe Co., Ltd. -yhteisyrityksen (51/49) valmistamaan ruostumattomia teräsputkia. Yhteisyritys aloitti toimintansa 1.10.2008.

Kesäkuussa Outokumpu ilmoitti investoivansa noin 10 milj. euroa ruostumattomien pitkien tuotteiden valmistukseen Sheffieldissä, Britanniasa. Uusien laitteiden on määrä olla tuotannossa vuoden 2009 puolivälissä. Investoinnin myötä yhtiöllä on jatkossa integroitu ohuiden ruostumattomien tankojen ja betoniterästen tuotantoreitti Sheffieldissä, joka täydentää nykyistä sulattoa ja valssaamaa.

THIN STRIP -YKSİKÖN SULKEMINEN SHEFFIELDISSÄ

Syyskuussa Outokumpu ilmoitti aikovansa sulkea Thin Strip -yksikkönsä Sheffieldin Meadowhallissa Britanniasa. Meadowhallin tuotantolaitos valmistaa pitkälle kehitettyjä, erittäin ohuita ruostumattomia teräsnauhatuotteita. Sen toimitukset vuonna 2007 olivat 12 000 tonnia. Ruostumattomien ohuiden nauhojen markkinoiden ylikapasiteetin takia liiketoiminta on

RAHOITUSASEMAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Milj. €	2008	2007	2006
Korollinen nettovelka			
Pitkäaikaiset korolliset velat	1 219	1 046	1 293
Lyhytaikaiset korolliset velat	581	464	685
Korolliset velat yhteensä	1 800	1 510	1 977
Korolliset varat	-711	-589	-515
Myytävänä oleviin toimintoihin liittyvät varat ja velat	-16	-132	-162
Korollinen nettovelka	1 072	788	1 300
Oma pääoma	2 794	3 337	3 054
Oman pääoman tuotto, %	-6,2	20,0	37,5
Velkaantumisaste, %	38,4	23,6	42,3
Omavaraisuusaste, %	52,4	56,5	47,9
Liiketoiminnan nettorahavirta	656	676	-35
Nettokorot	54	58	62

ollut tappiollista useiden vuosien ajan. Sulkeminen on osa Outokummun toiminnan parantamista maailmanlaajuisen kilpailukyyn varmistamiseksi. Sheffield Thin Strip -yksikön sulkemisen arvioidaan tapahtuvan vuoden 2009 ensimmäisen neljänneksen aikana. Konsernin erikoisnauhaliiketoiminnan siirto etenee suunnitellusti ja osa liiketoiminnasta on jo siirretty Outokummun Klosterin yksikköön Långshyttanissa, Ruotsissa.

Toiminnan sulkemisen arvioidaan aiheuttavan noin 230 työpaikan menetyksen Meadowhallin tuotantoyksikössä ja vähentävän vuotuisia kiinteitä kustannuksia 16 milj. eurolla toisesta vuosineljänneksestä 2009 eteenpäin. Vuoden 2008 kolmannelle neljännekselle tehtiin 66 milj. euroa alaskirjauksia ja varauksia, joista 28 milj. eurolla on vaikutusta kassavirtaan.

YRITYSOSTOT JA -MYNNIT

Huhtikuussa Outokumpu allekirjoitti sopimuksen italialaisen ruostumattoman teräksen jakelijan SoGePar Groupin ostamisesta sen omistajilta, Borromeon perheeltä. Kauppa vahvistui heinäkuun lopussa. Lopullinen kauppahinta oli 224 milj. euroa käteisenä ja 87 milj. euroa velkoina. SoGePar on konsolidoitu Outokummun tilinpäätökseen 1.8.2008 alkaen.

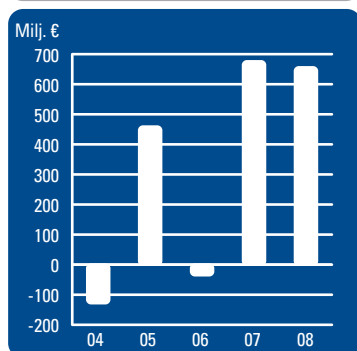
Entisiin SoGePar-yksiköihin sisältyy ruostumattoman teräksen palvelukeskus Castelleonessa Italiassa ja Rotherhamissa Britanniasa. Lisäksi SoGeParilla on jakeluväsarot Italiassa, Britanniasa, Belgiassa, Suomessa, Ranskassa ja Irlannissa sekä kaupallinen toimisto Saksassa ja edustusto Turkissa. SoGePar Groupin liikevaihto vuonna 2007 oli 560 milj. euroa, liikevoitto 44 milj. euroa ja toimitusmäärä 134 000 tonnia.

Kesäkuussa Outokumpu allekirjoitti sopimuksen Avesta Klippcenter AB:n ostamisesta Avestassa, Ruotsissa. Kauppa saatettiin päätökseen 1.7.2008.

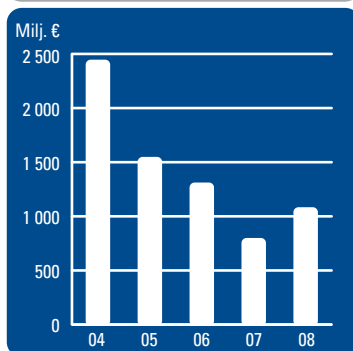
MYDYT JA MYYTÄVINÄ OLEVAT TOIMINNOT

Huhtikuussa Outokumpu allekirjoitti sopimuksen jäljellä olevan kupariputkiliiketoimintansa myymisestä Cupori Group Oy:lle. Kauppa saatettiin päätökseen 3.6.2008 ja kokonaiskauppahinta oli 52 milj. euroa. Kaupasta kirjattiin 66 milj. euron myyntitappio. Myyty liiketoiminta koostuu kuparisia

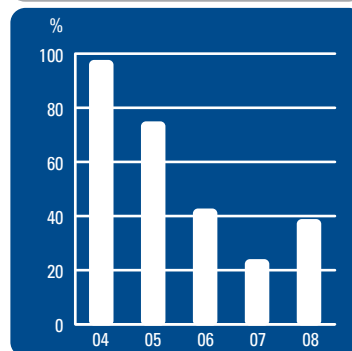
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA

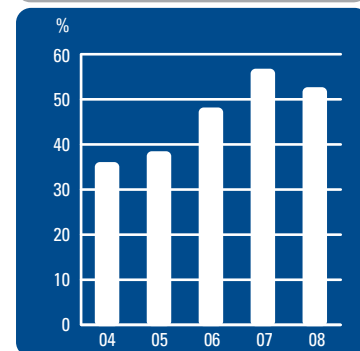
KOROLLINEN NETTOVELKA

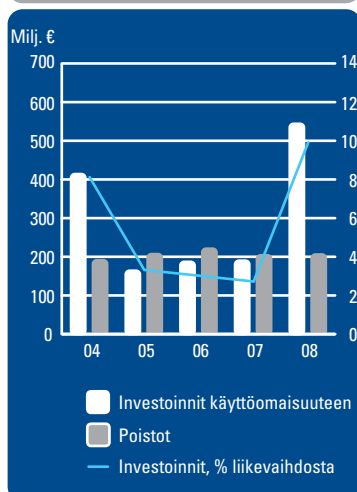
VELKAANTUMISASTE

OMAVARAISUUSASTE

INVESTOINNIT JA POISTOT

lv-asennus- ja teollisuusputkia valmistavista yhtiöistä Porissa, Zaratomossa Espanjassa, Västeråsissa Ruotsissa ja Liègeissä Belgiassa, sekä kupariputkien myyntiyhtiöistä Ranskassa, Saksassa ja Italiassa. Vuonna 2007 kyseisen liiketoiminnan liikevaihto oli 510 milj. euroa ja tilikauden tappio 5 milj. euroa. Myyjien yhtiöiden palveluksessa oli yhteensä 730 henkilöä.

OPERATIONAL EXCELLENCE -OHJELMAT

Vuonna 2005 aloitettuja Operational Excellence -ohjelmia, joihin aluksi kuuluivat vain kaupallisen ja tuotannollisen erinomaisuuden ohjelmat, laajennettiin vuonna 2007 hankintaketjun hallinnan erinomaisuuden ohjelmalla. Ohjelmilla tavoitellut edut on saavutettu vuosina 2007 ja 2008. Tavoitteena oli parantaa koko konsernin toiminnan tehokkuutta ja saada aikaan 40 milj. euron hyödyt vuonna 2007 ja 80 milj. euron hyödyt vuonna 2008 vuoteen 2005 verrattuna. Ohjelmat ovat tuottaneet noin 86 milj. euron hyödyt vuoden 2008 loppuun mennessä (25 milj. euroa vuonna 2006 ja 45 milj. euroa vuonna 2007). Ohjelmille (sisältäen hankintaketjun hal-

linnan) vuodelle 2009 asetettua tavoitetta 200 milj. euron hyödyistä ei tul-la saavuttamaan nykyisen markkinatilanteen valossa, sillä hyödyt riippuvat vahvasti toimitusmääristä ja raaka-aineiden hinnoista. Lyhyellä tähtäimellä Operational Excellence -ohjelman painopiste tulee olemaan käyttöpää-oman pienentämisessä sekä raaka-aineisiin ja muihin kustannussäästöihin liittyvissä projekteissa kapasiteetin laajennuksen sijasta. Outokumpu jatkaa Excellence-ohjelmia entistä voimakkaammin ja tähtää tavoiteltujen hyötyjen saavuttamiseen, mutta hitaammalla aikataululla.

MYYYTYN KUPARITUOTELIIKETOIMINTAAN LIITTYVÄT KANTEET

Outokummun vuonna 2005 myymään kuparituoteliiketoimintaan kuului muun muassa Outokumpu Copper (USA) Inc., jota vastaan on nostettu ilmastointiputkia koskeva vahingonkorvauskanne, jossa viitataan Yhdysvaltain kilpailulainsäädännön vastaiseen toimintaan. Outokumpu uskoo, että syytökset ovat perusteettomia, ja se tulee puolustautumaan syytteitä vastaan. Nordic Capitalin kanssa tehtyyn kuparituoteliiketoiminnan myyntiä koskevaan sopimukseen liittyen Outokumpu on sitoutunut korvaamaan Nordic Capitalille mainitusta kanteesta mahdollisesti aiheutuvat vahingot.

TULLINTUTKIMUKSET LIITTYEN OUTOKUMMUN TORNIO WORKSIN VENÄJÄN VIENTIIN

Suomen Tulli käynnisti maaliskuussa 2007 rikostutkimuksen liittyen Outokummun Tornio Worksin Venäjän vientikäytäntöihin. Esitutkinta liittyy toiseen esitutkintaan, joka kohdistuu kaakkoissuomalaiseen huolintayritykseen. Huolintayrityksessä epäillään tehdyn virheellisiä ja/tai väärennettyjä kauppalaskuja ruostumattoman teräksen viennissä Venäjälle. Tullin esitutkinnassa selvitetään Outokumpu Tornio Worksin mahdollista osuutta virheellisten ja/tai väärennettyjen kauppalaskujen tekemiseen kyseisessä huolintayrityksessä. Välittömästi Tullin tutkimusten käynnistyttyä Outokumpu aloitti oman tutkimuksensa kauppakäytännöistä ruostumattoman teräksen vientikaupassa Tornioista Venäjälle. Roschier Asianajotoimisto, yksi Suomen johtavista asianajotoimistoista, totesi kesäkuussa 2007 valmistuneessa lausunnossaan, ettei tutkimuksessa ole löytynyt näyttöä siitä, että Tornio Worksin henkilöstö tai yhtiö itse olisi syyllistynyt Tullin epäilemiin rikoksiin.

RISKIENHALLINTA

Outokumpu noudattaa yhtiön hallituksen hyväksymää riskienhallintapolitiikkaa, jossa määritellään riskienhallinnan tavoitteet, lähestymistavat ja vastualueet. Riskienhallinta tukee konsernin strategiaa sekä määrittää tasapainoisen riskiprofiilin osakkeenomistajien ja muiden sidosryhmien kuten asiakkaiden, tavarantoimittajien, henkilöstön ja rahoittajien näkökulmasta. Outokumpu on määritellyt riskiksi minkä tahansa asian, joka voi estää tai haitata yhtiön toimintaa tavoitteiden saavuttamisessa. Riskit voivat siis olla nykyiseen tai tulevaan toimintaan liittyviä uhkia, epävarmuustekijöitä tai menetettyjä mahdollisuuksia.

Konsernin johtoryhmä arvioi ja päivitti keskeiset riskit vuoden 2008 jälkipuoliskolla järjestetyssä kokouksessa. Arvioinnin tulokset esiteltiin tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle viimeisellä neljänneksellä. Vuonna 2008 merkittävimmät toteutuneet riskit liittyivät ruostumattoman teräksen markkinoiden rakenteellisiin kysymyksiin ja maailmanlaajuisen talouskriisiin, joka vaikutti teräsmarkkinoihin, rahoituksen saatavuuteen ja viime kädessä Outokummun mahdollisuuksiin toteuttaa investointihankkeitaan. Vuonna 2008 ei sattunut merkittäviä tulipaloja, muita omaisuusvahinkoja tai liiketoiminnan keskeytymiä, joilla olisi ollut suurta vaikutusta Outokummun toimintaan.

Strategiset ja liiketoimintariskit

Tärkeimpiin strategisiin ja liiketoimintariskeihin kuuluvat ruostumattoman teräksen valmistuksen rakenteellinen ylikapasiteetti, kilpailu ruostumattoman teräksen markkinoilla ja Outokummun toiminnan keskittyminen Euroopan markkinoille. Kiinassa on rakenteilla uutta ruostumattoman teräksen tuotantokapasiteettia, mikä on johtanut kylmävalssatun ruostumattoman teräksen valmistuksen ylikapasiteettiin. Pienentääkseen rakenteelliseen ylikapasiteettiin ja ruostumattoman teräksen markkinoiden ankaraan kilpailuun liittyviä riskejä Outokumpu pyrkii pitämään toimintonsa kustannustehokkaina, laajentamaan tuotevalikoimaa ja kasvattamaan myyntiä loppukäyttäjille esimerkiksi kehittämällä jakelukanavia. Strategiaa tuetaan uudella organisaatiolla, joka varmistaa, että asiakkaita palvellaan optimaalisella tavalla. Outokummun tuotantotoiminnan ja myynnin keskittyminen Euroopan markkinoille nähdään riskinä kasvulle ja menestykselle. Riskin pienentämiseksi Outokumpu pyrkii vahvistamaan markkinoitaan myös Euroopan ulkopuolella.

Toiminnalliset riskit

Toiminnalliset riskit syntyvät riittämättömien tai epäonnistuneiden sisäisten prosessien, työntekijöiden toiminnan, systeemien tai muiden tapahtumien, kuten luonnonkatastrofien ja väärinkäytösten tai rikosten, seurauksena. Keskeisiä toiminnallisia riskejä ovat suuret tulipalot tai onnettomuudet, vaihtelut tuotannon suorituksissa, projektien toteutuksen epäonnistuminen ja riittämätön kyky luoda vahva yrityskulttuuri ja yhden yhtiön toimintatapa.

Jotta tulipaloista aiheutuvat omaisuusvahingot ja liiketoiminnan keskeytykset erällä keskeisillä tuotantolaitoksilla pysyisivät mahdollisimman vähäisinä, Outokummulla on ohjelma systemaattiseen palo- ja muiden turvallisuusriskien arviointiin. Osa tämäntyyppisistä riskeistä on katettu vakuutuksilla. Viime vuonna turvallisuus- ja palotarkastuksia suoritettiin noin neljäkymmentä omin voimavaroin ja usein yhdessä vakuutusyhtiöiden teknisten asiantuntijoiden kanssa. Suuri osa konserninlaajuisista turvallisuuteen ja kriisienhallintaan liittyvistä ohjeista tarkistettiin ja päivitettiin vuoden 2008 aikana.

Outokumpu on kehittänyt systemaattisesti toimintaansa erinomaisuuteen tähtäävien ohjelmien avulla. Tästä huolimatta liian suuret vaihtelut eri tuotantoprosessien suorituksissa voivat vaikuttaa vakavalla tavalla liiketoimintaan. Outokumpu vähentää näitä riskejä laajentamalla tuotannollisen erinomaisuuden ohjelmia ja parantamalla strategian toteutusta vahvojen konserninlaajuisien toimintojen kuten toimitusketjun hallinnan ja konsernin myynti- ja markkinointitoiminnan avulla.

Outokumpu pyrkii luomaan vahvan ja yhtenäisen yrityskulttuurin koko organisaatiossaan. Johdon ja muun henkilöstön noudattamien periaatteiden tarkoituksena on luoda ”yhden Outokummun” yrityskulttuuri, mutta merkittävät kulttuurimuutokset voivat olla hitaita. Outokumpu on käynnistänyt toimenpiteitä parantaakseen johtamistaitoja ja edistääkseen yhteisten arvojen omaksumista yhtenäisen yrityskulttuurin luomiseksi.

Outokummun suurta investointiohjelmaa lykättiin melkein kokonaisuudessaan johtuen rahoitusmarkkinakriisistä ja ruostumattoman teräksen markkinoiden heikentymistä vuoden 2008 lopussa. Tietyt investoinnit, kuten palvelukeskuksen laajennus Saksan Willichissä ja uuden levytuotteiden palvelukeskuksen perustaminen Kiinassa, viedään kuitenkin loppuun. Tulevaisuuden varalle Outokumpu pyrkii kehittämään projektinjohdon toimintatapoja edelleen tukeakseen investointiprojektien toteutusta ja hallinnoidakseen konsernin koko projektisalkkuun liittyviä riskejä.

Rahoitusriskit

Rahoitusriskit muodostuvat markkina-, likviditeetti- ja luottoriskeistä. Keskeisimmät rahoitusmarkkinariskit Outokummulle ovat vaihtelut nikkelin hinnassa, Ruotsin kruunun kurssissa suhteessa euroon sekä Yhdysvaltain dollarin arvossa. Outokummulla on myös merkittäviä osakkeiden ja laina-arvopapereiden hintoihin liittyviä riskejä. Osaa markkinahintariskeistä vähennetään johdannaissopimuksilla. Vuonna 2008 Outokumpu muutti nikkelin hintariskin hallintatapaansa ja vastaavasti nikkelin suojausta toimitusketjussa. Tällä oli huomattava positiivinen vaikutus tulokseen vuoden loppupuoliskolla.

Maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriski otetaan huomioon pääomahallintaan liittyvissä päätöksissä ja tarvittaessa investointi- ja muissa liiketoimintapäätöksissä. Outokummun tavoitteena on turvata merkittävä osa luottoriskeistä vakuutuksilla tai muilla järjestelyillä, ja vuonna 2008 suurin osa myyntisaatavista on joko vakuutettu tai muutoin turvattu. Myyntisaamisten ohella Outokummulle aiheutuu luottoriskejä myös lainasaamisista, joihin rahoitusmarkkinakriisin jatkuminen voisi vaikuttaa negatiivisella tavalla. Lainasaamisista ei yleensä vakuuteta tai turvata muunlaisin keinoin.

YMPÄRISTÖ, TYÖTERVEYS JA -TURVALLISUUS

Uusi päästökaupakausi alkoi Euroopan unionissa vuonna 2008. Kioto-kaudella 2008–2012 päästökaupan soveltamisalaa laajennettiin kattamaan myös Outokummun Ruotsissa sijaitsevat lämpökäsittelylaitokset ja Sheffieldin sulatto Britanniassa. Outokummulle on myönnetty 1,3 milj. tonnia vuosittaisia päästöoikeuksia vuoteen 2012 mennessä ja niiden arvioidaan riittävän nykyisen tuotantokapasiteetin tarpeisiin konsernin tuotantolaitoksissa Euroopassa. Päästökaupan uskotaan jatkuvan vuoden 2012 jälkeen. Outokumpu seuraa EU:n ilmasto- ja energiapaketin kehittymistä ja päästökauppadirektiivin uudistamista.

HENKILÖSTÖ

31.12.	2008	2007	2006
General Stainless	3 938	3 571	3 498
Specialty Stainless	4 006	4 099	4 200
Muu toiminta	527	439	462
Konserni	8 471	8 108	8 159

Pääosin alhaisemmista tuotantomääristä johtuen konsernin hiilidioksidipäästöt vähenivät vuonna 2008 ja olivat noin 900 000 tonnia, joista noin 820 000 tonnia päästökaupan piirissä. Vuoden aikana konserni myi 1 022 000 tonnia hiilidioksidipäästöoikeuksia 22 milj. eurolla.

Vuonna 2008 Outokummun tuotantolaitosten päästöt ilmakehään ja vesistöihin pysyivät pääosin sallituissa rajoissa, mutta joitakin ylityksiä tapahtui. Outokumpu ei ole osallisena ympäristöasioita koskevissa merkittävässä oikeudellisissa tai hallinnollisissa menettelyissä eikä sen tiedossa ole ympäristöriskejä, joilla olisi merkittävää vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Outokummun pitkäaikainen kehitystyö materiaalitehokkuuden parantamiseksi oli menestyksekkästä vuonna 2008. Kaatopaikkajätteen kokonaismäärä väheni 40 %, mikä johtui pääosin sivutuotteiden hyväksikäytössä saadusta erinomaisista tuloksista.

Vuonna 2008 tapaturmatiheys (tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti) parani ja oli 9 (2007: 11), mikä on hieman suurempi kuin konsernin vuodelle 2008 asetettu tavoiteluku 8.

YRITYSVASTUU

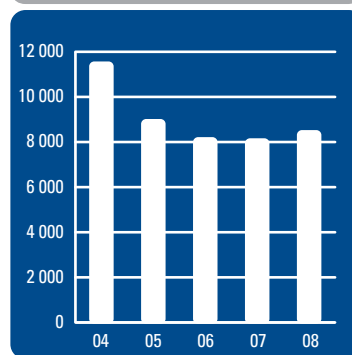
Sustainable Asset Management Group (SAM) ilmoitti syyskuussa Dow Jonesin kestävän kehityksen indeksien (DJSI) vuotuisen arviointinsa tulokset. Outokumpu säilytti jäsenyytensä Euroopan laajuisessa Dow Jones STOXX Sustainability -indeksissä (DJSI STOXX) ja maailmanlaajuisessa Dow Jones Sustainability World -indeksissä (DJSI World). Tammikuussa 2008 SAM antoi Outokummulle SAM Sector mover -tunnustuksen vuoden 2008 vuosikirjassaan Outokummun erinomaisista saavutuksista sekä toimialan parhaana kehittyjänä vastuullisuudessa. Outokumpu on myös edelleen mukana SAM:n kestävän kehityksen vuosikirjassa 2009. Outokumpu säilytti asemansa myös Storebrand SRI:n Best in Class -raportissa ympäristö- ja yhteiskuntavastuun mallirytyksenä alallaan, ASP:n Eurozone® indeksissä sekä Ethibelin maailmanlaajuisissa ja Euroopan laajuisissa vastuullisuusindekseissä (ESI).

Marraskuussa julkaistussa Carbon Disclosure Project (CDP) -raportissa Outokummun pisteet olivat 61/100.

Outokumpu sai myös palkinnon Suomen parhaana yritysraporttotoimijana vuonna 2008.

Vuosi 2008 nimettiin Outokummussa yritysraportin teemavuodeksi tavoitteena lisätä henkilöstön tietoisuutta ympäristöön ja sosiaaliseen vastuuseen liittyvistä kysymyksistä ja vaikuttaa niitä koskeviin asenteisiin. Sekä tehtaille että toimistoille asetettiin konkreettiset, mitattavat tavoitteet, jotka koskivat energia- ja materiaalitehokkuuden parantamista, onnettomuuksien vähentämistä ja henkilöstön hyvinvoinnin lisäämistä. Kaikilla näillä osa-alueilla tapahtui selvää parannusta. Tehtaille asetetut tavoitteet saavutettiin, mut-

HENKILÖSTÖ

ta muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta toimistojen tavoitteita ei täysin saavutettu.

Outokumpu on allekirjoittanut Yhdistyneiden kansakuntien Global Compact -aloitteen kymmenen periaatetta osoituksena sitoutumisestaan kestävään kehitykseen ja yrityskansalaisuuteen. Periaatteet koskevat ihmisoikeuksia, työoloja, ympäristönsuojelua ja korruption torjuntaa.

Outokummun yritysraportti, Outokumpu ja ympäristömme 2008, laaditaan Global Reporting Initiative:n (GRI) G3-ohjeistuksen mukaisesti. Raportti julkaistaan samanaikaisesti vuosikertomuksen kanssa.

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

Vuonna 2008 tutkimus- ja kehitystoiminnan menot olivat 20 milj. euroa eli 0,4 % liikevaihdosta (2007: 18 milj. euroa ja 0,3 %). Outokummulla on kaksi tutkimuskeskusta, Torniossa ja Avestassa. Lisäksi jonkin verran prosessi- ja teknologiakehitystä tehdään tuotantoyksiköissä. Tutkimus- ja kehitystoiminta toimii myös läheisessä yhteistyössä Operational Excellence -ohjelman kanssa. Tutkimus- ja kehitystehtävissä työskenteli lähes 200 asiantuntijaa vuonna 2008. Outokumpu tekee tutkimusta myös yhteistyössä asiakkaidensa, tutkimuslaitosten ja yliopistojen kanssa.

Vuonna 2008 painopistealueena oli kehittää lisää uusia, vähemmän nikkeliä sisältäviä ja nikkelittömiä ruostumattomia teräksiä, jotka vähentävät riippuvaisuutta nikkelin hinnan vaihteluista. Avestassa on panostettu paljon duplex-laatuihin, jotka ovat sekä lujia että korroosionkestäviä. Ihanteellinen käyttökohte duplex-laaduille ovat paksuseinäiset säiliöt, joissa voidaan saavuttaa noin 20 %:n säästö materiaalin painossa. Asiakkaat ovat osoittaneet kiinnostusta yhä enemmän etenkin Outokummun kehittämää Lean Duplex LDX 2101® -laatua kohtaan. Tämän laadun tuottamisesta on tehty lisenssisopimuksia uusien kumppanien kanssa. Tälle teräslaadulle kehitetään jatkuvasti uusia sovelluksia ja sen tuotantoprosesseja on parannettu.

Ferriittiset laadut ovat toinen mahdollisuus vähentää raaka-ainekustannusten riippuvuutta nikkelin hinnasta. Ferriittisten standardilaatujen optimaalisia prosessiparametreja ja tuoteominaisuuksia on tutkittu perusteellisesti tuotantomittakaavassa. Painopistealueita ovat olleet pinnan laatu, muotoutuvuus ja korroosionkestävyys. Neljä eri laatua on tuotu markkinoille, ja niiden volyymit ovat kasvussa. Kyseisiä laatuja käytetään pääasiassa sisätilojen sovelluksissa, keittiötuotteissa, kodinkoneissa ja kuljetusalalla.

Cr-Mn-Ni-laadut (200-sarja) muodostavat kolmannen mahdollisuuden säästää nikkeliä. Ne tarjoavat myös kiinnostavan vaihtoehdon moniin soveluksiin. Valmiudet näiden laatujen tuotantoon ja myyntiin ovat nyt olemassa. Yleisin laatu on 201, ja Outokumpu on muokannut sen kemiallista koostumusta. Sen korroosionkestävyys on lähes vastaava ja lujuus parempi verrattuna Cr-Ni-austeniittiseen standardilaatuun 304.

Uusien tuotteiden lisäksi tutkimus- ja kehitystoiminnassa keskityttiin innovatiivisiin valmistusprosesseihin, jotka pienentävät kustannuksia ja päästöjä, lyhentävät toimitusaikoja sekä parantavat laatua, sekä uusien käyttökohteiden tutkimiseen. Tutkimus- ja kehitysasiantuntijat toimivat sovelluskehityksessä tiiviissä yhteistyössä kaupallisen organisaation kanssa antaen myyntihenkilöstölle ja asiakkaille neuvoja tuotteiden ominaisuuksista ja materiaalin valinnasta sekä saaden samalla asiakkaiden tarpeista suoraa ja arvokasta palautetta, jota hyödynnetään tuotteiden jatkokehityksessä.

Vuonna 2008 pääaihe ympäristöön liittyvässä tutkimuksessa oli kuonan hyödyntäminen. Tutkimustyö kuonasta valmistettavista tuotteiden ominaisuuksista ja niiden sovellusten kehittämisestä jatkuu.

HENKILÖSTÖ

Vuonna 2008 konsernin jatkuvien toimintojen palveluksessa oli keskimäärin 8 551 henkilöä (2007: 8 270) noin 30 maassa. Vuoden 2008 lopussa konsernin henkilöstömäärä oli 8 471 (2007: 8 108). Henkilöstön nettokasvu vuonna 2008 oli 363 (2007: 51) SoGeParin hankinnan sekä konsernin uuden myyntija markkinointiorganisaation perustamisen seurauksena. Henkilöstökulut olivat 520 milj. euroa (2007: 499 milj. euroa).

Outokummun kehitysohjelmat, kuten johdon kehittämisohjelma sekä tuotannon erinomaisuuden ohjelmaan kuuluva koulutusohjelma, jatkuivat vuonna 2008. Seitsemän vastavalmistunutta aloitti Stainless Pro -ohjelmassa syyskuussa 2008.

Vuonna 2008 lähes kaikki konsernin työntekijät osallistuivat tavoite- ja kehityskeskusteluihin.

Outokumpu Personnel Forumin (OPF) 17. kokous pidettiin Cremonassa Italiassa. OPF:n työvaliokunta on foorumi, joka mahdollistaa jatkuvat keskustelut henkilöstön ja johdon välillä. Työvaliokunta kokoontui vuonna 2008 seitsemän kertaa.

Henkilöstötutkimus O'People järjestettiin neljännen kerran vuonna 2008. Tämänvuotinen tutkimus oli jatkoa vuoden 2007 tutkimukselle, ja sen tarkoituksena oli arvioida vuonna 2008 tehtyjen toimenpiteiden onnistumista. Tutkimuksen tulokset paranivat edellisvuotisesta.

ORGANISAATIOMUUTOS JA NIMITYKSIÄ

Outokumpu tuki strategiansa toteuttamisen uutta vaihetta ottamalla käyttöön integroidun organisaatiomallin, jossa painotetaan yhtenä yhtiönä toimimista kaikissa asiakassuhteissa. Uusi organisaatorakenne tuli kokonaisuudessaan voimaan vuonna 2008.

Outokumpu laajensi toimintaansa Lähi-idässä avaamalla myyntiyhtiön Dubaihin, Yhdistyneisiin arabiemiirikuntiin. Myyntiyhtiö edustaa Outokummun koko tuote- ja palveluvalikoimaa.

Pii Kotilainen nimitettiin Outokummun henkilöstöjohtajaksi (Executive Vice President – Human Resources) ja johtoryhmän jäseneksi 1.3.2009 alkaen. Hän aloitti Outokummun palveluksessa 1.1.2009 ja raportoi toimitus-

johtaja Juha Rantaselle. Pii Kotilainen seuraa henkilöstöjohtajan tehtävässä Timo Vuoriota, joka jää eläkkeelle huhtikuun 2009 lopussa.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Arvopaperikeskuksen rekisterin mukaan Outokummun suurimmat osakkeenomistajat vuoden 2008 lopussa ryhmittäin olivat Solidium Oy (31,1%), ulkomaiset sijoittajat (33,8%), suomalaiset julkisyhteisöt (15,3%), suomalaiset kotitaloudet (9,6%), suomalaiset rahoitus- ja vakuutuslaitokset (4,9%), suomalaiset yhteisöt (2,8%) ja suomalaiset voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (2,5%). Joulukuussa Suomen valtio siirsi 31,1%:n omistusosuutensa Outokummusta kokonaan omistamalleen Solidium Oy:lle.

Osakkeenomistajat, joiden osuus Outokumpu Oyj:n osakkeista ja äänimäärästä ylittää 5%, ovat Solidium Oy (31,1%) ja Kansaneläkelaitos (8,1%).

Vuoden lopussa osakkeen päätoskurssi oli 8,28 euroa (2007: 21,21 euroa), joten laskua vuoden aikana oli 61%. Vuonna 2008 keskimääräinen kurssi oli 18,99 euroa (2007: 24,94 euroa), korkein kurssi 33,99 euroa (2007: 31,65 euroa) ja alin kurssi 6,33 euroa (2007: 18,48 euroa). Vuoden lopussa Outokumpu Oyj:n osakkeiden markkina-arvo oli 1 502 milj. euroa (2007: 3 845 milj. euroa). Osakkeen vaihto vuonna 2008 oli lähes samalla tasolla kuin vuonna 2007; vuoden aikana 511,1 milj. (2007: 516,4) Outokummun osaketta vaihdettiin NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä. Osakevaihdon arvo vuonna 2008 oli 9 693 milj. euroa (2007: 12 882 milj. euroa).

Vuoden lopussa Outokummun osakepääoma oli 308,5 milj. euroa, joka jakaantui 181 451 883 osakkeeseen. Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä vuonna 2008 oli 180 184 845.

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS 2008

Varsinainen yhtiökokous päätti 27.3.2008 vuoden 2007 osingoksi 1,20 euroa osakkeelta, ja yhteensä 216 milj. euron osingot maksettiin 8.4.2008.

Lisäksi yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta siten, että osakkeita voidaan hankkia enintään 18 000 000 kappaletta, joka tällä hetkellä vastaa 9,92% yhtiön rekisteröidystä osakkeiden kokonaismäärästä. Yhtiö omistaa aikaisempien valtuutusten nojalla tällä hetkellä 1 218 603 omaa osaketta. Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Osakeannissa ja/tai erityisten oikeuksien perusteella voidaan antaa yhteensä enintään 18 000 000 uutta osaketta ja luovuttaa yhteensä enintään 18 000 000 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta. Valtuutus sisältää oikeuden päättää suunnatusta osakeannista. Valtuutukset ovat voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen, kuitenkin enintään 31.5.2009 asti. Tähän mennessä valtuutuksia ei ole käytetty.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi, puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja mukaan lukien, kahdeksan. Evert Henkes, Ole Johansson, Victoire de Margerie, Anna Nilsson-Ehle, Leo Oksanen ja Leena Saarinen valittiin uudelleen hallituksen jäseniksi. Uusina jäseninä hallitukseen valittiin Jarmo Kilpelä ja Anssi Soila. Yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Ole Johanssonin ja varapuheenjohtajaksi Anssi Soilan. Yhtiökokous päätti myös asettaa osakkeenomistajien nimitysvaliokunnan valmistelemaan hallituksen kokoonpanoa ja hallituksen jäsenille maksettavia palkkioita koskevat ehdotukset seuraavalle yhtiökokoukselle.

Yhtiön tilintarkastajaksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun asti valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

Outokumpu Oyj:n hallitus asetti järjestäytymiskokouksessaan keskuudetaan kaksi pysyvää valiokuntaa. Leena Saarinen (puheenjohtaja), Jarmo Kilpelä, Victoire de Margerie ja Anssi Soila valittiin hallituksen tarkastusvaliokunnan jäseniksi. Ole Johansson (puheenjohtaja), Evert Henkes ja Anna Nilsson-Ehle valittiin hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäseniksi.

OSAKKEENOMISTAJIEN NIMITYSVALIOKUNTA

Outokummun 27.3.2008 kokoontunut varsinaisen yhtiökokous päätti asettaa nimitysvaliokunnan valmistelemaan hallituksen jäseniä ja hallituspalkkioita koskevat ehdotukset seuraavalle yhtiökokoukselle. Osakkeenomistajien nimitysvaliokuntaan kuuluu Outokummun neljä suurinta arvo-osuusjärjestelmään 3.11.2008 rekisteröityä osakkeenomistajaa, jotka suostuivat tehtävään. Outokummun nimitysvaliokunta koostuu seuraavista neljästä osakkeenomistajasta: Suomen valtio (Jarmo Väisänen, finanssineuvos, Valtioneuvoston kanslia), Kansaneläkelaitos (Jorma Huuhtanen, pääjohtaja), Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen (Harri Sailas, toimitusjohtaja) ja OP-Delta-sijoitusrahasto (Reijo Karhinen, pääjohtaja, OP-Pohjola-ryhmä). Jarmo Väisänen toimii valiokunnan puheenjohtajana, ja Outokummun hallituksen puheenjohtaja Ole Johansson toimii nimitysvaliokunnan asiantuntijajäsenenä. Nimitysvaliokunnan tulee antaa ehdotuksensa yhtiön hallitukselle viimeistään 2.2.2009.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Ruostumattoman teräksen erittäin heikon kysynnän johdosta Outokumpu jatkaa tuotannon supistamista ja aloittaa lomautuksia ja irtisanomisia koskevat neuvottelut henkilöstön kanssa useissa eri toimintamaissa. Suunniteltujen toimenpiteiden arvioidaan johtavan yli 2 000 henkilön lomautukseen sekä noin 250 työpaikan vähennykseen.

Tornio Worksissä Outokumpu aikoo tilapäisesti keskeyttää ferrokromituotannon Kemän kaivoksella ja ferrokromitehtaalla, pysäyttäen tilapäisesti yhden sulatolinjan sekä vähentää vuoroja lähes kaikilla teräksen tuotantolinjoilla. Tuotannon supistamisen johdosta yhtiö käynnistää uudet lomautuksia koskevat neuvottelut Tornio Worksissä Suomessa. Neuvottelut koskevat noin 2 000 henkilöä mukaan lukien toimihenkilöt ja kunnossapitohenkilöstö.

OSTP:ssä (Outokumpu Stainless Tubular Products) suunnitellaan 150 työpaikan vähentämistä Ruotsissa, Suomessa, Virossa ja Kanadassa. Suomessa neuvottelut koskevat sekä lomautuksia että irtisanomisia.

Outokummun myynti- ja markkinointitoiminnoissa tavoitteena on vähentää noin 50 työpaikkaa irtisanomisilla ja vapaaehtoisilla järjestelyillä. Lisäksi suunnitellaan noin 80 henkilön lomauttamista.

Britanniassa suunnitellaan noin 90 työpaikan vähennyistä tulevana kuu-kausina. Vähennykset johtuvat vuorojen vähentämisestä Sheffieldin sulatolla, Alloy Steel Rods (ASR) -yksikön kustannussäästötoimenpiteistä sekä myyntiyhtiön ja entisen SoGeParin toimintojen integroinnista Sheffieldissä.

Outokumpu tavoittelee tämänhetkisillä toimenpiteillä, konserninlaajuisilla yleisillä kustannussäästöohjelmilla ja henkilöstövähennyksillä, suuruusluokaltaan 100 milj. euron säästöjä kiinteissä kustannuksissa vuonna 2009.

LÄHIAJAN NÄKYMÄT

Näkyvyys ruostumattoman teräksen markkinoilla on tällä hetkellä hyvin lyhyt. Maailmanlaajuisen talouskriisin syveneminen vaikuttaa selvästi ruostumattoman teräksen kysyntään, joten Outokumpu odottaa ruostumattoman teräksen markkinoiden pysyvän hyvin heikkoina vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä. Perushinnat ovat laskeneet edelleen vuoden 2009 alussa. Tällä hetkellä tilauskertymä edustaa noin 50 prosenttia konsernin täydestä tuotantokapasiteetista.

Outokummun liikevoitto on edelleen merkittävästi tappiollinen vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä matalan perushintatason, pienten toimitusmäärien sekä lähinnä ferrokromin hinnan laskusta johtuvien raaka-aineisiin liittyvien varastotappioiden takia. Outokummun taloudellinen ja maksumuusama on kuitenkin edelleen vahva.

HALLITUKSEN ESITYS VOITONJAOSTA

Yhtiön hallitus on vahvistanut osinkopolitiikan, jonka mukaan maksettavien osinkojen määrä on suhdannekierron aikana vähintään kolmasosa yhtiön tilikausien voitoista, ja tavoitteena on maksaa osakkeenomistajille vakaata vuotuista osinkoa. Hallitus ottaa vuotuista osingonjakoesitystä tehdessään tuloskehityksen ohella huomioon myös konsernin investointi- ja kehittämistarpeet.

Hallitus esittää 24.3.2009 pidettävälle yhtiökokoukselle, että emoyhtiön jakokelpoisista varoista jaetaan osinkoa 31.12.2008 päättyneeltä tilikaudelta 0,50 euroa osakkeelta ja loppuosa jakokelpoisista varoista jätetään voitovarojen tilille. Ehdotettu osingonmaksun täsmäytyspäivä on 27.3.2009 ja osingonmaksupäivä 3.4.2009. Tilinpäätöksen 31.12.2008 mukaan emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 924 milj. euroa. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia eikä ehdotettu osingonjako vaaranna yhtiön maksukykyä.

Espoossa 3. helmikuuta 2009

Ole Johansson
Anssi Soila
Evert Henkes
Jarmo Kilpelä
Victoire de Margerie
Anna Nilsson-Ehle
Leo Oksanen
Leena Saarinen

Tilintarkastuskertomus

Outokumpu Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Outokumpu Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2008. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsitksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

LAUSUNTO VASTUUVAPAUESTA JA VOITONJAOSTA

Konsernitilinpäätös ja emoyhtiön tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Espoossa, 3. helmikuuta 2009

KPMG OY AB

Mauri Palvi

KHT

Konsernitilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma

Milj. €	Liitetieto	2008	2007
Jatkuvat toiminnot			
Liikevaihto	3	5 474	6 913
Hankinnan ja valmistuksen kulut	8	-5 276	-6 108
Bruttokate		199	806
Liiketoiminnan muut tuotot	6	57	82
Myyntin ja markkinoinnin kulut	8	-122	-102
Hallinnon kulut	8	-134	-136
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	8	-20	-18
Liiketoiminnan muut kulut	7	-42	-43
Liikevoitto		-63	589
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	16	-2	4
Rahoitustuotot ja -kulut	10		
Korkotuotot		20	25
Korkokulut		-74	-82
Markkinahintoihin liittyvät voitot ja tappiot		-2	0
Muut rahoitustuotot		11	268
Muut rahoituskulut		-24	-5
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-69	206
Voitto ennen veroja		-134	798
Tuloverot	12	24	-138
Jatkuvien toimintojen tilikauden voitto		-110	660
Myytävien ja myytyjen toimintojen tilikauden voitto	4	-79	-18
Tilikauden voitto		-189	641
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		-189	638
Vähemmistölle		-0	4
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos			
Osakekohtainen tulos, €	13	-1,05	3,52
Laimennettu osakekohtainen tulos, €		-1,04	3,50
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta jatkuvien toimintojen tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos			
Osakekohtainen tulos, €		-0,61	3,63
Laimennettu osakekohtainen tulos, €		-0,61	3,61
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta myytyjen ja myytävien toimintojen tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos			
Osakekohtainen tulos, €		-0,44	-0,10
Laimennettu osakekohtainen tulos, €		-0,43	-0,10

Konsernitase

Milj. €	Liitetieto	2008	2007
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	14	584	475
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	15	2 027	1 980
Osuudet osakkuusyhtiöissä ¹⁾	16	156	163
Myytävissä olevat sijoitukset ¹⁾	18	67	125
Johdannaisinstrumentit ¹⁾	25	9	37
Laskennalliset verosaamiset	12	37	26
Myyntisaamiset ja muut saamiset	27		
Korolliset ¹⁾		132	128
Korottomat		55	51
Pitkäaikaiset varat yhteensä		3 067	2 986
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	26	1 204	1 630
Myytävissä olevat sijoitukset ¹⁾	18	8	14
Johdannaisinstrumentit ¹⁾	25	92	26
Myyntisaamiset ja muut saamiset	27		
Korolliset ¹⁾		25	10
Korottomat		701	975
Rahavarat ¹⁾	28	224	86
Lyhytaikaiset varat yhteensä		2 252	2 740
Myytävinä oleviin toimintoihin liittyvät varat ¹⁾	4	22	184
VARAT YHTEENSÄ		5 341	5 910

¹⁾ Sisältyvät korolliseen nettovelkaan.

Milj. €	Liitetieto	2008	2007
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		308	308
Ylikurssirahasto		702	701
Muut rahastot		-13	72
Edellisten tilikausien voitto		1 984	1 617
Tilikauden voitto		-189	638
		2 794	3 337
Vähemmistöosuus		1	-
Oma pääoma yhteensä	29	2 795	3 337
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat ¹⁾	32	1 170	1 036
Johdannaisinstrumentit ¹⁾	25	48	10
Laskennalliset verovelat	12	216	241
Eläkevelvoitteet	30	64	58
Varaukset	31	28	36
Ostovelat ja muut velat	33	2	2
Pitkäaikaiset velat yhteensä		1 529	1 382
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat ¹⁾	32	501	420
Johdannaisinstrumentit ¹⁾	25	54	18
Verovelat	12	5	22
Varaukset	31	48	45
Ostovelat ja muut velat	33		
		26	26
		378	609
Lyhytaikaiset velat yhteensä		1 012	1 139
Myytävinä oleviin toimintoihin liittyvät velat ¹⁾	4	6	52
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		5 341	5 910

¹⁾ Sisältyvät korolliseen nettovelkaan.

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. €	Liitetieto	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden voitto		-189	641
Oikaisut			
Verot	4, 12	-23	139
Poistot	14, 15	206	204
Arvonalentumiset	4, 10, 14, 15	36	1
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	16	4	-4
Kupariputkiliiketoiminnan myyntitappio	4	66	-
Outotecin osakkeiden myyntivoitto	10	-	-142
Voitto Talvivaara-järjestelystä	10	-	-110
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	6, 7	-1	-26
Korkotuotot	10	-18	-19
Osinkotuotot	10	-10	-11
Korkokulut	10	75	82
Muut oikaisut		229	38
		563	152
Käyttöpääoman muutos			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		303	336
Vaihto-omaisuuden muutos		418	26
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		-328	-194
Varausten muutos		-23	13
		370	181
Saadut osingot		12	13
Saadut korot		5	10
Maksetut korot		-76	-83
Maksetut verot		-30	-239
Liiketoiminnan nettorahavirta		656	676
Investointien rahavirta			
SoGeParin osakkeiden hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	5	-200	-
Muiden tytäryritysten hankinnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	5	-4	-
OSTP:n vähemmistön hankinta	5	-	-22
Osakkuusyhtiöosakkeiden hankinta	16	-2	-
Talvivaaran osakkeiden hankinta	18	-	-32
Muut investoinnit myytävissä oleviin sijoituksiin	18	-1	-2
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	15	-313	-160
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	14	-9	-1
Kupariputkiliiketoiminnan myynti vähennettynä luovutetuilla rahavaroilla	4	49	-
Muiden tytäryritysten myynnit vähennettynä luovutetuilla rahavaroilla	5	-	1
Myytävissä olevien sijoitusten myynnit	18	0	1
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	15	8	12
Aineettomien hyödykkeiden myynnit	14	23	2
Muiden pitkäaikaisten saamisten muutos		0	4
Investointien nettorahavirta		-449	-197
Rahavirta ennen rahoitusta		207	479
Rahoituksen rahavirta			
Osakepääoman korotus liittyen optioiden käyttöön		1	0
Omien osakkeiden hankinta		-	-25
Pitkäaikaisten lainojen nostot		341	150
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-229	-382
Lyhytaikaisten lainojen muutos		47	-180
Rahoitusleasing-velkojen nostot		1	1
Rahoitusleasing-velkojen takaisinmaksut		-7	-6
Maksetut osingot		-216	-199
Outotecin osakkeiden myynti		-	158
Myytävissä olevien sijoitusten myynnit	18	0	6
Muu rahoituksen rahavirta		-2	1
Rahoituksen nettorahavirta		-64	-477
Rahavarojen muutos		143	2
Rahavarat tilikauden alussa		86	85
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-5	-1
Rahavarojen muutos		143	2
Rahavarat tilikauden lopussa	28	224	86

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. €	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma									
	Osakepääoma	Rekisteröimättömän osakepääoma	Ylikurssirahasto	Muut rahastot	Arvonmuutosrahasto	Omat osakkeet	Kumulatiiviset muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Vähemmistö-osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2007	308	0	701	11	144	-2	-35	1 927	17	3 071
Rahavirran suojaukset, verojen jälkeen	-	-	-	-	3	-	-	-	-	3
Myytavissä olevien sijoitusten arvomuutokset, verojen jälkeen	-	-	-	-	13	-	-	-	-	13
Tulokseen kirjatut myytävissä olevat sijoitukset	-	-	-	-	-100	-	-	-	-	-100
Tytäryhtiöiden oman pääoman suojaus, verojen jälkeen	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3
Muuntoerot	-	-	-	-	-2	-	-51	-	0	-53
Suoraan omaan pääomaan kirjatut erät	-	-	-	-	-86	-	-48	-	0	-134
Tilikauden voitto	-	-	-	-	-	-	-	638	4	642
Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä	-	-	-	-	-86	-	-48	638	4	508
Siirrot oman pääoman erien välillä	0	-0	-	5	-	-	-	-5	-	-
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-	-199	-	-199
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-	-	-25	-	-	-	-25
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
Toteutetut osakeoptiot	0	-	0	-	-	-	-	-	-	0
OSTP:n vähemmistöosuuden hankinta	-	-	-	-	-	-	-	-	-21	-21
Oma pääoma 31.12.2007	308	-	701	16	57	-27	-82	2 364	-	3 337
Rahavirran suojaukset, verojen jälkeen	-	-	-	-	-52	-	-	-	-	-52
Myytavissä olevien sijoitusten arvomuutokset, verojen jälkeen	-	-	-	-	-32	-	-	-	-	-32
Tulokseen kirjatut myytävissä olevat sijoitukset	-	-	-	-	5	-	-	-	-	5
Tytäryhtiöiden oman pääoman suojaus, verojen jälkeen	-	-	-	-	-	-	10	-	-	10
Hankitut tytäryhtiöt	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Muuntoerot	-	-	-	-0	-6	-	-66	-	-	-72
Suoraan omaan pääomaan kirjatut erät	-	-	-	-	-85	-	-56	-	1	-140
Tilikauden voitto	-	-	-	-	-	-	-	-189	-0	-189
Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä	-	-	-	-	-85	-	-56	-189	1	-329
Siirrot oman pääoman erien välillä	-	-	-	0	-	-	-	-0	-	-
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-	-216	-	-216
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Toteutetut osakeoptiot	0	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Oma pääoma 31.12.2008	308	-	702	15	-28	-27	-138	1 961	1	2 795

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. PERUSTIEDOT

Outokumpu Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Espoo. Emoyhtiö Outokumpu Oyj:n osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsingissä vuodesta 1988 lähtien. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa konsernin internet-sivuilta www.outokumpu.com, osoitteesta Outokumpu Oyj/Konserniviestintä, Riihitontuntie 7 B, PL 140, 02201 Espoo tai sähköpostitse osoitteesta corporate.comms@outokumpu.com.

Outokumpu on kansainvälinen ruostumattomaan teräkseen keskittyvä yhtiö. Useilla

eri aloilla toimivat asiakkaat ympäri maailmaa käyttävät metallituotteitamme ja palvelujamme. Outokumpu Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden jatkuvat liiketoiminnot ("Outokumpu-konserni" tai "konserni") oli vuonna 2008 jaettu kahteen divisioonaan: General Stainless ja Specialty Stainless.

Outokummulla oli vuonna 2008 toimintaa noin 30 maassa ja se työllisti noin 8 500 henkilöä. Konsernin liikevaihto oli 5,5 miljardia euroa, josta 96 % kertyi Suomen ulkopuolelta.

2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Tilinpäätöksen laatimisperusteet

Outokummun konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottua.

Uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat 2008

Outokumpu on noudattanut vuoden 2008 alusta seuraavia muutettuja standardeja:

IAS 23	Vieraan pääoman menot
IAS 39	Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen
IFRS 7	Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot

Outokumpu on soveltanut vuoden 2008 alusta lähtien muutettua standardia IAS 23 Vieraan pääoman menot. Muutettu standardi vaatii aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkää rakennusaikaa edellyttävien hankkeiden rakennusaikaisten vieraan pääoman korkojen aktivoimisen käyttöomaisuuteen siltä ajalta, joka tarvitaan investointikohteen valmistamiseksi aiotuun käyttöön. Outokumpu on jo aikaisemminkin aktivoinut merkittävimpien investointihankkeiden rakennusaikaiset korot, joten standardin käyttöönotolla ei ollut merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Lisäksi Outokumpu on noudattanut vuoden 2008 alusta seuraavia uusia tulkintoja:

IFRIC 11	IFRS 2 – Konserniyhtiöiden osakkeita ja omia osakkeita koskevat liiketoimet
IFRIC 12	Palvelutoimilupajärjestelyt
IFRIC 14	IAS 19 – Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahoitintaatimet ja näiden välinen yhteys

Näillä muutoksilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta Outokummun vuoden 2008 tilinpäätökseen.

Outokumpu vaihtoi vuoden 2008 aikana vaihto-omaisuuden hankintamenojen määrittämismenetelmän FIFO-menetelmästä (first-in, first-out) painotetun keskihinnan menetelmään. Muutoksella ei ollut olennaista vaikutusta Outokummun vaihto-omaisuuden arvoon vuonna 2008.

Uusien ja muutettujen standardien sekä tulkintojen soveltaminen 2009–2010

Outokumpu soveltaa vuoden 2009 alusta alkaen seuraavia voimaan tulevia uusia tai muutettuja standardeja sekä käyttöön otettavia tulkintoja:

IFRS 2	Osakeperusteiset maksut - Vesting conditions and cancellations
IFRS 8	Toimintasegmentit
IFRS 8:n	mukaan esitettävien segmenttitietojen on perustuttava johdolle toimitettuun yhteisön sisäiseen raportointiin ja siinä noudatettaviin laskentaperiaatteisiin. IFRS 8:n käyttöönotto ei tule merkittävästi muuttamaan Outokummun segmenttiraportointia, sillä konsernin segmenttitiedot ovat perustuneet konsernin sisäiseen johdon raportointiin. Outokummun toiminnalliset segmentit tulevat olemaan General Stainless ja Specialty Stainless.
IAS 1	Tilinpäätöksen esittäminen
	Muutettu standardi IAS 1 muuttaa tuloslaskelman ja oman pääoman muutoksia osoittavan laskelman esittämistapa.

IAS 32	Rahoitusinstrumentit: esittämistapa
--------	-------------------------------------

Edellä mainittujen lisäksi Outokumpu ottaa käyttöön vuosittaiset päivitykset IFRS-standardeihin (Improvements to IFRSs).

IFRIC 13	Kanta-asiakasohjelmat
IFRIC 15	Agreements for the Construction of Real Estate
IFRIC 16	Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation

Yllä listatut uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat vaikuttavat lähinnä tilinpäätöksen esittämiseen.

Outokumpu soveltaa vuoden 2010 alusta alkaen seuraavia muutettuja standardeja:

IFRS 3	Liiketoimintojen yhdistäminen
IAS 27	Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös
IAS 39	Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen

Outokumpu selvittää näiden standardien vaikutusta tilinpäätökseensä vuoden 2009 aikana.

Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laadinta IFRS:n mukaan edellyttää sellaisten arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin raportointikaudella. Laskenta-arvioita on käytetty määrittäessä tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta, mm. määrittäessä tiettyjen omaisuuserien realisoitavuutta, aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden taloudellisia pitoaikoja, tuloveroja, varastoarvoja, varauksia, eläkevastuita sekä liikearvojen ja muiden erien arvonalentumisia. Arvioiden perusteita on kuvattu tarkemmin näissä laadintaperiaatteissa ja tilinpäätöksen asianomaisten liitetietojen yhteydessä. Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Outokumpu Oyj:n, sekä kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 %:n osuus osakkeiden äänimäärästä tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta. Osakkuusyhtiöt, joissa Outokummun osuus äänimäärästä on 20–50 % ja joissa Outokummulla on huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa, on yhdistelty pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos Outokummun osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää osuuden osakkuusyhtiössä, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä sen ylittäviä tappioita huomioida, ellei konsernilla ole muita velvoitteita osakkuusyhtiöihin liittyen. Osuus osakkuusyhtiössä sisältää osakkuusyhtiön tehdyn sijoituksen pääomaosuusmenetelmän mukaisen kirjanpitoarvon sekä mahdolliset muut pitkäaikaiset sijoitukset, jotka tosiasiallisesti ovat osa nettosijoitusta osakkuusyhtiöön.

Hankitut tytäryhtiöt sisällytetään tilinpäätökseen käyttäen hankintameno menetelmää, jonka mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin

2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

hankintahetkellä. Liikearvon hankintameno on määrä, jolla tytäryhtiön hankintameno ylittää hankitun yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvä nettoarvon. Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien ja myydyt myyntihetkeen saakka.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Vähemmistöosuus on erotettu tuloksesta ja esitetty omana eränä konsernin omassa pääomassa.

Myydyt ja myytävänä olevat toiminnot

Myyty tai myytävänä oleva toiminto muodostuu, kun yritys erityiseen luopumissuunnitelmaan perustuen päättää luopua ja luopuminen on todennäköistä, erillisestä, merkittävästä liiketoimintayksiköstä, jonka varat, velat ja taloudellinen tulos voidaan erottaa fyysisesti, toiminnallisesti ja taloudellista raportointia varten. Myytyjen ja myytävänä olevien toimintojen tulos esitetään tuloslaskelmassa omalla rivillä jatkuvien toimintojen tuloksen jälkeen. Myös vertailuvuoden tuloslaskelmatiedot oikaistaan vastaavasti. Tase-erä vertailuvuodelta ei oikaista, vaan myytyihin ja myytävänä oleviin toimintoihin liittyvät varat ja velat esitetään taseessa erillään jatkuvien toimintojen varoista ja veloista siitä lähtien, kun ne on luokiteltu myytävänä oleviksi.

Segmenttiraportointi

Eri liiketoimintasegmenttien tuotteisiin ja palveluihin liittyvät riskit ja kannattavuus ovat erilaiset. Samoin maantieteellisten segmenttien tuotteisiin ja palveluihin liittyvät riskit ja kannattavuus poikkeavat toiseltaisissa taloudellisissa ympäristöissä toimivien segmenttien tuotteisiin ja palveluihin liittyvistä riskeistä ja kannattavuudesta. Outokummun ensisijaiset raportointisegmentit ovat liiketoimintasegmentit eli strategiset kokonaisuudet: General Stainless ja Specialty Stainless. Muu toiminta koostuu pääasiassa niistä liiketoiminnan kehittämisen ja konsernijohtoon kuluista, joita ei kohdisteta liiketoiminnolle. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. Maantieteellinen segmenttijako perustuu yhtiön liiketoiminnan sijainnin ja myynnin kohdistumisen mukaiseen jakoon ja on seuraava: Suomi, Ruotsi, Britannia, muu Eurooppa, Pohjois-Amerikka, Aasia ja Australia sekä muut maat.

Valuuttamääräiset tapahtumat

Kunkin tytäryhtiön tilinpäätökseen sisältyvät erät arvostetaan siihen valuuttaan, joka parhaiten kuvastaa kyseisen tytäryhtiön taloudellisia toimintaolosuhteita ("toiminnallinen valuutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on emoyhtiön toiminnallinen valuutta. Konserniyhtiöiden valuuttamääräiset liiketapahtumat muunnetaan toiminnallisten valuuttojen määräisiksi käyttäen tapahtumapäivän valuuttakursseja. Valuuttamääräiset saamiset ja velat muunnetaan toiminnallisten valuuttojen määräisiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kursseja. Korollisten velkojen ja saamisten sekä niihin liittyvien johdannaisen kurssierot on esitetty rahoitustuotoissa ja -kuluissa. Muiden rahoitusinstrumenttien kurssierot on esitetty liikevoiton yläpuolella myynnin ja ostojen kurssieroissa tai muissa tuotoissa ja kuluissa. Konserniyhtiöiden, joiden toiminnallinen ja tilinpäätösvaluutta ei ole euro, tuloslaskelmat ja rahavirta muunnetaan euroiksi tilikauden keskikursseilla ja taseet tilinpäätöspäivän kursseilla. Eri kurssien käytöstä syntyvät muuntoerot kirjataan konsernin omaan pääomaan. Kun tytäryhtiö myydään, mahdolliset muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myynnistä syntyvää kokonaisvoittoa tai -tappiota.

Tuloutusperiaate

Suoritteiden myynti tuloutetaan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle eikä konsernilla ole enää sellaista liikkeenjohdollista roolia, joka yleensä liittyy omistamiseen eikä tosiasiallista määräysvaltaa myytyihin tavaroihin. Yleensä tämä tarkoittaa hetkeä, jolloin tuote on toimitettu sovitun toimituslausekkeen mukaisesti asiakkaalle.

Outokumpu toimittaa ruostumattomia terästuotteita asiakkailleen erilaisilla toimitusehdoilla. Käytetyt toimitusehdot perustuvat Incoterms 2000 -toimituslausekekokoelmaan, joka on Kansainvälisen kauppakamarin julkaisema, virallinen toimituslausekekokoelma kauppaehtojen tulkitsemiseen.

Yleisimmin käytetyt toimitusehdot ovat "C"-lausekkeet, joiden mukaan konserni järjestää ja maksaa tavarankuljetuksen ja tietyt muut kulut. Konsernin vastuu tavaroista päättyy ja myynti tuloutetaan, kun tavarat on luovutettu rahdinkuljettajalle toimitettaviksi sovitun määräpaikkaan.

Toimituksissa käytetään harvemmin "D"-lausekkeitä, joiden mukaan konsernin toimitettava tuote sovitun määräpaikkaan. Näissä tapauksissa myynti tuloutetaan, kun tavara on toimitettu asiakkaalle. Harvemmin käytetään myös "F"-lausekettä, jolloin asiakas vastaa järjestää kuljetuksen ja myynti tuloutetaan, kun tavarat on toimitettu asiakkaan nimeämälle rahdinkuljettajalle.

Tuotot palveluista tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla ja alennuksilla.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, jolloin ne syntyvät. Tuotekehitysmenot aktivoidaan kuitenkin silloin, kun on todennäköistä, että kehitysprojekti tuottaa tulevaa taloudellista hyötyä ja tietyt kaupalliseen ja tekniseen toteutettavuuteen liittyvät kriteerit täyttyvät. Aktivoidut tuotekehitysmenot sisältävät pääasiassa aineita, tarvikkeita ja välittömiä työvoimakustannuksia sekä niihin liittyviä yleiskustannuksia, ja ne poistetaan systemaattisesti vaikutusajanaan.

Tuloverot

Konsernin veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot ja aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennallisten verojen muutos. Suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien vero vaikutus kirjataan vastaavasti suoraan omaan pääomaan. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta, ja se sisältää siten vero vaikutuksen. Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan velkamenetelmän mukaan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetkellä voimassaolevia verokantoja käyttäen. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten hyödykkeiden poisteroista, hankittujen yhtiöiden nettovarallisuuden arvostamisesta käypään arvoon, myytävissä olevien rahoitusvarojen ja suojausinstrumenttien arvostamisesta käypään arvoon, sisäisistä varastokatteista, eläkevelvoitteista, varauksista, tilinpäätössiirroista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennallinen verosaaminen väliaikaisista eroista kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Yrityksen hankinnasta syntynyt liikearvo muodostuu hankintamenojen sekä käypiin arvoihin arvostettujen hankittujen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettoarvon erotuksena. Liikearvoista ei tehdä poistoja vaan niitä testataan vuosittain arvonalentumisten varalta. Osakkuusyritysten osalta liikearvo sisällytetään osakkuusyhtiösiirtojen arvoon.

Muita aineettomia hyödykkeitä ovat asiakassuhteet, aktivoidut tuotekehitysmenot, patentit, tekijänoikeudet, lisenssit sekä ohjelmistot. Yritysten yhteenliittymissä hankitut aineettomat oikeudet arvostetaan käypään arvoon.

Muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan aluperäiseen hankintamenuun. Aineettomat oikeudet poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusajanaan. Ohjelmistoprojektien kehitysmenot aktivoidaan aineettomiin hyödykkeisiin, jos ne liittyvät välittömästi yksilöityyn tietokoneohjelmaan. Tällaisen tietokoneohjelman tulee tuottaa konsernille todennäköistä taloudellista hyötyä, joka ylittää yhtä vuotta pidemmän ajan kuluessa syntyneet kustannukset. Välittömiin kuluihin sisältyvät ohjelmien kehitykseen liittyvät henkilöstökulut sekä vastaavat osuudet yleiskustannuksista. Aineettomiin hyödykkeisiin aktivoidut ohjelmistojen kehityskustannukset poistetaan tasapoistoina taloudellisen pitoajan kuluessa. Aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koi- tuu yhtiön hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on määritettävissä luotettavasti. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:

Aineettomat oikeudet	enintään 20 vuotta
Ohjelmistot	enintään 10 vuotta

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyhtiöiden hankkima aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon. Hankittujen tytäryhtiöiden aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Suunnitelman mukaiset poistot esitetään lisättyinä mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Aineellinen käyttöomaisuus esitetään taseessa hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkää rakennusaikaa edellyttävien hankkeiden rakennusaikaiset korot aktivoidaan käyttöomaisuuteen siltä ajalta, joka tarvitaan investointikohteen valmistamiseksi aiottuun käyttöön.

Poistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin pitoaikoihin:

Rakennukset	25–40 vuotta
Raskaat koneet	15–20 vuotta
Kevyet koneet ja laitteet	5–15 vuotta

Maa-alueista ei tehdä poistoja ja kaivosten malmivarat poistetaan substanssipoitoin arvioituna taloudellisena käyttöaikanaan. Arvioidut taloudelliset pitoajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikojen muutetaan vastaavasti. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Kooltaan merkittävien uudistus- ja parannushankkeiden menot kirjataan taseeseen, jos on todennäköistä, että taloudellisen hyödyn lisäys koituu tulevaisuudessa konsernin hyväksi. Uudistus- ja parannushankkeet poistetaan tasapoistoin niiden odotetun taloudellisen pitoajan kuluessa. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johdettavat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon.

Saadut avustukset

Valtioilta tai muilta tahoilta saadut avustukset tuloutetaan tuloslaskelmaan systemaattisella tavalla niillä tilikausilla, joilla ne tulevat kirjatuiksi niiden menojen kohdalle, joita ne on tarkoitettu kattamaan. Käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset tuloutetaan omaisuuden taloudellisen käyttöajan aikana. Taseessa nämä investointiavustukset vähennetään asianomaisen käyttöomaisuushyödykkeen arvosta.

Arvonalentumiset

Omaisuuksien tasearvoja arvioidaan jatkuvasti mahdollisen arvonalentumisen selvittämiseksi. Liikearvo testataan vähintään kerran vuodessa. Arvonalentumisen arviointia varten konsernin omaisuus jaetaan rahavirtaa tuottaviin yksiköihin sille alimmalle tasolle, joka on muista yksiköistä pääosin riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa. Arvonalennuksena kirjataan määrä, jolla omaisuuden tasearvo ylittää vastaavan omaisuuden kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumisen määrä lasketaan vertaamalla omaisuuserän tasearvoa vastaavan omaisuuserän kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu pääsääntöisesti tulevaisuuden diskontattuihin nettokassavirtoihin, jotka vastaavan omaisuuserän avulla ovat saatavissa. Aikaisemmin kirjattu arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvon peruuttamisen johdosta korjauksen jälkeinen arvo ei saa kuitenkaan ylittää arvoa, joka omaisuudella oli ennen aikaisempien vuosien arvonalennuksen tekoa. Liikearvosta tehtyä arvonalentumiskirjausta ei peruuteta.

Vuokrasopimukset

Aineellisen käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasing-sopimuksiksi. Rahoitusleasing-sopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkaessa varoiksi määrään, joka vastaa vuokraoikeuden käypää arvoa tai tätä alemmaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa. Maksettavat leasing-vuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Vastaavat leasing-vuokravastuut rahoituskustannuksella vähen-

nettynä sisältyvät muihin pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasing-sopimuksen aikana siten, että jäljellä olevalle velalle muodostuu kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasing-sopimuksella vuokratut omaisuuserät poistetaan joko taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhyemmän leasing-sopimuksen keston mukaan. Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokralle antajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muun vuokrasopimuksen mukaan määräytyvät vuokrat merkitään tuloslaskelmaan kuluksi tasasuuruina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasing-sopimuksina ja kirjataan taseeseen korollisina saamisina. Saaminen kirjataan joko käypään arvoon tai tätä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasing-sopimuksen rahoitustuotto tuloutetaan vuokra-aikana siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa tilikausittain saman tuotto-prosentin vuokra-ajan kuluessa.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusinstrumentit ryhmitellään lainoihin ja muihin saamisiin, eräpäivään asti pidettävään sijoitukseen, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, jaksotettavaan hankintamenuon kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja velkoihin. Osakesijoitukset luokitellaan myytävissä oleviin rahoitusvaroihin ja vaihtovelkakirjalainat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin. Sijoitukset likvideihin korkoarvopapereihin arvostetaan käypään arvoon ja ne luokitellaan rahavaroihin.

Myytävissä olevat rahoitusvarat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat arvostetaan käypään arvoon käyttäen noteerattuja markkinahintoja ja -kursseja sekä sovellettavia arvonmäärittämenetelmiä. Ne listaamattomat osakkeet, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, kirjataan hankintamenuon arvonalentumisilla vähennettynä. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan ja arvonalentumiset tulokseen. Myytävissä olevien rahoitusvarojen merkittävä ja pidentynyt käyvän arvon alentuminen johtaa arvonalentumistappion kirjaamiseen. Kun tällainen omaisuuserä myydään, kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tulokseen. Myytävissä olevien rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Lainat ja muut saamiset sekä kaikki rahoitusvelat, paitsi johdannaiset, kirjataan selvityspäivänä, ja ne esitetään taseessa jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Transaktiokulut sisällytetään alkuperäiseen hankintamenuon. Lainasaamisten osalta arvioidaan tarve arvonalentumiskirjauksiin, jotka toteutuessaan vähennetään hankintamenuosta. Arvonalentumiskirjauksen edellytyksenä on oltava perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan saamista takaisin alkuperäisin ehdoin. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat kirjataan kaupantekopäivänä, ja ne arvostetaan käypään arvoon.

Kaikki johdannaiset, mukaan lukien kytketyt johdannaiset, kirjataan käypään arvoon kaupantekopäivänä, ja ne arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin, kassavirtojen diskonttaukseen ja optioiden osalta arvonmäärittäsmalleihin.

Valuuttatermiinien, valuutta- ja koronvaihtosopimusten, metallitermiinien ja päästö-oikeusjohdannaisten käyvät arvot määritellään diskonttaamalla tulevaisuuden nimellismääräiset kassavirrat vastaavilla koroilla ja muuntamalla näin saadut diskonttatut kassavirrat spot-kursseilla perusvaluutan määräisiksi. Sähkötermiinien käyvät arvot määritellään diskonttaamalla perusvaluuttamääräiset arvot vastaavilla koroilla. Valuutta-, korko- ja metallioptioiden käyvät arvot määritellään yleisesti käytössä olevilla optioiden arvonmäärittäsmalleilla. Sähköjohdannaisiin liittyvät valinnaisuudet arvostetaan omilla arvonmäärittäsmalleilla.

Osa johdannaisista ja muista rahoitusinstrumenteista voidaan määrittellä suojausinstrumenteiksi, ja tällöin niihin sovelletaan suojauslaskentaa. Jos suojauslaskentaa ei sovelleta, kaikki johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan liikevoiton yläpuolelle muihin tuottoihin ja kuluihin. Silloin kun johdannainen on merkitty liittyväksi rahoitustoimintaan, sen tulosvaikutus kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Mikäli suojauslaskentaa sovelletaan, suojausinstrumentin kirjanpidollinen käsittely riippuu suojausluonteesta.

Suojausohjelmat dokumentoidaan IAS 39:n vaatimusten mukaisesti, ja suojaus-instrumenttien tehokkuus testataan etu- ja jälkikäteen. Ennustettujen kassavirtojen suojaukseen (rahavirtasuojaus) kohdistettujen johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan omaan pääomaan siltä osin, kuin suojaus on tehokas. Näin kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tulokseen samoille kausille, joilla suojattavat kassavirrat vaikuttavat tulokseen. Suojausohjelmien osaan liittyvät käyvän arvon muutokset kirjataan välittömästi tulokseen.

Tytär-yhtiöihin sijoitetun oman pääoman muuntoeroriskistä suojaavien rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutokset kirjataan omaan pääomaan siltä osin, kuin suojaus on tehokas. Näin kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tulokseen vain, mikäli suojausohjelmien osaan liittynyt tytäryhtiö myydään tai lopetetaan. Suojausohjelmien osan kirjataan tulokseen.

Kaikkiin omaan pääomaan kirjattaviin käyvän arvon muutoksiin tehdään lisäksi soveltuvin osin vero-oikaisuita.

Päästöoikeudet

Euroopan Unionin päästökauppajärjestelmän piirissä ovat Outokummun Tornion tehtaat Suomessa, Avestan ja Degerforsin sulatot ja Nybyn yksikkö Ruotsissa sekä Sheffieldin sulatto Englannissa. Päästöoikeudet ovat aineettomia oikeuksia, jotka arvostetaan hankintamenoon. Vastikkeetta saadut päästöoikeudet arvostetaan nimellisarvoon, eli niiden arvo on nolla. Varaus päästöoikeuksiin palautusveloitteen täyttämiseksi kirjataan, elleivät vastikkeetta saadut päästöoikeudet riitä kattamaan todellisten päästöjen määrää. Täten mahdollinen tulosvaikutus aiheutuu toteutuneiden päästöjen ja saatujen päästöoikeuksien erosta. Outokummun taseessa ei ole kirjauksia päästöoikeuksiin liittyen, koska toteutuneet päästöt ovat alittaneet vastikkeetta saatujen päästöoikeuksien määrän eikä päästöoikeuksia ole ostettu markkinoilta. Ylimääräisten päästöoikeuksien myynnistä saadut tuotot on esitetty tuloslaskelmassa muissa liiketoiminnan tuotoissa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempana nettorealisoituarvoon. Hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoon sisällytetään raaka-aineiden ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista, mutta ei vieraan pääoman menoja. Nettorealisoituarvo on arvioitu, tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta vähennettynä tuotteen valmistus- ja saattamisesta johtuvilla menoilla ja arvioiduilla myynnin toteuttamiseksi välttämättömillä menoilla.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun realisointiarvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä näiden saatavien arvioidulla arvonalennuksella. Myyntisaamisista tehdään arvonalennus, kun on olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiansa alkuperäisin ehdoin.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista likvideistä sijoituksista, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta. Sijoitukset likvideihin korkorahastoihin sisältyvät rahavaroihin. Pankeista saadut tililuotot sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

Omat osakkeet

Kun yhtiö tai sen tytäryhtiöt hankkivat yhtiön omia osakkeita, vähennetään yhtiön omaa pääomaa määrällä, joka muodostuu maksetusta vastikkeesta lisätyn transaktiomenoilla verojen jälkeen, kunnes omat osakkeet mitätöidään. Jos ostetut omat osakkeet myydään edelleen tai lasketaan uudelleen liikkeelle, saatu vastike merkitään omaan pääomaan.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauk-

sena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varaukset voivat liittyä toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, ympäristövelvoitteisiin, oikeudenkäynteihin ja veroriskeihin.

Työsuhde-etuudet

Konserniyhtiöillä on eri maissa useita eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuuspohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteiden nykyarvo on määritetty ennakoituun etuus-oikeusyksikköön perustuvalla menetelmällä ja järjestelyyn kuuluvat varat on arvostettu käypään arvoon tilinpäätöspäivänä. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan järjestelyyn osallistuvien työntekijöiden keskimääräisen jäljellä olevan työajan aikana, siltä osin kuin se ylittää 10 % järjestelyyn etuuspohjaisten eläkeveloitteiden nykyarvosta tai tätä suuremmasta järjestelyyn kuuluvien varojen käyvästä arvosta.

Osakeperusteiset maksut

Outokumpu on soveltanut IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardia vuoden 2003 optiojärjestelmään, jossa optiot on myönnetty 7.11.2002 jälkeen, sekä vuosien 2006–2010 osakepalkkiojärjestelmään.

Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisajankohdan aikana. Optioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu Outokummun arvion siitä optioiden määrästä, johon oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajankohdan lopussa. Käypä arvo määritetään Black-Scholes-Merton -optionhinnoittelumallin ja soveltuvien tilastomatematiikan menetelmien avulla. Ei-markkinaperusteisten ehtojen vaikutuksia ei sisällytetä optioiden käypään arvoon, vaan ne otetaan huomioon niiden optioiden määrässä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajankohdan lopussa. Outokumpu päivittää oletuksen popul-lisesta optioiden määrästä tilinpäätöspäivänä neljännesvuosittain ja vuoden lopussa.

Osakepalkkiojärjestelmä käsitellään kirjanpidossa osittain osakkeina suoritettavana ja osittain rahana suoritettavana. Sekä osakkeina että rahana suoritettavat osuudet sisältävät markkinaperusteisia ja ei-markkinaperusteisia ehtoja. Järjestelmän ansaintajaksojen käyvät arvot on määritetty myöntämishetkillä ja niiden rahana suoritettava osuus arvostetaan myös markkinaperusteisten ehtojen osalta jatkuvasti käyttämällä markkinahintoja ja soveltuvia tilastomatematiikan menetelmiä. Ei-markkinaperusteisten ehtojen vaikutus järjestelmän arvoon huomioidaan tilinpäätöspäivinä. Järjestelmään liittyy mekanismi, joka rajoittaa maksettavia palkkioita, ja myös näiden ehtojen vaikutus on huomioitu ohjelman arvon määrittämisessä.

Kaikkien osakeperusteisten kannustajajärjestelmien arvioidut kulut ja arvojen muutokset kirjataan jakotettuina tuloslaskelmaan IFRS 2:n mukaisesti. Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saatavat rahasuoritukset, mahdollisilla transaktikululla oikaistuna, kirjataan osakepääomaan (nimellisarvo) ja ylikurssirahastoon.

Osingonjako

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osinkoa ei vähennetä jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen päätöstä.

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla kauden tulos kunkin kauden keskimääräisellä osakemäärällä. Takaisin ostettujen omien osakkeiden keskimääräinen määrä on vähennetty ulkona olevien osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä. Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos on laskettu takaisin ostettujen osakkeiden (treasury stock method) menetelmällä. Ulkona olevien osakkeiden painotetun keskimääräisen lukumäärän lisäksi jakajaan sisällytetään optioiden oletetusta käytöstä tulevat lisäosakkeet. Optioiden käyttöä ei oteta huomioon osakekohtaista tulosta laskettaessa, jos osakkeiden merkintähinta optioilla ylittää osakkeiden keskimääräisen markkina-arvon kauden aikana. Optioilla on laimentava vaikutus, jos osakkeiden kauden keskimääräinen markkinahinta ylittää kauden aikana osakkeen merkintähinnan optioilla.

3. SEGMENTTI-INFORMAATIO

Outokummun liiketoiminta oli vuonna 2008 organisoitu kahteen strategiseen pääsegmenttiin: General Stainless ja Specialty Stainless. Pääsegmenttien ulkopuolelle kuuluvat toiminnot raportoidaan segmentissä Muu toiminta. Outokumpu Brass on esitetty myytyinä ja myytävänä olevina toimintoina.

Ruostumattoman teräksen kysyntä ja kulutus kasvavat maailmanlaajuisesti muita metalleja nopeammin. Outokumpu on yksi maailman johtavista ruostumattoman teräksen tuottajista, ja se tunnetaan myös teknisen tuen, tutkimuksen ja kehityksen edelläkävijänä. Ruostumatonta terästä käyttäviä teollisuudenaloja ovat esimerkiksi: arkkitehtuuri ja rakentaminen, kemian-, petrokemian- ja energiateollisuus, prosessiteollisuus ja raaka-aineet, kuljetus sekä elintarvikkeiden valmistus ja kodinkoneet.

General Stainless

General Stainless -divisiona koostuu kahdesta liiketoimintayksiköstä: Tornio Works ja Long Products. Päätuotteita ovat kylmä- ja kuumavalssatut ruostumattomat teräslevyt ja -nauhat. Tornio Works on maailman suurin ruostumattoman teräksen integroitu tuotantoyksikkö, johon kuuluvat myös Kemin kromikaivos ja Tornion ferrokromisulatto. Long Products käsittelee sulaton Sheffieldissä, Britanniassa, pitkien tuotteiden kuumavalssaamon Degerforsissa, Ruotsissa sekä tankojen ja teräslankatuotteiden tuotannon Euroopassa ja Yhdysvalloissa.

Specialty Stainless

Specialty Stainless -divisiona koostuu kolmesta liiketoimintayksiköstä: Special Coil and Plate, Thin Strip ja Outokumpu Stainless Tubular Products. Divisionan päätuotteita ovat kuuma- ja kylmävalssatut levyt, kvarttolevyt, putket ja putkenosat sekä erikoisohuet nauhat. Specialty Stainless -yksiköiden teräs tuotetaan pääosin terässulatoissa Avestassa Ruotsissa ja Sheffieldissä Britanniassa, joista jälkimmäinen kuuluu General Stainless -divisionaan.

Specialty Stainlessin vahvuutena ovat ruostumattoman teräksen litteiden tuotteiden sekä putkien ja putkenosien räätälöidyt ratkaisut ja vaativat asiakassovellukset. Asiakkaat asettavat korkeita vaatimuksia teräksen ominaisuuksille, kuten seokselle, muodolle, paksuudelle ja pinnan viimeistelylle.

Muu toiminta

Muu toiminta käsittää pääsegmentteihin kuulumattomat liiketoiminnot sekä teolliset omistukset. Muussa toiminnassa raportoidaan myös ne liiketoiminnan kehittämisen ja konsernin johdon kulut, joita ei kohdisteta liiketoiminnoille.

3.1 LIIKETOIMINTASEGMENTIT

2008

Milj. €	General Stainless	Specialty Stainless	Muu toiminta	Eliminoinnit	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle	3 153	2 298	23	-	5 474
Konsernin sisäinen myynti	993	407	235	-1 636	-
Liikevaihto	4 147	2 705	258	-1 636	5 474
Liikevoitto	-6	-101	38	6	-63
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	-	-	-2	-	-2
Rahoitustuotot ja -kulut	-	-	-	-	-69
Voitto ennen veroja	-	-	-	-	-134
Tuloverot	-	-	-	-	24
Myydyt ja myytävänä olevat toiminnot	-	-	-	-	-79
Tilikauden voitto	-	-	-	-	-189
Liikevoittoon vaikuttavat olennaiset erät, joihin ei liity maksutapahtumia					
Thin Stripin uudelleenjärjestely Britanniassa					
Arvon alentumiset	-	-31	-	-	-31
Henkilöstön vähentämiseen liittyvät erät	-	-35	-	-	-35
Henkilöstön irtisanomisvaraus	-	-17	-	-	-17
Aineellisen omaisuuden poistot	-129	-57	-1	-	-188
Aineettoman omaisuuden poistot	-6	-6	-6	-	-18
Korottomat varat	3 121	1 454	279	-283	4 571
Osuudet osakkuusyhtiöissä	-	-	156	-	156
Muut korolliset varat	-	-	-	-	556
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	-	37
Myytävänä oleviin toimintoihin liittyvät varat	-	-	-	-	22
Varat yhteensä	-	-	-	-	5 341
Korottomat velat	458	280	65	-278	525
Korolliset velat	-	-	-	-	1 800
Laskennalliset verovelat	-	-	-	-	216
Myytävänä oleviin toimintoihin liittyvät velat	-	-	-	-	6
Velat yhteensä	-	-	-	-	2 547
Sidottu pääoma	2 663	1 174	214	-5	4 046
Laskennallinen verovelka, netto	-	-	-	-	-179
Sijoitettu pääoma	-	-	-	-	3 867
Investoinnit	332	170	42	-	544

3.1 LIIKETOIMINTASEGMENTIT

2007 Milj. €	General Stainless	Specialty Stainless	Muu toiminta	Eliminoinnit	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle	4 006	2 851	56	-	6 913
Konsernin sisäinen myynti	1 315	605	181	-2 101	-
Liikevaihto	5 321	3 456	237	-2 101	6 913
Liikevoitto	220	337	21	11	589
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	-	-	4	-	4
Rahoitustuotot ja -kulut	-	-	-	-	206
Voitto ennen veroja	-	-	-	-	798
Tuloverot	-	-	-	-	-138
Myydyt ja myytävänä olevat toiminnot	-	-	-	-	-18
Tilikauden voitto	-	-	-	-	641
Liikevoittoon vaikuttavat olennaiset erät, joihin ei liity maksutapahtumia					
Thin Stripin uudelleenjärjestely Britanniassa	-	-11	-	-	-11
Hituran kaivoksen myyntivoitto Suomessa	-	-	25	-	25
Aineellisen omaisuuden poistot	-131	-57	-2	-	-190
Aineettoman omaisuuden poistot	-2	-6	-6	-	-15
Arvon alentumiset	-	3	-	-	3
Korottomat varat	3 338	1 923	301	-451	5 110
Osuudet osakkuusyhtiöissä	-	-	163	-	163
Muut korolliset varat	-	-	-	-	426
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	-	26
Myytävänä oleviin toimintoihin liittyvät varat	-	-	-	-	184
Varat yhteensä	-	-	-	-	5 910
Korottomat velat	731	411	65	-436	771
Korolliset velat	-	-	-	-	1 509
Laskennalliset verovelat	-	-	-	-	241
Myytävänä oleviin toimintoihin liittyvät velat	-	-	-	-	52
Velat yhteensä	-	-	-	-	2 573
Sidottu pääoma	2 607	1 513	236	-16	4 340
Laskennallinen verovelka, netto	-	-	-	-	-215
Sijoitettu pääoma	-	-	-	-	4 125
Investoinnit	57	69	64	-	190

3.2 MAANTIETEELLISET SEGMENTIT

Milj. €	Suomi	Ruotsi	Britannia	Muu Eurooppa	Pohjois-Amerikka	Aasia ja Australia	Muut maat	Alueiden väliset erät	Konserni yhteensä
2008									
Liikevaihto kohdemaan mukaan ¹⁾	246	331	250	3 470	562	522	93	-	5 474
Liikevaihto sijaintimaan mukaan ²⁾	2 880	2 389	1 033	968	456	165	13	-2 430	5 474
Liikevoitto ²⁾	85	0	-79	-70	-2	-3	-0	6	-63
Korottomat varat ²⁾	2 517	1 155	286	634	169	67	2	-259	4 571
Sidottu pääoma ²⁾	2 309	972	183	459	90	34	1	-1	4 046
Investoinnit ²⁾	120	146	19	226	19	13	-	-	544
2007									
Liikevaihto kohdemaan mukaan ¹⁾	336	470	335	3 924	770	960	118	-	6 913
Liikevaihto sijaintimaan mukaan ²⁾	3 666	3 058	1 422	1 109	676	233	17	-3 267	6 913
Liikevoitto ²⁾	179	308	17	39	58	6	1	-19	589
Korottomat varat ²⁾	2 884	1 514	448	367	189	65	7	-363	5 110
Sidottu pääoma ²⁾	2 531	1 224	284	199	93	24	2	-17	4 340
Investoinnit ²⁾	90	79	8	9	4	0	-	-	190

¹⁾ Liikevaihtona kohdemaan mukaan on esitetty myynti konsernin ulkopuolelle.²⁾ Liikevaihto, liikevoitto, korottomat varat, sidottu pääoma ja investoinnit on esitetty konserniyhtiön sijaintimaan mukaan.

4. MYYDYT JA MYYTÄVINÄ OLEVAT TOIMINNOT

Outokumpu Copper Tube

Kesäkuussa Outokumpu myi jäljellä olevan kupariputkiliiketoimintansa Cupori Group Oy:lle. Outokumpu sai kauppahintana 52 milj. euroa ja kaupasta kirjattiin 66 milj. euron myyntitappio.

Myyty liiketoiminta koostuu kuparisia LV-asennus- ja teollisuusputkia valmistavista yhtiöistä Porissa, Zaratomossa Espanjassa, Västeråsissa Ruotsissa ja Liègeissä Belgiassa sekä kupariputkien myyntiyhtiöistä Ranskassa, Saksassa ja Italiassa. Vuonna 2007 liiketoiminnan liikevaihto oli noin 510 milj. euroa ja tilikauden tappio noin 5 milj. euroa. Myytyjen yhtiöiden palveluksessa oli yhteensä noin 730 henkilöä.

Outokumpu Brass

Jäljelle jäävä Brass-liiketoiminta tuottaa messinkitankoja sähköteollisuudelle, rakentamiseen ja autoteollisuuden sovelluksiin. Messinkitankotehdas sijaitsee Drünenissa Alankomaissa, ja yksiköllä on myös 50 %:n osuus messinkitankoyhtiöstä Gusumissa Ruotsissa. Outokumpu Brassin palveluksessa on noin 170 henkilöä. Messinkitankoliiketoiminnan varat ja velat on luokiteltu myytävänä olevaksi toiminnoksi. Outokummun aikomuksena on luopua myös tästä liiketoiminnasta.

Tietoja myydyistä ja myytävänä olevista toiminnoista

Tuloslaskelma

Milj. €	2008	2007
Liikevaihto	267	599
Kulut	-269	-607
Liikevoitto	-2	-8
Nettorahoituskulut	-4	-6
Voitto ennen veroja	-6	-15
Tuloverot	-0	-1
Voitto verojen jälkeen	-6	-15
Outokumpu Copper Tube and Brass -liiketoiminnan omaisuuserien arvonalentumistappio	-6	-3
Kupariputkiliiketoiminnan myyntitappio	-66	-
Tuloverot	-	-
Myyntitulo ja arvonalentumistappio verojen jälkeen	-73	-3
Vähemmistöosuus	-	-
Myytyjen ja myytävänä olevien toimintojen tilikauden voitto	-79	-18

Tase

Milj. €	2008	2007
Varat		
Aineelliset ja aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	2	6
Muut pitkäaikaiset varat	3	4
Vaihto-omaisuus	9	91
Muut lyhytaikaiset korottomat varat	8	83
	22	184
Velat		
Varaukset	2	4
Pitkäaikaiset korottomat velat	1	5
Ostovelat	2	32
Muut lyhytaikaiset korottomat velat	1	11
	6	52

Rahavirtalaskelma

Milj. €	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta	-8	18
Investointien rahavirta	-16	-3
Rahoituksen rahavirta	19	-19
	-5	-4

Outokumpu Copper Tuben myyntihetken nettovarallisuus

Milj. €	2008
Aineelliset ja aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	4
Muut pitkäaikaiset varat	0
Vaihto-omaisuus	82
Muut lyhytaikaiset varat	117
Varaukset	-3
Muut pitkäaikaiset velat	-5
Ostovelat	-57
Muut lyhytaikaiset velat	-20
	119
Luovutustappio	-66
Vastikkeet yhteensä	52
Saatu rahana	52
Myytyjen yhtiöiden rahavarat	-7
Luovutusten rahavirta ¹⁾	45

¹⁾ Osa rahavirtavaikutuksesta toteutuu vuonna 2009.

5. YRITYSHANKINNAT JA -MYYNIT

YRITYSHANKINNAT

Vuosi 2008

SoGePar

Outokumpu osti heinäkuussa italialaisen ruostumattoman teräksen jakelijan SoGePar Groupin koko osakekannan 224 milj. euron hankintahintaan. Lisäksi Outokumpu otti vastuulleen yhtiön 87 milj. euron velat. SoGePar on yhdistelty Outokummun tilinpäätökseen 1.8.2008 alkaen.

Kaupassa Outokummun omistukseen siirtyi ruostumattoman teräksen palvelukeskukset Castelleonessa Italiassa ja Rotherhamissa Britanniassa ja jakeluvastat Italiassa, Britanniassa, Belgiassa, Suomessa, Ranskassa ja Irlannissa sekä kaupallinen toimisto Saksassa ja edustusto Turkissa.

Hankintameno on kohdistettu varoille, veloille ja vastuusitoumuksille niiden käyvän arvon perusteella. Hankintamenoa on kohdistettu asiakassuhteille, ja ne poistetaan arvioidun neljän vuoden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Yritystoston yhteydessä kirjattu liikearvo liittyy lähinnä ostetun liiketoiminnan työvoiman osaamiseen ja markkinatuntemukseen sekä synergiaetuihin, joiden odotetaan syntyvän yhtiön integroimisesta konsernin olemassa olevaan myynti- ja markkinointiorganisaatioon. Lisäksi synergiaetuja odotetaan syntyvän, kun Outokummun omia tuotantolaitoksia käytetään materiaalin toimittamiseen ostetuille yksiköille. Hankintameno kohdistus on alustava.

SoGeParin liikevaihto 1.8.–31.12.2008 oli 143 milj. euroa ja tulos 37 milj. euroa tappiollinen.

Alustava hankintameno kohdistus

Milj. €	
Hankintahinta	224
Hankintaan liittyvät kulut	4
Hankitun omaisuuden käypä arvo	-148
Liikearvo	79
Hankitut rahavarat	-27
Kaupun rahavirtavaikutus	200

Hankitun omaisuuden erittely

Milj. €	Myyjän kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Pitkäaikaiset varat		
Aineettomat hyödykkeet	0	47
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	33	33
Sijoitukset ja saamiset	11	11
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	168	168
Sijoitukset ja saamiset		
Korolliset	6	6
Korottomat	156	156
Rahat ja pankkisaamiset	27	27
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset	-25	-25
Korottomat	-21	-33
Lyhytaikaiset velat		
Korolliset	-95	-95
Korottomat	-147	-147
	114	148

Avesta Klippcenter

Heinäkuussa Outokumpu osti Avesta Klippcenter AB:n Avestassa Ruotsissa. Avesta Klippcenterin toiminta käsittää pääasiassa Outokummun ruotsalaisten yksikköjen sisäisen ruostumattoman kierrätysteräksen prosessoinnin uudelleensulatettavaksi Avestan sulatolle. Hankinnan myötä Outokummun raaka-aineen käsittelykapasiteetti kasvaa, ja se turvaa kustannustehokkaan syötteen Avestan sulatolle. Kauppahinta on n. 8 milj. euroa. Hankintameno kohdistaminen on alustava ja lopullinen kohdistaminen edellyttää hankittujen varojen käyvän arvon määrittämistä. Alustavan arvion mukaan osa ylihinnasta tullaan kohdistamaan aineettomille hyödykkeille ja osa käyttöomaisuudelle. Yhtiö on sisällytetty Outokummun lukuihin 1.7.2008 alkaen.

Avesta Klippcenterin liikevaihto 1.7.–31.12.2008 oli 2 milj. euroa ja tulos 1 milj. euroa.

Outokumpu Armetal Stainless Pipe Co., Ltd

Outokumpu OSTP ja saudiarabialainen Al-Hejailan-konserniin kuuluva putkivalmistaja Armetal sopivat helmikuussa perustavansa Riadiin Saudi-Arabiaan Outokumpu Armetal Stainless Pipe Co., Ltd. -yhteisyrityksen (51/49) valmistamaan ruostumattomia teräsputkia. Yhteisyritys aloitti toimintansa ja on yhdistelty Outokummun lukuihin 1.10.2008 lähtien. 49 %:n vähemmistöosuus on erotettu tuloksesta ja esitetty omana eräänä konsernin omassa pääomassa. Outokumpu on sijoittanut yhtiöön 1 milj. euroa oman pääoman ehtoisena eränä sekä antanut yhtiölle 7 milj. euron lainan. Alustavan arvion mukaan osa liiketoiminnan hankinnan ylihinnasta tullaan kohdistamaan aineettomille oikeuksille. Hankintameno kohdistaminen on alustava.

Mikäli kaikki edellä mainitut yritysostot olisivat tapahtuneet 1.1.2008, johdon arvion mukaan Outokumpu-konsernin kauden yhdistelty liikevaihto olisi ollut 5 718 milj. euroa ja yhdistelty tulos -182 milj. euroa. Arvio perustuu hankittujen yhtiöiden toteutuneisiin liiketoimiin Outokummun ja kolmansien osapuolien välillä.

Vuosi 2007

Outokumpu osti toukokuussa ruotsalaiselta Sandvikilta 11,6 %:n vähemmistöosuuden OSTP AB:ssa (Outokumpu Stainless Tubular Products). Kauppahinta oli 22 milj. euroa. Hankinnasta kirjattiin taseeseen 1 milj. euron liikearvo. Omistaessaan OSTP:n nyt kokonaan Outokumpu voi kehittää sen liiketoimintaa edelleen ja strategiansa mukaisesti lisätä korkeamman jalostusasteen erikoistuotteiden osuutta konsernissa.

Outokumpu luopui Talvivaaran malminetsintähankkeesta vuonna 2004, ja sillä oli optio merkitä mahdollisessa listautumisannissa osakkeita 20 %:n alennuksella siten, että omistusosuus yhtiössä voisi nousta enintään 5 %:iin asti. Talvivaaran Kaivososakeyhtiön listautumisanti saatiin päätökseen ja osakkeiden listaus alkoi 30.5.2007 Lontoon Pörsissä. Outokumpu osallistui listautumisasiin merkitsemällä annissa noin 10,9 milj. osaketta, joka vastaa 4,9 %:n omistusosuutta yhtiössä laimennusvaikutus huomioiden. Merkintäsumma oli noin 32 milj. euroa. Outokumpu käytti lisäksi sopimuksen mukaisen optiona lunastaa yhdellä eurolla 20 %:n omistusosuuden Talvivaaran nikkelikaivoksen projekti-yhtiössä (Talvivaara Projekti Oy), jonka Talvivaaran Kaivososakeyhtiö omistaa.

Talvivaara Projekti Oy yhdistellään Outokummun konsernituloslaskelmaan osakkuusyhtiönä vastaten Outokummun 20 %:n omistusosuutta. Tämän omistuksen arvostamisesta käypään arvoon syntyi 110 milj. euron kertaluonteinen veroton tuotto, joka on kirjattu Outokummun tuloslaskelmassa rahoitustuottoihin. Omistus listatussa Talvivaaran Kaivososakeyhtiössä on luokiteltu myytävissä olevaksi sijoitukseksi, jonka käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan.

Merkittävä osuus hankintamenoista kohdistettiin nikkelimalmivaraille niiden käyvän arvon perusteella. Tämä osuus tullaan poistamaan substanssipoistoin Talvivaara-kaivoksen taloudellisena käyttöaikana. Hankinnasta syntyi 9 milj. euron liikearvo. Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan se testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Talvivaaran joulukuun 2008 alussa antaman tiedotteen mukaan kaivoksen käynnistäminen etenee aikataulun mukaan ja Talvivaaran tavoitteena on saavuttaa täysi tuotantokapasiteetti vuoden 2010 aikana.

5. YRITYSHANKINNAT JA -MYYNIT

YRITYSMYYNIT

Vuosi 2008

Outokumpu myi jäljellä olevan kupariputkiliiketoimintansa Cupori Group Oy:lle. Katso tarkemmin liitetieto 4. Myydyt ja myytävänä olevat toiminnot.

Vuosi 2007

OSTP (Outokumpu Stainless Tubular Products) myi maaliskuussa laippaliiketoimintansa keskittyäkseen hitsattuihin putkiin ja putkenosiin. Ostaja on intialaisen Shree Ganesh Forgings Ltd:n tytäryhtiö. Myynillä ei ollut merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen.

Outokumpu myi kesäkuussa Hituran nikkeli-kaivoksen kanadalaiselle Belvedere Resources Ltd:lle. Hituran kaivos oli viimeinen omaisuuserä Outokummun ohjelmassa luopua kaivostoiminnasta. Hitura tuottaa vuodessa noin 2 200 tonnia nikkeliä rikasteessa, ja sen palveluksessa on 90 työntekijää. Kokonaiskauppahinta oli 25 milj. euroa, ja se suoritettiin Belvederen osakkeina ja optioina, joilla voi merkitä lisää Belvederen osakkeita johtaen enimmillään 19,2 prosentin omistukseen Belvederessä laimennusvaikutus huomioiden. Kaupasta kirjattiin 25 milj. euron kertaluonteinen myyntivoitto liikevoiton yläpuolelle. Osakeomistus Belvederessä luokitellaan myytävissä olevaksi sijoitukseksi, jonka käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan. Optiot luokitellaan johdannaisiksi, joiden käyvän arvon muutokset kirjataan tulokseen rahoitus- tuottojen ja -kulujen ryhmään.

Myytujen liiketoimintojen nettovarallisuus oli 6 milj. euroa. Myynneistä saatu netto- myyntivoitto oli 23 milj. euroa ja nettorahavirta 1 milj. euroa.

Myytujen yksiköiden nettovarallisuus

Milj.€	2007
Aineettomat hyödykkeet	0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1
Muu pitkäaikainen omaisuus	0
Johdannaisinstrumentit	-
Vaihto-omaisuus	6
Korolliset saamiset	-
Korottomat saamiset	9
Varaukset	0
Korolliset velat	0
Korottomat velat	9
	6
Luovutusvoitot	23
Vastikkeet yhteensä	29
Saatu rahana	4
Myyntiin liittyvät kulut	-0
Luovutetut tytäryhtiöiden rahavarat	-3
Luovutusten rahavirta	1

6. LIKETOIMINNAN MUUTTUOTOT

Milj. €	2008	2007
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	27	8
Hituran kaivoksen myyntivoitto	-	25
Muut tuottoerät	5	49
Johdannaisinstrumenttien markkinahintaerot	25	-
	57	82

7. LIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Milj. €	2008	2007
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntitappiot	-26	-9
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvonalentuminen	-6	3
Muut kuluerät	-10	-10
Johdannaisinstrumenttien markkinahintaerot	-	-27
	-42	-43

8. TOIMINTOKOHTAISTEN KULUJEN ERITTELY

Milj. €	2008	2007
Raaka-aineet ja ostetut tuotteet	-3 090	-4 518
Tarve- ja polttoaineet	-364	-325
Energiakulut	-221	-189
Rahdit	-192	-187
Kunnossapito	-113	-106
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-520	-499
Vuokrat	-26	-24
Tuotantokapasiteetin vuokraus	-38	-48
Poistot	-206	-204
Valmistus omaan käyttöön	9	1
Varastojen muutos	-521	-38
Muut kulut	-271	-229
	-5 552	-6 364

Toimintokohtaiset kulut sisältävät hankinnan ja valmistuksen, myynnin ja markkinoinnin, hallinnon sekä tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot olivat vuonna 2008 yhteensä 3 milj. euroa (2007: 2 milj. euroa), josta tilintarkastukseen liittymättömiä palveluja oli 1 milj. euroa (2007: 0 milj. euroa).

Liiketoiminnan tuottoihin ja kuluihin sisältyy seuraavia kertaluonteisia eriä, jotka ovat vaikuttaneet tilikauden tuloksen muodostumiseen:

Liikevoittoon sisältyvät kertaluonteiset erät

Milj. €	2008	2007
Henkilöstön irtisanomisvaraus	-17	-
Thin Stripin uudelleenjärjestely Britanniassa	-66	-11
Hituran kaivoksen myyntivoitto Suomessa	-	25
	-83	14

9. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

Milj. €	2008	2007
Palkat ja palkkiot	-356	-350
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	-25	-5
Sosiaalikulut	-54	-56
Eläkejärjestelyt ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet		
Eläkekulut etuuspohjaisista järjestelyistä	-10	-9
Eläkekulut maksupohjaisista järjestelyistä	-55	-50
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	-6	-10
Kulut osakeperusteisista maksuista	-0	-5
Muut henkilösivukulut ¹⁾	-14	-12
	-520	-499

¹⁾ Vuoden 2008 luku sisältää 0 milj. euroa henkilöstörahasistolakiin perustuvia voittopalkkioita (2007: 4 milj. euroa).

10. TULOSLASKELMAAN KIRJATUT RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Milj. €	2008	2007
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	10	11
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	16	19
Korkotuotot pankkitileistä ja -talletuksista	4	5
Korkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista sijoituksista	0	1
Myyntivoitot		
Myytavissä olevat sijoitukset	0	145
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	-	1
Muut rahoitustuotot	1	110
Rahoitustuotot yhteensä	32	292
Korkokulut		
Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoituslainat	-77	-82
Rahoitusleasing-sopimukset	-3	-3
Aktivoitujen korot	3	0
Johdannaiset	6	3
Arvon alentumistappiot myytävissä olevista sijoituksista	-24	-1
Muut rahoituskulut	-4	-3
Rahoituskulut yhteensä	-99	-87
Valuuttakurssierot		
Johdannaiset	79	33
Muut	-71	-31
Muut markkinahintaerot		
Johdannaiset	-11	-1
Muut	1	0
Markkina-arvostuserät yhteensä	-2	0
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-69	206

Tuloslaskelmaan kirjatut valuuttakurssierot

Milj. €	2008	2007
Liikevaihtoon sisältyvät	75	2
Ostoihin sisältyvät	-45	5
Muihin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät	-10	-27
Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyvät	8	1
	27	-19

Valuuttakurssieroihin sisältyy johdannaisinstrumenttien nettokurssivoittoa 75 milj. euroa (2007: nettokurssivoittoa 5 milj. euroa). Rahoitustoimintaan liittyvien johdannais-ten kurssierot ja oman pääoman suojausten tehon osuus 0,2 milj. euroa tappiota

(2007: 0,4 milj. euroa voittoa) sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Liikevoittoon kirjatut johdannais-ten markkinahintaerot on esitetty liitetiedoissa 6. Liiketoiminnan muut tuotot ja 7. Liiketoiminnan muut kulut.

Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyvät kertaluonteiset erät

Milj. €	2008	2007
Belvederen osakkeiden arvonalentuminen	-21	-
Outotecin osakkeiden myyntivoitto	-	142
Voitto Talvivaara-järjestelystä	-	110
	-21	252

11. OMAAN PÄÄOMAAN KIRJATUT TUOTOT JA KULUT

Milj. €	2008	2007
Valuuttakurssierot ulkomaisten yksiköiden oman pääoman suojauksista, verojen jälkeen	10	3
Kassavirtasuojauksen tehokas osuus		
Valuuttakurssierot	-53	-
Muut markkinahintaerot	-16	6
Käyvän arvon muutos myytävissä olevista sijoituksista	-44	16
Tuloslaskelmaan kirjatut myytävissä olevat sijoitukset	5	-100
Omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvät verot	26	-5
	-72	-79

12. TULOVEROT

Tuloverot tuloslaskelmassa

Milj. €	2008	2007
Tilikauden verot	-6	-107
Laskennalliset verot	30	-31
	24	-138

Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot eroavat suomalaisen yhtiön verokannan 26 % mukaisesta tuloverosta seuraavasti:

Milj. €	2008	2007
Suomen verokannan mukainen tulovero konsernin tuloksesta ennen veroja	35	-207
Suomen ja ulkomaisten verokantojen ero	20	-17
Vähennyskeltottomien kulujen ja verovapaiden erien verovaikutus	-7	78
Tuloveroihin vaikuttamattomien tappioiden verovaikutus	-29	-0
Edellisinä vuosina muodostettujen laskennallisten verosaamisten muutokset	1	3
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-2	5
Verokantojen muutosten vaikutus laskennallisiin veroihin	4	-0
Osakkuusyhtiötulosten verovaikutus	-1	1
Konserniyhdistelyn ja eliminointien vaikutukset	0	-0
Muut erät	1	-2
Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot	24	-138

Laskennalliset verot taseessa

Milj. €	2008	2007
Laskennalliset verosaamiset	37	26
Laskennalliset verovelat	-216	-241
Laskennallinen verovelka, netto	-179	-215

Laskennallinen vero on taseessa esitetty nettona niiden konserniyhtiöiden osalta, joiden välillä on verotuksessa mahdollisuus tuloksentasaukseen tai joita verotetaan yhtenä verovelvollisena.

Taseeseen kirjattujen laskennallisten verojen bruttomuutos

Milj. €	2008	2007
Laskennallinen verovelka, netto 1.1.	-215	-182
Tuloslaskelmaan kirjatut erät	30	-31
Muuntoerot	9	2
Hankitut tytäryritykset	-29	-
Omaan pääomaan kirjatut verot	26	-4
Laskennallinen verovelka, netto 31.12.	-179	-215

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikauden aikana

2008	1.1.	Tuloslaskelmaan kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	Hankitut tytäryritykset	Muuntoerot	31.12.
Laskennalliset verovelat						
Poistoerot ja muut vapaaehtoiset varaukset	-230	25	-	-1	8	-198
Käyvän arvon muutokset	-8	23	-	-31	-	-16
Konserniyhdistelyn ja eliminointien vaikutukset	-1	-0	-	-	-	-1
Muut veronalaiset tilapäiset erot	-62	-5	-	-	1	-66
	-301	43	-	-32	8	-282
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut tappiot	20	5	-	-	-0	25
Käyvän arvon muutokset	0	-18	26	-	-	8
Eläkevelvoitteet	7	2	-	-	0	9
Konserniyhdistelyn ja eliminointien vaikutukset	10	-6	-	-	0	4
Muut vähennyskelpoiset tilapäiset erot	50	3	-	3	1	57
	86	-14	26	3	1	103
Laskennallinen verovelka, netto	-215	30	26	-29	9	-179

12. TULOVEROT

2007 Milj. €	1.1.	Tuloslaskelmaan kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	Muuntoerot	31.12.
Laskennalliset verovelat					
Poistoerot ja muut vapaaehtoiset varaukset	-210	-24	-	4	-230
Käyvän arvon muutokset	-5	1	-4	-	-8
Konserniyhdistelyn ja eliminointien vaikutukset	-3	2	-	-	-1
Muut veronalaiset tilapäiset erot	-47	-15	-	0	-62
	-264	-37	-4	4	-301
Laskennalliset verosaamiset					
Vahvistetut tappiot	18	3	-	-1	20
Käyvän arvon muutokset	0	0	-	0	0
Eläkevelvoitteet	8	0	-	-1	7
Konserniyhdistelyn ja eliminointien vaikutukset	20	-10	-	-	10
Muut vähennyskelpoiset tilapäiset erot	36	14	-	-0	50
	82	6	-	-2	86
Laskennallinen verovelka, netto	-182	-31	-4	2	-215

Suoraan omaan pääomaan kirjatut tuloverot

Milj. €	2008	2007
Rahavirran suojaukset	17	-1
Myytävissä olevat sijoitukset	5	-3
	21	-5

Konsernitilinpäätökseen on jätetty kirjaamatta 53 milj. euroa (2007: 42 milj. euroa) laskennallisia verosaamisia, koska niihin sisältyvän verohyödyn realisoituminen ei ole todennäköistä. Pääosa näistä kirjaamattomista saamisista liittyy konserniyhtiöiden 163 milj. euron (2007: 144 milj. euroa) verotappioihin. Näistä tappioista 4 milj. euroa (2007: - milj. euroa) vanhenee seuraavan viiden vuoden kuluessa ja loput aikaisintaan vuonna 2014. Taseeseen sisältyy 23 milj. euroa (31.12.2007: 3 milj. euroa) laskennallisia verosaamisia sellaisissa tytäryhtiöissä, joiden kuluva tai edeltävän tilikauden tulos

on ollut tappiollinen. Näiden laskennallisten verosaamisten kirjaaminen perustuu tulosten ennusteisiin, jotka osoittavat kyseisten laskennallisten verosaamisten realisoitumisen olevan todennäköistä. Konsernitilinpäätökseen ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa kaikista tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista, koska voitonjako on konsernin päätätävällässä ja voitonjako ei ole todennäköistä lähitulevaisuudessa. Tällaisia voittovaroja ei ollut vuoden 2008 lopussa (31.12.2007: - milj. euroa).

13. OSAKEKOHTAINEN TULOS

	2008	2007
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. €	-189	638
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	180 185	180 922
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos, €	-1,05	3,52
Osakekohtainen tulos, €		
Jatkuvien toimintojen tuloksesta	-0,61	3,63
Myytyjen ja myytävänä olevien toimintojen tuloksesta	-0,44	-0,10

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien potentiaalisten osakkeiden laimentava vaikutus. Konsernilla on osakkeiden määrää lisääviä osakeoptioita (optio-ohjelma 2003). Osakeoptioilla on laimentava vaikutus, kun osakkeen merkintähinta optioilla

on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Laimennusvaikutukseksi tulee se määrä osakkeita, joka joudutaan laskemaan liikkeelle vastikkeettomana, koska optioiden käytöstä saatavilla varoilla konserni ei voisi laskea liikkeelle samaa määrää osakkeita käypään arvoon. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeiden kauden keskimääräiseen hintaan.

13. OSAKEKOHTAINEN TULOS

	2008	2007
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. €	-189	638
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	180 185	180 922
2003A-osakeoptioiden vaikutus, 1 000 kpl	393	398
2003B-osakeoptioiden vaikutus, 1 000 kpl	561	546
2003C-osakeoptioiden vaikutus, 1 000 kpl	51	53
Laimennettu osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	181 190	181 920
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	-1,04	3,50
Jatkuvien toimintojen tuloksesta	-0,61	3,61
Myytyjen ja myytävänä olevien toimintojen tuloksesta	-0,43	-0,10

14. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Milj. €	Sisäisesti aikaansaadut aineettomat hyödykkeet	Hankitut aineettomat hyödykkeet				Liikearvo	Yhteensä
		Patentit	Tietokone-ohjelmat	Asiakas-suhteet	Muut		
Hankintameno 1.1.2008	-	4	39	-	118	405	566
Muuntoerot	-	-	-2	-	-6	-1	-9
Lisäykset	-	0	3	-	8	-	11
Hankitut tytäryritykset	-	0	0	46	0	78	125
Vähennykset	-	-0	-4	-	-1	-	-6
Uudelleenryhmittelyt	-	-	2	-	1	-	3
Hankintameno 31.12.2008	-	4	38	46	120	482	690
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008	-	-2	-33	-	-56	-	-91
Muuntoerot	-	-	2	-	3	-	5
Vähennykset	-	0	3	-	0	-	4
Uudelleenryhmittelyt	-	-	0	-	-0	-	0
Tilikauden poistot	-	-0	-3	-4	-10	-	-18
Arvonalentumiset	-	-	-	-	-	-6	-6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008	-	-2	-31	-4	-63	-6	-106
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	-	2	7	42	57	476	584
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	-	2	6	-	62	405	475
Hankintameno 1.1.2007	0	4	43	-	124	404	576
Muuntoerot	-	-	-1	-	-4	0	-4
Lisäykset	-	0	0	-	0	-	0
Mydyt tytäryritykset	-	-	-	-	-0	-	-0
Vähennykset	-0	-	-4	-	-2	-	-6
Uudelleenryhmittelyt	-	-	-0	-	0	-	-
Hankintameno 31.12.2007	-	4	39	-	118	405	566
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2007	-0	-1	-34	-	-48	-	-82
Muuntoerot	-	-	0	-	1	-	2
Vähennykset	0	-	4	-	1	-	5
Tilikauden poistot	-	-0	-3	-	-11	-	-15
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2007	-	-2	-33	-	-56	-	-91
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	-	2	6	-	62	405	475
Kirjanpitoarvo 1.1.2007	0	2	10	-	76	404	493

14. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Tiilikauden poistot toimintokohtaisesti

Milj. €	2008	2007
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-13	-12
Myynnin ja markkinoinnin kulut	-4	-0
Hallinnon kulut	-2	-3
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	-0	-0
	-18	-15

Liikearvon jakautuminen segmenteille

Milj. €	2008	2007
General Stainless	416	338
Specialty Stainless	60	67
	476	405

Liikearvojen arvonalentumistestaukset

Liikearvo on allokoitu konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka on määritetty liiketoimintaorganisaation mukaan. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo perustuu käyttöarvolaskelmiin. Näissä laskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin vuodeksi 2009. Vuosien 2010–2013 kerrytettävissä olevat rahamäärät pohjautuvat konservatiivisiin hinta- ja toimitusennusteisiin ja yhtiön kiinteiden kulujen on ennustettu pysyvän vuoden 2009 tasolla. Käyttöpääoman muutos vastaa toimitusmäärien muutosta. Nikkelin hinta ja toimitusmäärät on laskelmissa pidetty konservatiivisella tasolla kaikkina ennustevuosina. Arvioituiden toimitusmäärien perustuvat raportointitietojen käyttöomaisuuteen.

Rahavirrat, jotka ulottuvat viiden vuoden yli, on laskettu käyttäen ns. loppuarvomenetelmää. Menetelmässä ei ole huomioitu kasvua yli viiden vuoden ulottuvissa ennusteissa.

Diskonttokorkona on käytetty Outokummulle määritettyä pääoman tuottovaatimusta (WACC) ennen veroja. Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön tuotto-prosentti, markkinariskipreemio, oman pääoman betakerroin, vieraan pääoman kustannus ja tavoitepääomarakenne. Diskonttokorko oli 9 % vuonna 2008 (2007: 9 %).

Herkkyysanalyysissä on käytetty mm. diskonttokoron muutosta. Tehtyjen herkkyyssanalyysien perusteella ei vaikuta todennäköiseltä, että Outokummun kerrytettävissä olevan rahamäärän laskennassa käytetyn pääoman tuottovaatimuksen yhden prosenttiyksikön muutos muiden oletusten pysyessä rahavirtaennusteissa edellä kuvalla tasolla aiheuttaisi vastaavien taseen arvojen jäämisen alle 31.12.2008 tasearvon. Arvonalentumistestausten perusteella ei ole ollut tarvetta arvonalentumiskirjauksiin.

Sheffield Special Strip-yksikön sulkemisen yhteydessä kyseiseen yksikköön kohdistettavissa oleva 6 milj. euron liikearvo kirjattiin arvonalentumiskirjauksella vuoden 2008 tuloslaskelmaan kuluksi.

Päästöoikeudet

Uusi päästökauppakausi alkoi Euroopan unionissa vuonna 2008. Kioto-kaudella 2008–2012 päästökaupan soveltamisalaa laajennettiin kattamaan myös Outokummun Ruotsissa sijaitsevat lämpökäsittelylaitokset ja Sheffieldin sulatto Britanniassa. Outokummulle on myönnetty 1,3 milj. tonnia vuosittaisia päästöoikeuksia vuoteen 2012 mennessä ja niiden arvioidaan riittävän nykyisen tuotantokapasiteetin tarpeisiin konsernin tuotantolaitoksissa Euroopassa. Päästökaupan uskotaan jatkuvan vuoden 2012 jälkeen. Outokumpu seuraa EU:n ilmasto- ja energiapaketin kehittymistä ja päästökauppa-direktiivin uudistamista. Ostetut päästöoikeudet kirjataan aineettomiin oikeuksiin hankintahintaansa. Vastikkeetta saadut päästöoikeudet arvostetaan nimellisarvoonsa, eli niiden arvo on nolla. Varaus päästöoikeuksien palautusvelvoitteen täyttämiseksi kirjataan, elleivät vastikkeetta saadut päästöoikeudet riitä kattamaan todellisten päästöjen määrää. Täten mahdollinen liikevoittoon kirjattava vaikutus aiheutuu toteutuneiden päästöjen ja saatujen päästöoikeuksien erosta. 31.12.2008 Outokummun taseessa ei ole kirjauksia päästöoikeuksiin liittyen, koska päästöoikeuksia ei ole ostettu eivätkä toteutuneet päästöt ylittäneet saatujen päästöoikeuksien määrää vuonna 2008. Päästökauppa-järjestelmän piiriin kuuluvien konserniyhtiöiden toteutuneet hiilidioksidipäästöt vuonna 2008 olivat noin 820 000 tonnia (2007: 680 000 tonnia). Konserni myi 1 022 000 tonnia hiilidioksidipäästöoikeuksia 22 milj. eurolla vuonna 2008 (2007: 1 milj. euroa).

15. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Milj. €	Maa-alueet	Kaivosten malmivarat	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	38	33	830	2 890	98	94	3 984
Muuntoerot	-3	-	-26	-154	-1	-6	-190
Lisäykset	1	-	19	54	0	227	301
Hankitut tytäryritykset	1	-	20	14	0	0	36
Vähennykset	-0	-	-11	-95	-0	-0	-108
Uudelleenryhmittelyt	2	0	6	41	2	-53	-2
Hankintameno 31.12.2008	39	33	838	2 749	99	262	4 021
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008	-2	-2	-341	-1 627	-32	-0	-2 004
Muuntoerot	-0	-	17	98	0	0	115
Vähennykset	-	-	9	74	0	-	83
Uudelleenryhmittelyt	-	-	0	-1	-0	-0	-0
Tilikauden poistot	-	-1	-29	-151	-5	-	-188
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008	-2	-3	-345	-1 606	-37	-0	-1 994
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	37	30	494	1 143	62	262	2 027
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	36	31	490	1 263	66	94	1 980
Hankintameno 1.1.2007	39	39	813	2 896	84	138	4 009
Muuntoerot	-1	-	-10	-60	-0	-4	-76
Lisäykset	1	-	4	26	1	105	137
Myydyt tytäryritykset	-0	-6	-2	-12	-	-	-20
Vähennykset	-0	-	-1	-63	-2	-1	-67
Uudelleenryhmittelyt	0	-	25	104	15	-144	-
Hankintameno 31.12.2007	38	33	830	2 890	98	94	3 984
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2007	-2	-7	-321	-1 581	-28	-0	-1 939
Muuntoerot	0	-	7	40	0	-0	47
Myydyt tytäryritykset	-	6	2	11	-	-	19
Vähennykset	-	-	1	55	1	-	56
Uudelleenryhmittelyt	-	0	-0	-0	-	-	-
Tilikauden poistot	-	-1	-29	-154	-5	-	-190
Arvonalentumiset	-	-	0	3	0	-	3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2007	-2	-2	-341	-1 627	-32	-0	-2 004
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	36	31	490	1 263	66	94	1 980
Kirjanpitoarvo 1.1.2007	36	32	492	1 315	56	138	2 069

15. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Tilikauden poistot toimintokohtaisesti

Milj. €	2008	2007
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-180	-182
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-3	-3
Hallinnon kulut	-4	-4
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	-1	-1
	-188	-190

Tilikauden aikana korkomenoja aktivoitiin käyttöomaisuuteen 3 milj. euroa (2007: - milj. euroa). Korjoja on aktivoituina käyttöomaisuuteen 31.12.2008 yhteensä 46 milj. euroa (31.12.2007: 47 milj. euroa). Outokumpu määrittää aktivointikoron erikseen jokaiselle vuosineljännekselle. Vuonna 2008 keskimääräinen korko oli 5,06 %.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyvät rahoitusleasing-sopimuksilla vuokratut hyödykkeet

Milj. €	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno	9	71	80
Kertyneet poistot	-2	-22	-24
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	7	49	56
Hankintameno	3	66	70
Kertyneet poistot	-1	-16	-17
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	2	51	53

16. SJOITUKSET OSAKKUUSYHTIÖIHIN

Milj. €	2008	2007
Osakkuusyhtiösakkeet ja -osuudet		
Hankintameno 1.1.	139	23
Muuntoerot	-0	-0
Lisäykset	-	116
Hankintameno 31.12.	138	139
Osakkuusyhtiösijoitusten pääomaokaisu 1.1.	24	23
Muuntoerojen muutos	-3	-1
Tilikauden aikana saadut osingot	-2	-2
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	-2	4
Osakkuusyhtiösijoitusten pääomaokaisu 31.12.	17	24
Osakkuusyhtiösijoitukset yhteensä 31.12.	156	163

Osakkuusyhtiöt

	Kotipaikka	Omistusosuus, %
ABB Industriunderhåll AB	Ruotsi	49
Fagersta Stainless AB	Ruotsi	50
Kopparlunden Development AB	Ruotsi	50
Outokumpu Nordic Brass AB	Ruotsi	50
Rapid Power Oy	Suomi	33
Talvivaara Projekti Oy	Suomi	20

16. SIJOITUKSET OSAKKUUSYHTIÖIHIN

Merkittävimmät osakkuusyhtiöt

Milj. €	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto	Omistusosuus, %
2008						
Fagersta Stainless AB	Ruotsi	77	32	212	-3	50
Rapid Power Oy ¹⁾	Suomi	221	167	48	-1	33
Talvivaara Projekti Oy ²⁾	Suomi	399	307	0	-10	20
2007						
Fagersta Stainless AB	Ruotsi	95	38	280	7	50
Rapid Power Oy	Suomi	235	181	44	0	33
Talvivaara Projekti Oy	Suomi	199	106	0	-3	20

¹⁾ Vuoden 2008 Rapid Power Oy:n luvut perustuvat tilanteeseen 30.11.2008.

²⁾ Vuoden 2008 Talvivaara Projekti Oy:n luvut perustuvat tilanteeseen 30.6.2008. Nämä tiedot sisältyvät Talvivaaran Kaivososakeyhtiön 30.6.2008 päättyneeltä jaksolta julkaistuihin konsernitietoihin. Outokummun osuus Talvivaara Projekti Oy:n tuloksesta on yhdistetty 30.6. päättyneeltä kuuden kuukauden jaksolta vuonna 2008.

17. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT ARVOSTUSRYHMITÄIN

2008 Milj. €	IAS 39:n mukainen arvostusryhmä	Arvostettu				Kirjanpitoarvo 31.12.2008	Käypä arvo 31.12.2008
		Jaksotettuun hankintameno	Hankintameno	Käypään arvoon, oma pääoma	Käypään arvoon, tuloslaskelma		
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytävässä olevat rahoitusvarat	a)	-	15	52	-	67	67
Myyntisaamiset ja muut saamiset							
Korolliset	b) c)	130	-	-	1	132	93
Korottomat	b)	55	-	-	-	55	55
Suojauslaskettavat johdannaiset	e)	-	-	1	-	1	1
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	9	9	9
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myytävässä olevat rahoitusvarat	a)	-	0	7	-	8	8
Myyntisaamiset ja muut saamiset							
Korolliset	b)	25	-	-	-	25	25
Korottomat	b)	650	-	-	-	650	650
Rahavarat	b) c)	205	-	-	19	224	224
Suojauslaskettavat johdannaiset	e)	-	-	11	-	11	11
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	81	81	81
		1 064	15	71	110	1 262	1 223
Pitkäaikaiset velat							
Pitkäaikaiset lainat	f)	1 170	-	-	-	1 170	1 106
Ostovelat ja muut velat	f)	2	-	-	-	2	2
Suojauslaskettavat johdannaiset	e)	-	-	48	-	48	48
Lyhytaikaiset velat							
Lyhytaikaiset lainat	f)	501	-	-	-	501	501
Ostovelat ja muut velat							
Korolliset	f)	26	-	-	-	26	26
Korottomat	f)	378	-	-	-	378	378
Suojauslaskettavat johdannaiset	e)	-	-	1	-	1	1
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	53	53	53
		2 077	-	49	53	2 179	2 115

IAS 39:n mukaiset arvostusryhmät:

- a) Myytävissä olevat rahoitusvarat
b) Lainat ja muut saamiset
c) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
d) Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset
e) Suojauslaskettavat johdannaiset
f) Muut rahoitusvelat

17. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT ARVOSTUSRYHMITÄIN

2007 Milj. €	IAS 39:n mukainen arvostusryhmä	Arvostettu				Kirjanpito- arvo 31.12.2007	Käypä arvo 31.12.2007
		Jaksotettuun hankinta- menoon	Hankinta- menoon	Käypään arvoon, oma pääoma	Käypään arvoon, tuloslaskelma		
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytäviksi olevat rahoitusvarat	a)	-	13	112	-	125	125
Myyntisaamiset ja muut saamiset							
Korolliset	b) c)	126	-	-	2	128	111
Korottomat	b)	51	-	-	-	51	51
Suojauslaskettavat johdannaiset	e)	-	-	5	-	5	5
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	32	32	32
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myytäviksi olevat rahoitusvarat	a)	-	3	11	-	14	14
Myyntisaamiset ja muut saamiset							
Korolliset	b)	10	-	-	-	10	10
Korottomat	b)	930	-	-	-	930	930
Rahavarat	b) c)	67	-	-	19	86	86
Suojauslaskettavat johdannaiset	e)	-	-	3	-	3	3
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	23	23	23
		1 184	16	131	76	1 407	1 390
Pitkäaikaiset velat							
Pitkäaikaiset lainat	f)	1 036	-	-	-	1 036	1 023
Ostovelat ja muut velat	f)	2	-	-	-	2	2
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	10	10	10
Lyhytaikaiset velat							
Lyhytaikaiset lainat	f)	420	-	-	-	420	420
Ostovelat ja muut velat							
Korolliset	f)	26	-	-	-	26	26
Korottomat	f)	609	-	-	-	609	609
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	18	18	18
		2 093	-	-	28	2 121	2 108

IAS 39:n mukaiset arvostusryhmät:

- a) Myytävissä olevat rahoitusvarat
- b) Lainat ja muut saamiset
- c) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
- d) Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset
- e) Suojauslaskettavat johdannaiset
- f) Muut rahoitusvelat

18. MYYTÄVISSÄ OLEVAT SIIJOITUKSET

Milj. €	2008	2007
Tasearvo 1.1.	139	189
Muuntoerot	-7	-2
Lisäykset	1	56
Vähennykset	-0	-162
Käyvän arvon muutokset	-35	-87
Arvon alentumistappiot	-23	-1
Myyntivoitot ja -tappiot tuloslaskelmassa	0	146
Tasearvo 31.12.	75	139
Listatut osakkeet	21	72
Listamattomat osakkeet	54	67
Vähennetään:		
Pitkäaikaiset listatut osakkeet	-14	-61
Pitkäaikaiset listamattomat osakkeet	-53	-64
Lyhytaikaiset myytävissä olevat sijoitukset	8	14
Käypä arvo	75	139
Hankinta-arvo	-59	-83
Käyvän arvon muutokset	15	56
Laskennallinen verovelka	5	-3
Myytävissä olevien sijoitusten arvonmuutosrahasto	20	53

Myytävissä olevat sijoitukset koostuvat listatuista ja listamattomista osakkeista, jotka on arvostettu käypään arvoon. Merkittävä ja pidentynyt käyvän arvon alentuminen johtaa arvonalentumistappion kirjaamiseen, mikäli käypä arvo on ollut kolmen viimeisen kvartaalin ajan ennalta määriteltä prosentuaalista tasoa enemmän hankintamenoa alempi. Sijoituksiin sisältyy 15 milj. euron arvosta (2007: 16 milj. euroa) listamattomia osakkeita, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää. Nämä osakkeet on kirjattu hankin-

tamenoon vähennettyinä mahdollisilla arvonalentumisilla. Listamattomien osakkeiden arvostusmenetelmä on valittu osakekohtaisesti siten, että arvostuksessa käytettävissä oleva tieto ja arvioitavan yhtiön liiketoimintaan liittyvät ominaisuudet saadaan riittävästi huomioitua. Sijoitus hiilirahastoon on arvostettu käypään arvoon. Laskelma perustuu projekteilta hankittavien Kioto-oikeuksien arvoituihin määriin ja hintoihin sekä Kioto-oikeuksien arvoituihin markkinahintoihin. Hiilirahaston arvo on raportoitu aiemmin hankintahintaan.

19. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Vuoden 2003 yhtiökokous päätti johdon optio-ohjelmasta. Optio-oikeudet ovat osa konsernin avainhenkilöiden kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää, ja niiden tarkoituksena on kannustaa pitkäjänteiseen työhön omistaja-arvon kasvattamiseksi. Ohjelmassa palkitsemiseen sovelletaan tulosperusteiseen ja yhtiön suhteelliseen menestykseen perustuvaa järjestelmää, jossa palkitaan oikeista suorituksista.

Outokumpu Oyj:n hallitus vahvisti 2.2.2006 osakepalkkiojärjestelmän osaksi yhtiön avainhenkilöiden kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Järjestelmä on viisivuotinen palkkiojärjestelmä, joka koostuu kolmesta kolmen vuoden pituisesta ansaintajaksosta. Kaudet alkoivat 1.1.2006, 1.1.2007 ja 1.1.2008. Palkkiojärjestelmän tavoitteena on palki-

ta avainhenkilöitä yhtiön strategiaa tukevista hyvistä suorituksista ja samalla ohjata johdon huomiota omistaja-arvon kasvattamiseen pidemmällä aikavälillä. Osakepalkkiojärjestelmä tarjoaa mahdollisuuden saada palkkiona yhtiön osakkeita ja rahaa (vastaten verojen osuutta kokonaispalkkiosta) hallituksen kullekin ansaintakaudelle asettamien tavoitteiden perusteella.

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardia on sovellettu vuoden 2003 optio-ohjelmaan ja vuosien 2006–2010 osakepalkkiojärjestelmään. Näiden järjestelmien kokonaisarvoksi on tilinpäätöshetkellä arvioitu 15 milj. euroa. Tämä kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa.

Työsuhte-etuudet sisältävät osakeperusteisia kuluja seuraavasti:

Milj. €	2008	2007
Osakkeina suoritettavat	-2	-3
Rahana suoritettavat	2	-2
	-0	-5
Rahana suoritettavan osakeperusteisen järjestelyn velat 31.12.	3	5

19. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

OPTIO-OHJELMA

Optio-ohjelman keskeiset ehdot:

	2003A	2003B	2003C
Myöntämispäivä	12.6.2003	10.2. ja 15.9.2004	22.3.2005 ja 1.4.–1.10.2007
Myönnettyjen optioiden määrä, kpl	742 988	1 148 820	1 205 000
Myönnettyjen optioiden maksimimäärä 31.12.2008, kpl	550 804	945 990	90 500
Toteutushinta, € ¹⁾	7,25	10,31	10,94
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika	12.6.2003–1.3.2009	10.2.2004–1.3.2010	22.3.2005–1.3.2011
Oikeuden syntymisjakso	12.6.2003–31.8.2006	10.2.2004–31.8.2007	22.3.2005–31.8.2008
Sopimuksen syntymisehdot	Vuoden 2003 osakekohtainen tuloskehitys sekä alan vertailuarityksiä parempi kurssikehitys. Konsernin johtoryhmän jäsenillä ansaintakriteerinä myös velkaantumisaste.	Vuoden 2004 osakekohtainen tuloskehitys sekä alan vertailuarityksiä parempi kurssikehitys. Konsernin johtoryhmän jäsenillä ansaintakriteerinä myös velkaantumisaste.	Outokumpu-konsernin liikevoitto, total shareholder return -suhteluvun (TSR) kehitys suhteessa vertailuryhmään sekä konsernin johtoryhmän jäsenten kohdalla myös velkaantumisaste.

¹⁾ Vähennetty maksetut osingot.

Jäljellä olevan sopimuksen mukaisen voimassaoloajan painotettu keskiarvo tilikauden lopussa oleville optioille on 0,9 vuotta (2007: 1,9 vuotta).

Vuonna 2008 ei myönnetty uusia optioita. Vuonna 2007 myönnettiin 15 000 uutta optiota, ja niiden käyvän arvon painotettu keskiarvo oli 15,76 euroa.

Myönnettyjen optioiden käypä arvo myöntämispäivänä on määritetty käyttämällä Black-Scholes-Merton-optionhinnoittelumallia sekä soveltuvia tilastomatematiikan menetelmiä. Optio-ohjelman keskeiset ehdot on huomioitu arvostuksessa.

Optioiden määrät ja keskimääräisen toteutushinnan muutokset vuoden aikana:

	2008 Optioiden määrä	2008 Toteutushinta painotettuna keski- arvona euroa/osake	2007 Optioiden määrä	2007 Toteutushinta painotettuna keski- arvona euroa/osake
Tilikauden alussa	1 719 381	10,48	1 742 299	11,54
Myönnettyt uudet optiot	-	-	15 000	12,14
Menetetyn optiot	-2 000	10,94	-	-
Toteutetut optiot	-130 087	9,14	-37 918	9,61
Tilikauden lopussa	1 587 294	9,28	1 719 381	10,48
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	1 587 294	9,28	1 616 881	10,37

19. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ

Osakepalkkiojärjestelmän keskeiset ehdot:

	Kannustinkausi 2006–2008	Kannustinkausi 2007–2009	Kannustinkausi 2008–2010
Myöntämispäivä	2.2.2006	1.2.2007	31.1.2008
Oikeuden syntymisjakso	1.1.2006–31.12.2008	1.1.2007–31.12.2009	1.1.2008–31.12.2010
Sopimuksen syntymisehdot:			
Markkinaperusteiset ehdot	Alan vertailuyrityksiä parempi kurssikehitys.	Alan vertailuyrityksiä parempi kurssikehitys.	Alan vertailuyrityksiä parempi kurssikehitys.
Ei-markkinaperusteiset ehdot	Excellence-ohjelmien taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.	Excellence-ohjelmien taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.	Excellence-ohjelmien taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.
Muut keskeiset ehdot	Ohjelman perusteella annettavalle edulle on asetettu palkkaan perustuva enimmäismäärä.	Ohjelman perusteella annettavalle edulle on asetettu palkkaan perustuva enimmäismäärä.	Ohjelman perusteella annettavalle edulle on asetettu palkkaan perustuva enimmäismäärä.

Osakepalkkiojärjestelmän käyvän arvon määrittämisessä on käytetty soveltuvia tilastomatematiikan menetelmiä.

Arvonmäärittämisessä käytetyt tekijät:

	Kannustinkausi 2006–2008	Kannustinkausi 2007–2009	Kannustinkausi 2008–2010
Osakehinta myöntämispäivänä, €	14,90	28,10	21,01
Osakehinta tilinpäätöspäivänä, €	8,28	8,28	8,28
Vertailusuhteen annualisoitu volatiliteetti myöntämispäivänä, % p.a.	25,0	25,9	28,1
Vertailusuhteen annualisoitu volatiliteetti tilinpäätöspäivänä, % p.a.	45,0	45,0	45,0
Odotetut henkilöstövähennykset myöntämispäivänä, % p.a.	5,0	10,0	8,0
Odotetut henkilöstövähennykset tilinpäätöspäivänä, % p.a.	6,0	6,0	6,0
Toteutuneet henkilöstövähennykset, % p.a.	4,5	4,6	6,6
Markkinaperusteisten ehtojen arvioitu toteuma myöntämispäivänä, %	39,4	41,1	51,5
Ei-markkinaperusteisten ehtojen arvioitu toteuma myöntämispäivänä, %	50,0	100,0	50,0
Markkinaperusteisten ehtojen arvioitu toteuma tilinpäätöspäivänä, %	0,0	4,3	33,2
Ei-markkinaperusteisten ehtojen arvioitu toteuma tilinpäätöspäivänä, %	100,0	0,0	0,0

20. RAHOITUSRISKIENHALLINTA, PÄÄOMAHALLINTA JA VAKUUTUKSET

Konsernin rahoitusriskienhallinnan tavoitteena on vähentää rahoitusmarkkinoiden hintavaihteluista ja muista epävarmuustekijöistä aiheutuvia tulos-, rahavirta- ja tasevaikutuksia sekä varmistaa riittävä maksuvalmius. Vakuutus toiminnan päätavoitteita ovat suojautuminen katastrofiriskejä vastaan sekä muiden vahinkojen aiheuttamien tulosvaihteluiden pienentäminen.

Hallitus on hyväksynyt riskienhallintapolitiikan, jossa määritellään vastuut, riskienhallintaprosessi ja muut konsernin riskienhallinnan pääperiaatteet. Hallitus seuraa myös riskienhallinnan toteutumista. Vuonna 2008 toimitusjohtaja ja johtoryhmä hyväksyivät muutoksia rahoitusriskienhallinnan politiikkaan, joka sisältää uudistetut periaatteet nikkelin hintariskien hallinnasta. Konsernin talous- ja rahoitusjohtaja on vastuussa rahoitusriskienhallinnan toteuttamisesta ja kehittämisestä.

Rahoitusriskit jaetaan markkinariskiksi, maa- ja luottoriskeihin sekä likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskiin. Liiketoimintayksiköt suojaavat valuuttakurssi- ja nikkelihintariskinsä vastapuolenaan konsernin rahoitus- ja riskienhallintatoiminto, joka tekee pääosan konsernin ulkoisista rahoitussopimuksista pankkien ja muiden rahoituslaitosten kanssa. Toiminto vastaa myös tiettyjen muiden konsernitason riskien, kuten korko- ja translaatoriskien sekä päästöoikeushintariskien, hallinnasta. Konsernin energiatoiminto vastaa energian hintariskien hallinnasta.

Rahoitus- ja riskienhallintatoiminto hankkii merkittävän osan konsernin vakuutuksista. Tärkeimpiä vakuutuslajeja ovat omaisuus- ja keskeytysriskit sekä vastuus-, kuljetus- ja luottoriskit. Osan riskeistä vakuuttaa konsernin oma vakuutusyhtiö.

MARKKINARISKIT

Markkinariskit johtuvat valuuttojen, korkojen, hyödykkeiden, energian ja arvopapereiden kurssien tai hintojen muutoksista. Näillä hintamuutoksilla saattaa olla merkittävä vaikutus konsernin tulokseen, rahavirtaan ja taseeseen. Rahoitusinstrumenttien herkkyyssanalyysi markkinariskeille on esitetty liitteessä 24.

Outokumpu käyttää johdannaissopimuksia vähentääkseen kurssi- ja hintamuutosten edellä mainittuja vaikutuksia. Suojauslaskentaa sovelletaan suomalaisten tuotantolaitosten ennustettujen sähköstöjen suojauksiin (sähkön hintariski), Ruotsin kruunumääräisen sähkönostosopimuksen valuuttasuojauksiin (EUR/SEK-spot-hintariski) ja ulkomaisten yksiköiden omaan pääomaan kohdistuviin suojauksiin (EUR/SEK-spot-hintariski). Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, on tehty vähentämään liiketoimintaan tai rahoitukseen liittyviä tulos- ja/tai rahavirtavaikutuksia. Rahoitusriskien hallinnan kuvauksessa käytetään termiä suojaus laajassa merkityksessä, joka sisältää myös suojauslaskennan ulkopuolella olevien johdannaisten käytön. Suojauslaskennan ulkopuolella olevien johdannaisten käyttö voi aiheuttaa ajoituseroja johdannaisista aiheutuvan tuloksen ja suojattavaan positioon liittyvän tuloksen välillä. Johdannaissopimusten käyvät arvot ja nimellismäärät on esitetty liitteessä 25.

Valuuttakurssiriski

Pääosa konsernin myynnistä on euro- ja Yhdysvaltain dollari -määräistä. Merkittävä osa kuluista muodostuu euroina, Yhdysvaltain dollareina, Ruotsin kruunuina ja Englannin puntina. Outokumpu suojaa suurimman osan käyvän arvon riskistä, joka tyypillisesti liittyy valuuttamääräisiin myyntisaamiin, ostovelkoihin, korolliseen velkaan, rahavaroihin ja lainasaamiin. Sopimukseen perustuvat rahavirrat suojataan suurelta osin, kun taas ennustetut ja todennäköiset rahavirrat suojataan ainoastaan erillisiin päätöksiin perustuen valikoivasti. Vuonna 2008 Outokumpu allekirjoitti merkittävän pitkäaikaisen Ruotsin kruunu -määräisen sähkönostosopimuksen, joka on suojattu soveltuville osin valuuttajohdannaisilla. Suojattavan position pituuden ja määrän takia suojauksiin sovelletaan EUR/SEK-spot-hintariskien osalta suojauslaskentaa. Konsernin käyvän arvon valuuttapositio on esitetty tarkemmin liitteessä 21.

Tuloslaskelmaan liittyvää translaatoriskiä ei ole suojattu ja taseen omaan pääomaan liittyvä translaatoriski on suojattu osittain. Euro maiden ulkopuolisten konserniyhtiöiden omien pääomien yhteismäärä 31.12.2008 oli 1 075 milj. euroa (2007: 1 423 milj. euroa). Noin 66 % valuuttamääräisestä omasta pääomasta oli Ruotsin kruunu -määräistä ja 13 % pantamääräistä. Nettosijoitusten suojausaste 31.12.2008 oli 9,3 % (2007: 7,0 %) ja kaikki suojaukset liittyivät Ruotsin kruunu -määräiseen positioon.

Korkoriski

Konsernin korkoasemaa seurataan rahavirtariskinä (korkomuutosten vaikutus nettokorkokuluhihin) ja käyvän arvon riskinä (korkomuutosten vaikutus monetaaristen taseerien käypään arvoon). Korkoriskin ja -kustannusten tasapainottamiseksi merkittävä osa lainoista ja sijoituksista on sidottu lyhytaikaisiin viitekorkoihin. Kassavirtariskien pienentämiseksi konsernilla on koronvaihtosopimuksia, joissa Outokumpu maksaa kiinteää korkoa ja saa vaihtuvaa korkoa.

Korkoriskien hallinnassa tärkeimmät valuutat ovat Ruotsin kruunu ja euro. Noin 88 %:ssa konsernin korollisesta velasta koronmääräytymisjakso on alle yhden vuoden ja pitkäaikaisten korollisten lainojen keskiporkko 31.12.2008 oli 4,3 %. Korkopositio on esitetty tarkemmin liitteessä 22.

Hyödyke- ja energiahintariski

Konserni käyttää huomattavan määrän raaka-aineita ja energiaa, joiden hinta määräytyy säädellyillä markkinoilla, kuten Lontoon metallipörssissä (London Metal Exchange) ja pohjoismaisessa sähköpörssissä (Nord Pool ASA). Raaka-aineostojen ja lopputuotemyyntien hinnoittelun eriaikaisuus, varastotasojen muutokset sekä kyky siirtää raaka-aineiden ja energian hinnannmuutoksia lopputuotteiden hintoihin vaikuttavat suojaustarpeisiin ja toimenpiteisiin.

Merkittävin hyödykehintariski aiheutuu nikkelin hinnan vaihteluista. Suurin osa ruostumattoman teräksen myyntisopimuksista sisältää ns. seosainelisan, jolla pienennetään raaka-aineen oston ja tuotteen toimitushetken eriaikaisuudesta aiheutuvaa riskiä. Vuoden 2008 aikana Outokumpu muutti nikkelin hintariskien suojausperiaatteita. Aiemmin suojaukset kohdistuivat lähinnä pitkäaikaisiin kiinteähintaisiin myyntisopimuksiin, kun nyt suojattava positio sisältää kiinteähintaiset ostotilaukset, varastoihin sitoutuneen nikkelin sekä kiinteähintaiset myyntitilaukset. Uuden rahoitusriskien suojauspolitiikan mukaan tätä tyypillisesti pitkää (ylijäämäistä) nikkelipositiota osittain vähennetään johdannaisilla. Uusi politiikka mahdollistaa termiinien, ostettujen optioiden sekä ostettujen ja myytyjen optioiden yhdistelmän käytön konsernin nikkelihintariskien suojaukseen. Outokumpu käyttää nikkelijohdannaisia vähentääkseen nikkelin hintamuutosten vaikutuksia tulokseen. Metallien hinnat vaikuttavat merkittävästi myös käyttöpääomaan ja siten liiketoiminnan rahavirtaan. Tätä riskiä ei suojata johdannaisilla.

Useat Outokummun tuotantolaitokset kuuluvat EU:n päästökauppajärjestelmän piiriin. Toteutuneita ja ennustettuja hiilidioksidipäästöjä sekä myönnettyjen päästöoikeuksien määrää seurataan ja arvioidaan keskitetysti. Päästöoikeuksien hintariskien hallinnan tavoitteena on varmistaa päästökauppajaksolla tarvittavien päästöoikeuksien hintaa sekä alentaa kyseistä hintaa esimerkiksi investoinnilla hiilirahastoon sekä vaihtamalla EU:n päästöoikeuksia Kioto-mekanismiin päästöoikeuksiin EU:n päästökauppajärjestelmässä määriteltyjen limiittien puitteissa.

Konsernilla on tuotantoprosesseja, jotka käyttävät merkittäviä määriä sähköenergiaa ja nestekaasua, maakaasua ja muita polttoaineita. Konsernin pohjoismaisten tuotantolaitosten käyttämä sähköenergia ostetaan ja hallinnoidaan keskitetysti, kun taas muiden tuotantolaitosten sähköenergia hankitaan paikallisesti. Sähköenergiaan liittyvä hintariskiä vähennetään kiinteähintaisilla toimitussopimuksilla, omistusosuuksilla energian tuotantolaitoksissa ja sähköjohdannaisilla. Vuonna 2008 Outokumpu allekirjoitti merkittävän pitkäaikaisen sähkönostosopimuksen, jolla pyritään varmistamaan sähkön vakaa hintataso. Tämän tyypisiä toimitussopimuksia ei käsitellä johdannaissopimuksina. Sähköjohdannaisia käytetään lyhyen ja keskipitkän aikavälin sähkön hintariskien hallintaan ja suojauslaskentaa sovelletaan osaan näistä sopimuksista. Suojauslaskennan piirissä olevat johdannaiset on esitetty tarkemmin liitteessä 25.

Konsernilla oli 31.12.2008 sähköjohdannaisia 1,3 TWh (31.12.2007: 2,3 TWh). Vuonna 2008 konsernin pohjoismaiset tuotantolaitokset käyttivät sähköä 2,7 TWh (2007: 2,8 TWh).

Arvopaperihintariski

Outokummulla on sijoituksia osakkeisiin, lainasaamiin ja sijoitusrahastoihin. Suurin yksittäinen julkisesti noteerattu yhtiön arvopaperiomistus 31.12.2008 oli Talvavaara Mining Company Ltd:n osakkeet. Merkittävin lainasaaminen oli Luvata Fabrication Oy:ltä (aiemmin Luvata International Oy). Konsernin rahastosijoitukset oli tehty kahteen pitkän koron rahastoon ja yhteen rahamarkkinarahastoon. Velkakirjoihin liittyvää valuuttakurssiriskiä lukuun ottamatta arvopaperisijoituksia ei ole suojattu johdannaissopimuksilla.

MAA- JA LUOTTORISKIT

Konsernin luottoriskin hallinnan periaatteet on määritelty luottopolitiikassa. Poliittikan mukaisesti myyntisaamisten tulee olla hyväksytyjen luottolimiittien puitteissa tai maksut asiakkaalta tulee olla muilla tavoilla turvattu. Yhtiön johdolla on mahdollisuus hyväksyä vakuuttamattomia luottolimiittejä, mutta suurin osa voimassa olevista limiiteistä on ollut vakuutusyhtiöiden myöntämiä. Osa myyntiin liittyvästä luottoriskistä on katettu pankkitakauksilla, rembursseilla tai ennakkomaksuilla.

Tilinpäätöspäivänä myyntisaamiin liittyvä enimmäisriski oli 571 milj. euroa (2007: 832 milj. euroa). Noin 94 % myyntisaamisista on katettu vakuutuksilla tai muilla maksua turvaavilla järjestelyillä (2007: 96 %). Konsernin myyntisaamiset hajaantuvat laajan asiakaskunnan kesken, mutta joihinkin yksittäisiin asiakkaisiin liittyen viime vuoden aikana on ollut riskikeskittymiä ja Italiassa Outokummulla oli vuoden lopussa useita vakuuttamattomia limiittejä. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitteessä 27.

Lainasaamia ei ole tyyppillisesti vakuutettu tai katettu muillakaan järjestelyillä. Merkittävän osan kaikista korollisista lainasaamisista muodostaa saaminen Luvata Fabrication Oy:ltä.

Rahoitus- ja riskienhallintatoiminto seuraa ja hallinnoi rahoituslaitossamiin, sisältäen myös johdannaissopimuksista aiheutuvat saamiset, liittyvää luottoriskiä. Näitä riskejä pyritään vähentämään rajoittamalla vastapuolel hyvän luottokelpoisuuden omaaviin pankkeihin, muihin rahoituslaitoksiin ja välittäjiin. Johdannaiskaupankäynti pyritään tekemään aina ISDA-sopimusten puitteissa. Kassahallintaan liittyvät sijoitukset ovat likvideissä ja lähtökohtaisesti alhaisen luottoriskin omaavissa rahamarkkinainstrumenteissa.

LIKVIDITEETTI- JA JÄLLEENRAHOITUSRISKIT

Outokumpu hankkii pääosan korollisesta vieraasta pääomasta keskitetysti. Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskejä pyritään vähentämään lainojen tasapainoisen maturiteettijakaman ja riittävien rahoitusreservien avulla. Tehokas kassan- ja likviditeetin hallinta tukee osaltaan maksuvalmiuden hallintaa. Syksyllä 2008 konsernin kassan tavoitekoko lisättiin globaaliin rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden seurauksena.

Vuoden 2008 aikana Outokumpu Oyj sopi 1 000 milj. Ruotsin kruunun (josta 100 milj. Ruotsin kruunua oli vuoden vaihteessa nostamatta) ja 30 milj. euron pitkäaikaiset luotot. Voimassa olevat merkittävimmät luotto-ohjelmat ja valmiusluotot ovat: suomalainen yritystodistusohjelma 650 milj. euroa, Euro-Commercial Paper -ohjelma 250 milj. Yhdysvaltain dollaria ja kommitoitu valmiusluotto 1 000 milj. euroa, joka erääntyy kesäkuussa 2010. Konsernilla oli 31.12.2008 käyttämättömiä kommitoituja valmiusluottoja, nostettavissa olevia TyEL-takaisinlainoja ja nostamattomia lainoja, joissa on sitova luottolupaus, yhteensä 1 010 milj. euroa. Lisätietoja likviditeetti- ja jälleerahoitusriskeistä on esitetty liitteessä 23.

PÄÄOMAHALLINTA

Konsernin pääomahallinnan tavoitteina on turvata toiminnan jatkuvuus ja samanaikaisesti luoda arvoa osakkeenomistajille optimoimalla pääoman kustannus. Osana tavoitteita konserni pyrkii ylläpitämään jatkuvan pääsyn laina- ja pääomamarkkinoille huolimatta Outokummun toimialan suhdanneherkkyydestä. Hallitus arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti.

Pääomarakenne ja velkapasiteetti otetaan huomioon investointipäätösten yhteydessä. Käytännössä pääomarakenteen hallintaan voidaan käyttää osinkopolitiikkaa, osakkeiden takaisinostoja ja osakeantteja. Velkapääoman hallinnassa otetaan huomioon konsernin maksuvalmiuden turvaaminen ja kyky turvata erääntyvän pitkäaikaisen velan jälleerahoittaminen. Konserni pyrkii välttämään velan ehdoissa rahoituskovenanteja ja tilinpäätöshetkellä niitä ei ole ollut.

Konsernin sisäistä pääomarakennetta arvioidaan säännöllisesti tavoitteena sen optimointi esimerkiksi käyttämällä sisäisiä osinkoja ja oman pääoman korotuksia. Konsernin valuuttamääräistä omaa pääomaa seurataan, ja konsernilla on suojausohjelma muuntoeroriskin hallintaan.

Konsernin omaa vakuutusyhtiötä, Visenta Försäkrings AB:ta, koskee viranomaisten asettamat vakavaraisuusmääräykset. Raportointijakson aikana Visenta on ollut vahvasti pääomitettu ja yhtiö on täyttänyt voimassaolevat vakavaraisuusvaatimukset.

Johto seuraa pääomarakennetta velkaantuneisuusasteen kautta. Suhdeluku lasketaan jakamalla nettovelka oman pääoman määrällä. Nettovelkaan lasketaan mukaan

kaikki korolliset velat ja saamiset, jotka on merkitty 1)-viitteellä konsernin taseessa. Muut suhdeluvun laskentaan liittyvät määrittelyt on esitetty sivulla 56.

Konsernin tavoitteena on pitää velkaantuneisuusaste alle 75 prosentin. Taloudellisiin tavoitteisiin kuuluu myös yli 13 % sijoitetun pääoman tuotto siten, että se on myös aina alan kilpailijoita parempi. Keskimääräinen pääoman kustannus (WACC) on määritelty, ja sitä sovelletaan pääoman käytön tehokkuuden arvioinnissa, lisäksi sitä käytetään pääomarakenteen ja pääoman allokointiin liittyvän päätöksenteon yhteydessä.

Outokummun korollinen nettovelka 31.12.2008 oli 1 072 milj. euroa (2007: 788 milj. euroa), oma pääoma 2 795 milj. euroa (2007: 3 337 milj. euroa) ja velkaantuneisuusaste 38,4 prosenttia (2007: 23,6 prosenttia). Korollisen nettovelan kasvaminen ja velkaantuneisuuden nousu vuoden 2008 aikana johtuu ensisijaisesti tappiollisesta tuloksesta, osingonjaosta sekä italialaisen terästukkurin SoGeParin hankinnasta. Nettovelan kasvua hillitsi käyttöpääoman merkittävä väheneminen.

VAKUUTUKSET

Konsernin liiketoiminta on pääomavaltaista ja tuotannon keskeiset prosessit ovat melko tiiviisti integroituja ja osin toisistaan riippuvaisia. Omaisuusvahingot ja liiketoiminnan keskeytys on tärkein yksittäinen vakuutuslaji, ja merkittävä osa vakuutusmaksuista kohdistuu näihin riskeihin. Muita keskeisiä vakuutuslajeja ovat kuljetus-, luotto- ja vastuuriskit.

Visenta Försäkrings AB voi toimia ensi- ja jälleenvakuuttajana. Yhtiö on rekisteröity Ruotsissa, ja sillä on varoja lähes 35 milj. euroa. Visenta on myöntänyt konserniyhtiöille esimerkiksi luottovakuutuksia sekä omaisuus- ja keskeytysriskivakuutuksia.

21. VALUUTTAPOSITIO

Käyvän arvon valuuttapositio EUR-yhtiöissä:

Milj. €	2008				2007			
	SEK	USD	GBP	Muut	SEK	USD	GBP	Muut
Myyntisaamiset ja ostovelat	3	12	22	12	9	15	35	22
Lainat ja pankkitilit ¹⁾	579	111	50	-67	549	52	7	-86
Johdannaiset	-236	-92	-58	67	-550	103	-33	88
Nettopositio	346	31	14	12	8	170	9	24

Käyvän arvon valuuttapositio SEK-yhtiöissä:

Milj. €	2008				2007			
	EUR	USD	GBP	Muut	EUR	USD	GBP	Muut
Myyntisaamiset ja ostovelat	100	58	1	19	226	91	-14	24
Lainat ja pankkitilit ¹⁾	23	11	3	2	26	7	4	4
Johdannaiset	-142	-63	-1	-19	-364	-80	-1	-27
Nettopositio	-19	5	3	2	-112	18	-11	1

¹⁾ Sisältää rahavarat, korolliset velat ja saatavat.

22. NETTOVELAN VALUUTTAJAKAUMA JA UJDELLEENHINNOITTELU ¹⁾

Milj. €	31.12.2008				31.12.2007			
	Netto- velka	Keskikorko, %	Duraatio, vuosi	Korko- herkkyys ²⁾	Netto- velka	Keskikorko, %	Duraatio, vuosi	Korko- herkkyys ²⁾
Valuutta								
EUR	967	4,2	0,9	4,4	1 024	4,5	1,3	4,3
SEK	459	4,2	1,1	4,0	268	4,7	0,6	2,1
USD	-134	7,6	5,6	-0,2	-83	10,2	9,3	0,2
Muut	-11	3,4	-0,5	-0,1	25	3,1	0,1	0,2
	1 282			8,1	1 233			6,8

¹⁾ Sisältää rahavarat, korolliset velat ja saatavat, korkojohdannaiset sekä korun- ja valuutanvaihtosopimukset.

²⁾ Markkinakorkojen yhden prosenttiyksikön nousun vaikutus nettokorkokuluihin seuraavan vuoden aikana.

23. LIKVIDITEETTI- JA JÄLLEENRAHOITUSRISKI

2008 Milj. €	Tase 31.12.	Sopimukseen perustuvat rahavirrat					
		2009	2010	2011	2012	2013	2014–
Joukkovelkakirjalainat	225	-	-	75	150	-	-
Lainat rahoituslaitoksilta	959	208	275	96	92	162	126
Eläkelainat	160	29	29	37	24	21	21
Rahoitusleasing-velat	55	4	5	4	4	4	33
Muut velat	272	260	3	2	-	-	7
Koronmaksut	26	66	37	32	21	12	18
Korkojohdannaiset ¹⁾	-9	-3	-0	-1	-6	-	-
Ostovelat	236	236	-	-	-	-	-
Muut johdannaiset	12	2	4	6	-	-	-
		801	352	251	285	199	205

¹⁾ Sisältää myös koron- ja valuutanvaihtosopimukset.

Konsernilla oli 31.12.2008 rahaa ja rahamarkkinasijoituksia 224 milj. euroa ja käyttämättömiä komittoituja valmiusluottoja, nostettavissa olevia TyEL-takaisinlainoja ja nostamattomia lainoja, joissa on sitova luottolupaus, yhteensä 1 010 milj. euroa.

2007 Milj. €	Tase 31.12.	Sopimukseen perustuvat rahavirrat					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013–
Joukkovelkakirjalainat	314	89	-	-	75	150	-
Lainat rahoituslaitoksilta	797	172	133	82	99	90	221
Eläkelainat	161	30	30	29	27	14	32
Rahoitusleasing-velat	57	6	4	4	4	4	35
Muut velat	126	124	2	-	-	-	-
Koronmaksut	26	72	44	38	33	19	15
Korkojohdannaiset	-10	-5	-3	-2	-	-	-
Ostovelat	444	444	-	-	-	-	-
Muut johdannaiset	2	2	-	-	-	-	-
		934	211	151	238	277	303

Konsernilla oli 31.12.2007 rahaa ja rahamarkkinasijoituksia 86 milj. euroa ja käyttämättömiä komittoituja valmiusluottoja 1 000 milj. euroa.

24. HERKKYYS MARKKINAHINTARISKEILLE

Milj. €	2008		2007	
	Tulos- laskelma	Oma pääoma	Tulos- laskelma	Oma pääoma
+/-10 %:n muutos EUR/USD-valuuttakurssissa	-2/+3	-	-11/+14	-
+/-10 %:n muutos EUR/SEK-valuuttakurssissa	-2/+2	-17/+21	-8/+10	+7/-8
+/-10 %:n muutos EUR/GBP-valuuttakurssissa	-1/+1	-	-1/+1	-
+/-10 %:n muutos nikkelin USD-hinnassa	-3/+3	-	+2/-2	-
+/-10 %:n muutos sähkön hinnassa	+1/-1	+1/-1	+3/-3	+2/-2
+/-10 %:n muutos osakekurseissa	+0/-0	+6/-6	+0/-0	+11/-11
+/-1 %:n yhtenäinen muutos koroissa	-6/+6	-	-5/+5	-

Herkkyyshanalyysit koskevat ainoastaan rahoitusinstrumenttejä. Muut varat, velat ja taseen ulkopuoliset erät, kuten myynnin ja oston tilauskanta, eivät sisälly näihin analyysihin. Nikkelin, sähkön, valuutta- ja osakekurssien hinnanmuutokseksi on

oletettu 10 prosenttia. Korkomuutosten on oletettu olevan yhden prosentin tasainen muutos korkokäyrällä. Laskelmissa on huomioitu verot.

25. JOHDANNAISSOPIMUSTEN KÄYVÄT ARVOT JA NIMELLISMÄÄRÄT

Milj. €	2008	2008	2008	2007	2008	2007
	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	Käyvät nettoarvot	Käyvät nettoarvot	Nimellis- määrät	Nimellis- määrät
Valuutta- ja korkojohdannaiset						
Valuuttatermiinit	69	68	0	8	1 920	1 992
Koronvaihtosopimukset	2	-	2	10	200	282
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	7	-	7	-	46	-
Osakeoptiot						
Belvedere Resources Ltd.	0	-	0	3	3,7	3,7
Metallijohdannaiset						
Nikkelitermiinit ja -futuurit	5	5	-0	0	4 729	3 114
Nikkeliopiot, ostetut	14	-	14	0	16 758	24
Nikkeliopiot, myytyt	-	14	-14	-	11 478	-
Molybdeenitermiinit	-	-	-	-0	-	5
Kuparitermiinit ja -futuurit	2	2	-0	-2	4 925	11 775
Sinkkitermiinit ja -futuurit	0	0	-0	-0	1 025	1 100
Päästöoikeusjohdannaiset	1	-	1	0	270 000	80 000
Sähköjohdannaiset						
	2	14	-11	16	1,3	2,3
Johdannaiset yhteensä	101	103	-1	35		
Vähennetään pitkäaikaiset johdannaiset						
Valuuttatermiinit	-	37	-37	-		
Koronvaihtosopimukset	1	-	1	8		
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	7	-	7	-		
Osakeoptiot	-	-	-	3		
Päästöoikeusjohdannaiset	0	-	0	0		
Sähköjohdannaiset	1	11	-10	16		
Lyhytaikainen osuus	92	54	37	8		

Käypien arvojen laskenta perustuu saatavissa oleviin markkinakursseihin ja -hintoihin, tulevien rahavirtojen nykyarvoon ja optioiden osalta arvostusmalleihin.

25. JOHDANNAISSOPIMUSTEN KÄYVÄT ARVOT JA NIMELLISMÄÄRÄT

Oman pääoman suojaukset

Valuutta	2008			2007		
	Nimellismäärä	Käypä arvo, milj. €	Oman pääoman muuntoeroissa, milj. €	Nimellismäärä	Käypä arvo, milj. €	Oman pääoman muuntoeroissa, milj. €
Milj. SEK	962	11	14	922	2	5
Milj. GBP	-	-	0	-	-	0
		11	15		2	5

Ulkomaiden yksiköiden omaa pääomaa suojataan valuuttatermiineillä, joiden voitot ja tappiot on kirjattu veroilla vähennettyinä omaan pääomaan siltä osin, kuin suojaus on tehokas. Suojausten tehoton osa kirjataan tulosvaikutteisesti.

Suojauslaskettavat sähköjohdannaiset

Milj. €	2008			2007		
	Nimellismäärä, TWh	Käypä arvo	Oman pääoman arvomuutos-rahastossa	Nimellismäärä, TWh	Käypä arvo	Oman pääoman arvomuutos-rahastossa
Jäljellä oleva maturiteetti < 1 vuosi	0,1	-1	-1	0,1	1	0
Jäljellä oleva maturiteetti 1–2 vuotta	0,5	-10	-7	0,3	5	4
	0,5	-11	-8	0,4	6	4

Suomalaisten tuotantolaitosten ennustettuja sähköstöjä suojataan sähkötermiineillä, joiden realisoitumaton tulos on kirjattu veroilla vähennettynä omaan pääomaan siltä osin, kuin suojaus on tehokas. Muut käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

Suojausten tehokkaan osan realisoitunut tulos kirjataan ostojen oikaisuna samalle jaksolle, jona suojattava rahavirta vaikuttaa tulokseen. Muut realisoituneet tulokset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Suojauslaskettavat rahavirtasuojaukset

	2008		
	Nimellismäärä, milj. SEK	Käypä arvo, milj. €	Oman pääoman arvomuutos-rahastossa, milj. €
Maturiteetti 1–5 vuotta	1 106	-11	-12
Maturiteetti 5–10 vuotta	2 160	-21	-23
Maturiteetti > 10 vuotta	488	-4	-5
	3 755	-37	-39

Outokumpu Oyj on suojannut pitkäaikaiseen SEK-määräiseen sähköntosopimukseen liittyvän Ruotsin kruunun spot-kurssiriskin suomalaisten yhtiöiden osalta. Valuuttatermiinit, joilla EUR/SEK-spot-kurssiriskiä on suojattu, erääntyvät eri aikana (vuosina 2010–2013) kuin suojatut sähköstöjen kassavirrat (vuosina 2010–2019). Termiinit

jatetaan myöhemmin erääntymään lopulta yhtäaikaisesti allaolevan rahavirran kanssa. Suojausten tehokas osuus on siirretty veroilla vähennettynä omaan pääomaan, ja suojaus tuloutetaan samalla jaksolla kuin suojattava rahavirta vaikuttaa tulokseen. Suojausten tehoton osuus (vuonna 2008 voitto 16 milj. euroa) kirjataan tulosvaikutteisesti.

26. VAIHTO-OMAISUUS

Milj. €	2008	2007
Aineet ja tarvikkeet	381	369
Keskeneräiset tuotteet	402	640
Valmiit tuotteet ja tavarat	421	621
Ennakkomaksut	0	0
	1 204	1 630

Vuoden 2008 lopussa vaihto-omaisuuden arvosta on kirjattu kuluksi 131 milj. euroa (31.12.2007: 33 milj. euroa), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisoituarvoa. Outokummun merkittävin hyödykehintariski aiheutuu nikkelin ja muiden seosaineiden hintojen vaihteluista. Suurin osa ruostumattoman teräksen myyntisopimuksista sisältää ns. seosainelisan, jolla pienennetään raaka-aineen oston ja tuotteen toimitushetken eriaikaisuudesta aiheutuvaa riskiä. Jäljelle jäävä riski on kuitenkin huomattava, koska tuotannon

läpimenoaika on pidempi kuin mitä seosainelismekanismi olettaa. Tästä johtuen tilinpäätöshetkellä vain lähitulevaisuudessa myytävien tuotteiden myyntihinta on tiedossa. Sen takia nettorealisoitilaskelmissa merkittävä osa tuotteiden tulevista myyntihinnoista arvioidaan johdon parhaan näkemyksen perusteella. Nikkelin ja muiden seosaineiden hinnan vaihteluiden myötä toteutuvat myyntihinnat voivat poiketa merkittävästi siitä, mitä nettorealisoituarvon määrittämisessä on tilinpäätöspäivänä käytetty.

27. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

Milj. €	2008	2007
Pitkäaikaiset		
Korolliset		
Lainasaamiset	130	126
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	1	2
	132	128
Korottomat		
Myyntisaamiset	0	0
Saamiset etuusperusteisista eläkejärjestelyistä	54	51
Muut saamiset	0	0
	55	51
Lyhytaikaiset		
Korolliset		
Lainasaamiset	24	10
Korkosaatavat	0	0
	25	10
Korottomat		
Myyntisaamiset	571	832
Tuloverosaamiset	51	45
Etukäteen maksetut vakuutusmaksut	8	6
Arvonlisäverosaamiset	42	59
Avustussaamiset	1	1
Muut siirtyvät erät	16	16
Muut saamiset	13	16
	701	975
Myyntisaamisista vähennetyt epävarmat saamiset		
Epävarmat myyntisaamiset 1.1.	6	6
Lisäykset	1	1
Vähennykset	-1	-0
Saadut suoritukset	-0	-0
Epävarmat myyntisaamiset 31.12.	6	6

Myyntisaamisten ikäjakauma

Milj. €	2008	2007
Erääntymättömät myyntisaamiset	467	551
1–30 päivää erääntyneet	72	254
31–60 päivää erääntyneet	16	16
Yli 60 päivää erääntyneet	17	11
	571	832

Korollisten pitkäaikaisen lainasaamisen käyvän arvon on arvioitu olevan 91 milj. euroa (2007: 109 milj. euroa). Merkittävä osa käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erosta liittyy lainaamiseen Luvata Fabrication Oy:ltä. Saamisen arvostuksessa on otettu huomioon mm. saamisen etuoikeusasema suhteessa velallisen muuhun rahoitukseen, lainaehdojen mukainen korkojen osittainen pääomitus, markkinoiden

luottomarginaalit sekä korkotaso. Arvostuksessa on myös huomioitu tilanne, jossa laina on ehtojen mukaisesti maksettava ennen aikaisesta takaisin. Lyhytaikaisen saamisen tasearvo vastaa niiden käypää arvoa. Luottoriskin enimmäismäärä vastaa laina- ja myyntisaamisten tasearvoa tilikauden lopussa.

28. RAHAVARAT

Milj. €	2008	2007
Kassavarat	203	66
Pankkitalletukset	2	1
Rahamarkkinasijoitukset arvopapereihin	19	19
	224	86
Pankkitilien velkasaldot ¹⁾	-5	-51
	219	35

¹⁾ Esitetty taseen lyhytaikaisissa korollisissa veloissa.

Rahavarojen käypä arvo ei poikkea oleellisesti tasearvosta. Arvopapereihin tehtyjen rahamarkkinasijoitusten efektiivinen korko vuoden 2008 lopussa oli 2,3 % ja keskimaturiteetti 1 päivä. Sijoitukset korkorahastoihin sisältyvät arvopapereihin tehtyihin rahamarkkinasijoituksiin.

29. OMA PÄÄOMA

Osakepääoma ja ylikurssirahasto

Milj. €	Osakkeiden lukumäärä, 1 000 kpl	Osakepääoma	Rekisteröimätön osakepääoma	Ylikurssirahasto	Yhteensä
1.1.2007	181 065	308	0	701	1 009
Siirrot rekisteröimättömästä osakepääomasta	33	0	-0	-	-
2003A-optio-oikeuksilla merkityt osakkeet	24	0	-	0	0
2003B-optio-oikeuksilla merkityt osakkeet	14	0	-	0	0
Omien osakkeiden hankinta	-1 000	-	-	-	-
31.12.2007	180 103	308	-	701	1 010
2003A-optio-oikeuksilla merkityt osakkeet	52	0	-	0	0
2003B-optio-oikeuksilla merkityt osakkeet	68	0	-	1	1
2003C-optio-oikeuksilla merkityt osakkeet	10	0	-	0	0
31.12.2008	180 233	308	-	702	1 011
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet	1 219				
Osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2008	181 452				

Yhtiöjärjestyksen mukainen osakkeiden enimmäismäärä on 706 miljoonaa kappaletta. Osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,70 euroa osakkeelta, ja konsernin enimmäisosakepääoma on 1,2 miljardia euroa. Yhtiö ei ole hankkinut omia osakkeita vuoden 2008 aikana. Vuonna 2007 hankittujen omien osakkeiden keskimääräinen hankintahinta oli 24,95 euroa.

Arvonmuutosrahastot

Milj. €	2008	2007
Myytavissä olevien sijoitusten arvonmuutosrahasto	20	53
Suojausrahasto	-47	4
	-28	57

Arvonmuutosrahastot sisältävät myytävissä olevien sijoitusten ja rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset.

Muut rahastot

Milj. €	2008	2007
Vararahasto	14	15
Muut rahastot	1	1
	15	16

Vararahasto sisältää yhtiöjärjestyksen mukaisen tai yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta siirretyn osuuden. Muut rahastot sisältävät muita konserniyhtiöiden paikallisiin säännöksiin perustuvia eriä.

29. OMA PÄÄOMA

Jakokelpoiset varat

Emoyhtiön jakokelpoiset varat olivat 924 milj. euroa 31.12.2008.

Osakekohtainen osinko

Vuonna 2009 maksettavasta osingosta päätetään 24.3.2009 pidettävässä yhtiökokouksessa. Ehdotettua osinkoa ei ole kirjattu osinkovelaksi tässä tilinpäätöksessä.

	2009 ¹⁾	2008	2007
Osakekohtainen osinko, €	0,50	1,20	1,10
Kokonaisosinko, milj. €	90	216	199

¹⁾ Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

30. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA JOHTUVAT VELVOITTEET

Konsernilla on eri puolilla maailmaa useita etuuspohjaisia ja maksupohjaisia eläkejärjestelyjä. Merkittävimmät etuuspohjaiset järjestelyt ovat Britanniassa, Saksassa ja Yhdysvalloissa.

Eläkejärjestelyistä Alectassa vakuutetut ITP-järjestelyt Ruotsissa ja Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de metaalindustrien kautta vakuutetut eläkejärjestelyt Alankomaissa ovat

luonteeltaan etuuspohjaisia usean työnantajan järjestelyjä. Näistä ei ole ollut mahdollista saada riittäviä tietoja vastuiden ja varojen jakamiseksi työnantajittain ja tämän johdosta järjestelyt on tilinpäätöksessä käsitelty maksupohjaisina.

Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet sisältävät työntekijöiden terveydenhuoltoon liittyvät järjestelyt Yhdysvalloissa ja pitkäaikaiseen työsuhteeseen liittyvät järjestelyt Suomessa.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt ja muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet**Tuloslaskelmaan merkityt erät**

Milj. €	2008	2007
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-10	-9
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	-55	-50
Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	-6	-10
	-71	-70

Toiminnoittain

Milj. €	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	
	2008	2007	2008	2007
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-12	-9	-5	-9
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-2	-2	-0	-0
Hallinnon kulut	3	2	-1	-1
	-10	-9	-6	-10

Etuuspohjaiset kulut

Milj. €	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	
	2008	2007	2008	2007
Työsuoritukseen perustuvat menot	-7	-10	-1	-1
Korkomenot	-20	-22	-2	-1
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	25	25	-	-
Tilikaudella kirjattu vakuutusmatemaattinen voitto tai tappio	-0	-1	-0	-0
Työntekijöiden maksut järjestelyyn	2	2	-	-
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	-0	-0	-3	-8
Järjestelyn supistamisesta ja veloitteen täyttämistä johtuvat voitot tai tappiot	-9	-5	-	-
	-10	-9	-6	-10
Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto	-51	5	-	-

30. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA JOHTUVAT VELVOITTEET

Taseeseen merkityt erät

Milj. €	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	
	2008	2007	2008	2007
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	281	367	-	-
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-288	-398	-	-
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	26	26	34	32
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-42	-16	-1	-4
Kirjaamattomat takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	-0	-0	1	1
Nettomääräinen velka	-24	-21	34	29

Taseen täsmäytys

Milj. €	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	
	2008	2007	2008	2007
Nettomääräinen velka 1.1.	-21	0	29	22
Tuloslaskelmaan merkityt eläkekulut	10	9	6	10
Maksusuoritukset järjestelyihin	-22	-29	-2	-1
Muuntoerot	7	1	1	-2
Hankitut tytäryritykset	2	-	-	-
Myydyt tytäryritykset	-	-0	-	-
Järjestelyn supistaminen ja veloitteen täyttäminen	-	-2	-	-
Nettomääräinen velka 31.12.	-24	-21	34	29

Milj. €	2008	2007
Vastuut etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä ja muista pitkäaikaisista työsuhte-etuuksista	64	58
Ylirahastoidut eläkejärjestelyt taseen vastaavissa	-54	-51
Nettomääräinen velka	10	7

Järjestelyyn kuuluvien varojen muutos

Milj. €	2008	2007
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 1.1.	398	414
Maksusuoritukset järjestelyihin	22	30
Järjestelyistä maksetut suoritukset	-14	-16
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	21	24
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-66	-21
Muuntoerot	-72	-29
Myydyt tytäryritykset	-	-0
Järjestelyn supistaminen ja veloitteen täyttäminen	-	-3
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 31.12.	288	398

Arvioidut maksusuoritukset järjestelyihin vuonna 2009 ovat 11 milj. euroa.

Velvoitteiden kehitys

Milj. €	2008	2007	2006	2005	2004
Etuuspohjaisten eläke- ja muiden velvoitteiden nykyarvo	341	426	485	515	586
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-288	-398	-414	-375	-413
Järjestelyjen kirjaamattomat velvoitteet	53	28	71	140	173

Järjestelyyn kuuluvien varojen jakauma

%	2008	2007
Oman pääoman ehtoiset arvopaperit	39	45
Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	43	43
Kiinteistöt	5	0
Rahavarat	0	1
Muut (vakuutetut järjestelyt)	13	11
	100	100

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset

%	2008	2007
Diskonnttokorko	3,70–6,50	4,30–5,80
Varojen tuotto-odotus	6,00–8,50	5,00–8,50
Vuotuinen, tuleva palkankorotusoletus	2,50–4,30	2,00–4,65
Etuuksien korotusoletus	2,00–4,05	2,00–3,40

31. VARAUKSET

Milj. €	Uudelleenjärjestely- varaukset	Ympäristökulu- varaukset	Muut varaukset
Varaukset 1.1.2008	43	23	15
Muuntoerot	-8	-2	-2
Varausten lisäykset	45	1	2
Käytetyt varaukset	-26	-2	-0
Käyttämättömien varausten peruutukset	-7	-	-5
Hankitut tytäryritykset	-	-	0
Varaukset 31.12.2008	46	20	10
Varaukset 1.1.2007	45	29	11
Muuntoerot	-3	-1	-0
Varausten lisäykset	22	2	10
Käytetyt varaukset	-14	-6	-2
Käyttämättömien varausten peruutukset	-7	-1	-0
Myydyt tytäryritykset	-	-0	-4
Varaukset 31.12.2007	43	23	15
Milj. €		2008	2007
Pitkäaikaiset varaukset		28	36
Lyhytaikaiset varaukset		48	45
		76	80

Kirjatut varaukset perustuvat parhaisiin arvioihin tilinpäätöshetkellä. Varausten lisäykset liittyvät pääosin Sheffield Special Stripin sulkemiseen, Ruotsissa sijaitsevien tuotantolaitosten suunniteltuun toiminnan sopeuttamiseen ja kiinteiden kustannusten leikkausohjelmaan. Uudelleenjärjestelyvarausten käyttö liittyy Sheffieldin kylmävalssaamon ja Sheffield Special Stripin sulkemiseen. Ympäristökuluvaukset liittyvät pääosin kaato-

paikkojen sulkemiskustannuksiin ja ongelmajätteiden poistokustannuksiin tuotantolaitoksilla Suomessa ja Britanniassa. Muut varaukset koostuvat pääosin varauksista liittyen riita-asioihin sekä takuu- ja korvausvaateisiin. Pitkäaikaisiin varauksiin merkittyjen velvoitteiden arvioidaan johtavan taloudellisen hyödyn menetyksiin pääosin 2–3 vuoden kuluessa.

32. KOROLLISET VELAT

Milj. €	2008	2007
Pitkäaikaiset		
Joukkovelkakirjalainat	225	225
Lainat rahoituslaitoksilta	751	625
Eläkelainat	132	132
Rahoitusleasing-velat	51	52
Muut pitkäaikaiset velat	12	2
	1 170	1 036
Lyhytaikaiset		
Joukkovelkakirjalainat	-	89
Lainat rahoituslaitoksilta	208	172
Eläkelainat	29	30
Rahoitusleasing-velat	4	5
Muut lyhytaikaiset velat	260	124
	501	420

Pitkäaikaisten korollisten velkojen käypä arvo on 1 106 milj. euroa (2007: 1 023 milj. euroa). Käypä arvo on laskettu diskonttaamalla tulevaisuuden kassavirtoja huomioon ottaen markkinoiden luottomarginaali. Lyhytaikaisten korollisten velkojen tasearvo vastaa käypää arvoa.

32. KOROLLISET VELAT

Rahoitusleasing-velat

Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä

Milj. €	2008	2007
Enintään 1 vuosi	8	9
1–2 vuotta	7	6
2–3 vuotta	7	6
3–4 vuotta	7	6
4–5 vuotta	6	6
Yli 5 vuotta	34	39
Tulevat rahoituskulut	-13	-15
Vähimmäisvuokrien nykyarvo	55	57

Vähimmäisvuokrien nykyarvo

Milj. €	2008	2007
Enintään 1 vuosi	5	7
1–2 vuotta	5	4
2–3 vuotta	4	4
3–4 vuotta	5	4
4–5 vuotta	4	4
Yli 5 vuotta	31	35
Vähimmäisvuokrien nykyarvo	55	57

Rahoitusleasing-velkoihin sisältyy vuokria yhdestä rakennuksesta, joka on vuokrattu edelleen rahoitusleasing-sopimuksella. Tähän sopimukseen liittyvä rahoitusleasing-saatava on 8 milj. euroa.

Joukkovelkakirjalainat

Milj.€	Korko, %	Valuuttana	2008	2007
Kiinteäkorkoiset				
2002–2008	6,90	89 milj. EUR	-	89
2004–2011	5,00	75 milj. EUR	75	75
			75	164
Vaihtuvakorkoiset				
2007–2012	4,52	150 milj. EUR	150	150
			225	314

33. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

Milj. €	2008	2007
Pitkäaikaiset		
Muut korottomat velat	2	2
	2	2
Lyhytaikaiset		
Korolliset		
Korkovelka	26	26
Korottomat		
Ostovelat	236	444
Saadut ennakot	4	5
Palkka- ja henkilösivukulujaksotukset	68	69
Arvonlisäverovelka	5	9
Ennakkonpidätys- ja sosiaalikulovelat	15	12
Muut siirtyvät erät	33	56
Muut velat	16	13
	378	609

34. VASTUUSITOUMUKSET

Milj. €	Konserni		Emoyhtiö	
	2008	2007	2008	2007
Annetut pantit 31.12.				
Kiinnitykset maa-alueisiin	189	122	-	-
Muut pantit	5	0	-	-
Takaukset 31.12.				
Tytäryhtiöiden puolesta				
Rahoituksen vakuudeksi	-	-	35	24
Kaupallisten ja muiden sitoumusten vakuudeksi	55	41	46	32
Osakkuusyhtiöiden puolesta				
Rahoituksen vakuudeksi	5	5	5	5
Myytjien ja myytävänä olevien toimintojen puolesta				
Rahoituksen vakuudeksi	-	-	-	6
Muut vastuut	59	64	59	64

Konsernin eläkelainojen vakuudeksi on annettu Tornion tuotantolaitokseen kiinnitettyjä panttivelkakirjoja 138 milj. euroa.

Outokumpu Oyj vastaa osakesarjaomistuksensa suhteessa Kymppivoima Tuotanto Oy:ssä ja Etelä-Pohjanmaan Voima Oy:ssä niistä kustannuksista, vastuista ja veloista, jotka edelleen kohdistuvat Rapid Power Oy:n välittämään sähköön. Rapid Power Oy:n nettovelat vuodenvaihteessa 2008 olivat noin 144 milj. euroa, joista Outokumpu

Oyj:n vastuu on yksi kolmasosa. Outokumpu Oyj vastaa osakesarjaomistuksensa suhteessa Etelä-Pohjanmaan Voima Oy:ssä niistä kustannuksista, vastuista ja veloista, jotka edelleen kohdistuvat Tornion Voima Oy:n välittämään sähköön. Tornion Voima Oy:n nettovelat vuodenvaihteessa 2008 olivat noin 54 milj. euroa, joista Outokumpu Oyj:n vastuu on alle yksi viidesosa. Nämä vastuut on esitetty muissa vastuissa.

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat

Milj. €	2008	2007
Enintään 1 vuosi	11	13
1–2 vuotta	7	10
2–3 vuotta	5	7
3–4 vuotta	4	5
4–5 vuotta	4	4
Yli 5 vuotta	21	18
Vähimmäisvuokramaksut	52	56

Vuokrasopimukset sisältävät konserniyhtiöiden toimitiloistaan solmimia vuokrasopimuksia, joiden jäljellä oleva aika vaihtelee 4–13 vuoden välillä.

Konsernin taseen ulkopuoliset investointisitoumukset 31.12.2008 olivat 93 milj. euroa (31.12.2007: 37 milj. euroa).

Konserni on solminut pitkäaikaiset 15 vuoden mittaiset sopimukset teollisten kaasu- ja vesijohdotuotteiden tuotantolaitoksilleen Tornioon, Avestaan ja Sheffieldiin. Nämä sopimukset eivät ole rahoitusleasing-sopimuksia.

Heinäkuussa 2008 Outokumpu ja Vattenfall solmivat mittavan sähkönsopimuksen. Vattenfall toimittaa noin 15 terawattituntia sähköä Outokummulle Suomessa ja Ruotsissa kymmenen vuoden aikana alkaen vuodesta 2010.

35. RIITA-ASIAT JA OIKEUSPROSESSIT

Maaliskuussa 2001 Euroopan komissio aloitti tutkimukset koskien Outokumpu Oyj:n sekä Outokumpu Copper Products Oy:n osallisuutta liittyen epäilyyn eurooppalaisten kupariputkien tuottajien markkinoidenjako- ja hintakartelliin. Outokumpu on toiminut tutkimukseen liittyen yhteistyössä Euroopan komission kanssa. Outokumpua koskevat komission tutkimukset on sittemmin jaettu kahteen erilliseen prosessiin: tutkimukseen koskien epäiltyä markkinoidenjako- ja hintakartellia kuparisten teollisuusputkien markkinoilla sekä tutkimukseen koskien epäiltyä markkinoidenjako- ja hintakartellia kuparisten vesijohdotputkien markkinoilla.

Tutkimuksensa johdosta Euroopan komissio on tehnyt 16.12.2003 päätöksen, jossa se totesi Outokumpu Oyj:n sekä Outokumpu Copper Products Oy:n syyllistyneen EU:n kilpailulakien vastaiseen toimintaan osallistumalla markkinoidenjako- sekä hintasopi-

muksiin ja yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin kuparisten teollisuusputkien markkinoilla Euroopassa 3.5.1988–22.3.2001. Tämän johdosta Euroopan komissio langetti Outokummulle ja Outokumpu Copper Products Oy:lle 18 milj. euron suuruisen sakon, joka kirjattiin vuoden 2003 tulokseen. Outokumpu on valittanut komission päätöksestä, ja valitusprosessi on tällä hetkellä kesken.

Edelleen tutkintansa johdosta Euroopan komissio on tehnyt 3.9.2004 päätöksen, jossa se totesi Outokumpu Oyj:n ja Outokumpu Copper Products Oy:n syyllistyneen EU:n kilpailulakien vastaiseen toimintaan osallistumalla markkinoidenjako- ja hintasopimuksiin ja yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin kuparisten vesijohdotputkien markkinoilla kesäkuun 1988 ja maaliskuun 2001 välisenä aikana. Tämän johdosta Euroopan komissio langetti Outokummulle ja Outokumpu Copper Products Oy:lle 36 milj. euron

35. RIITA-ASIAT JA OIKEUSPROSESSIT

suuruisen sakon, joka kirjattiin vuoden 2003 tulokseen. Outokumpu on valittanut komission päätöksestä, ja valitusprosessi on tällä hetkellä kesken.

Outokummun vuonna 2005 myymään kuparituoteliiketoimintaan kuului muun muassa Outokumpu Copper (USA) Inc., jota vastaan on nostettu ilmastointiputkia koskeva vahingonkorvauskanne, jossa viitataan Yhdysvaltain kilpailulainsäädännön vastaiseen toimintaan. Outokumpu uskoo, että syytökset ovat perusteettomia, ja se tulee puolustautumaan syytteitä vastaan. Nordic Capitalin kanssa tehtyyn kuparituoteliiketoiminnan myyntiä koskevaan sopimukseen liittyen Outokumpu on sitoutunut korvaamaan Nordic Capitalille mainitusta kanteesta mahdollisesti aiheutuvat vahingot.

Suomen Tulli käynnisti maaliskuussa 2007 rikostutkimuksen liittyen Outokummun Tornio Worksin Venäjän vientikäytäntöihin. Esitutkinta liittyy toiseen esitutkintaan, joka kohdistuu kaakkoissuomalaiseen huolintayritykseen. Huolintayrityksessä epäillään tehdyn virheellisiä ja/tai väärennettyjä kauppalaskuja ruostumattoman teräksen vien-

nissä Venäjälle. Tullin esitutkinnassa selvitetään Outokumpu Tornio Worksin osuutta virheellisten ja/tai väärennettyjen kauppalaskujen tekemiseen kyseisessä huolintayrityksessä. Tutkimuksen arvioidaan kestävän kevääseen 2009 asti.

Välittömästi Tullin tutkimusten käynnistyttyä Outokumpu aloitti oman tutkimuksensa kauppakäytännöistä ruostumattoman teräksen vientikaupassa Tornioista Venäjälle. Roschier Asianajotoimisto, yksi Suomen johtavista asianajotoimistoista, totesi kesäkuussa 2007 valmistuneessa lausunnossaan, ettei tutkimuksessa ole löytynyt näyttöä siitä, että Tornio Worksin henkilöstö tai yhtiö itse olisi syyllistynyt Tullin epäilemiin rikoksiin.

Edellä mainittujen oikeusprosessien lisäksi konsernin yhtiöt ovat asianosaisina eräissä konsernin liiketoimintaan liittyvissä riita-asioissa. Johdon arvion mukaan kyseisten riita-asioiden lopputuloksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

36. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Tytäritykset on lueteltu liitetiedossa 38. Tytäryhtiöt 31.12.2008.

Liiketoimet ja avoimet saldot osakkuusyhtiöiden kanssa

Milj. €	2008	2007
Myynti	0	0
Ostot	-13	-9
Osinkotuotot	2	2
Korkotuotot	1	0
Pitkäaikaiset lainasaamiset	-	0
Lyhytaikaiset saamiset	7	9
Lyhytaikaiset velat	0	0
Lainasaamiset 1.1.	9	9
Tilikauden aikana myönnettyt lainat	-	0
Muu muutos	2	-
Lainasaamiset 31.12. ¹⁾	7	9

¹⁾ Osakkuusyhtiöille myönnettyt lainat ovat lyhytaikaisia saamisia.

Osakkuusyhtiöille myönnettyjen lainojen korkokanta perustuu markkinakorkoihin. Lainoja erääntyy vuoden 2009 loppuun mennessä 7 milj. euroa.

Ylimmän johdon työsuhte-etuudet

Milj. €	2008	2007
Lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	4	3
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	1	1
Osakeperusteiset etuudet	1	1
	7	5

Ylin johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä muusta johtoryhmästä. Ylimmältä johdolta ei ollut lainasaamisia 31.12.2008 (31.12.2007: - milj. euroa).

37. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöksen laskelmiin.

38. TYTÄRYHTIÖT 31.12.2008

General Stainless			Muu toiminta		
Maa	Konsernin omistus-osuus, %		Maa	Konsernin omistus-osuus, %	
Contisteel N.V. ³⁾	Belgia	100	2843617 Canada Inc.	Kanada	100
Eurotec N.V. ³⁾	Belgia	100	AvestaPolarit Pension Trustees Ltd	Britannia	100
Finsogepar S.p.A. ³⁾	Italia	100	Granefors Bruk AB ^{*)}	Ruotsi	100
Outokumpu AS	Norja	100	Kopparlunden AB	Ruotsi	100
Outokumpu A/S	Tanska	100	Orijärvi Oy ^{*)}	Suomi	100
Outokumpu Asia Pacific Ltd	Kiina	100	Outokumpu Alueverkko Oy ^{*)}	Suomi	100
Outokumpu Baltic Oü	Viro	100	Outokumpu Engineering Enterprises, Inc. ^{*)}	Yhdysvallat	100
Outokumpu Benelux B.V.	Alankomaat	100	Outokumpu Exploration Ventures Pty. Ltd.	Australia	100
Outokumpu Brasil Comercio de Metais Ltda.	Brasilia	100	Outokumpu Metals Off-Take Oy ^{*)}	Suomi	100
Outokumpu B.V.	Alankomaat	100	Outokumpu Minera Española S.A.	Espanja	100
Outokumpu Chrome Oy	Suomi	100	Outokumpu Mines Inc. ^{*)}	Kanada	100
Outokumpu Distribution Oy	Suomi	100	Outokumpu Mining Australia Pty. Ltd.	Australia	100
Outokumpu Gebouwen B.V.	Alankomaat	100	Outokumpu Mining Oy	Suomi	100
Outokumpu Ges.m.b.H	Itävalta	100	Outokumpu Nickel Resources B.V.	Alankomaat	100
Outokumpu GmbH	Saksa	100	Outokumpu Rawmet, S.A.	Espanja	100
Outokumpu India Private Limited	Intia	100	Outokumpu Stainless Holdings Ltd	Britannia	100
Outokumpu Istanbul Dis Ticaret Limited Sirketi ^{*)}	Turkki	100	Outokumpu Stainless, Inc.	Yhdysvallat	100
Outokumpu Kft	Unkari	100	Outokumpu Stainless Steel Oy ^{*)}	Suomi	100
Outokumpu K.K.	Japani	100	Outokumpu Treasury Belgium N.V./SA ^{*)}	Belgia	100
Outokumpu, Lda. ^{*)}	Portugali	100	Outokumpu Zinc Australia Pty. Ltd.	Australia	100
Outokumpu Ltd	Irlanti	100	Outokumpu Zinc B.V. ^{*)}	Alankomaat	100
	Yhdistyneet		Pancarelian Ltd. ^{*)}	Bermuda	100
Outokumpu Middle East FZCO ²⁾	Arabiemiirikunnat	100	Princeton Gamma-Tech, Inc.	Yhdysvallat	100
Outokumpu Nordic AB	Ruotsi	100	Viscaria AB ^{*)}	Ruotsi	100
Outokumpu N.V.	Belgia	100	Visent Invest AB	Ruotsi	100
Outokumpu Pty Ltd	Australia	100	Visenta Försäkrings AB	Ruotsi	100
Outokumpu (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100			
Outokumpu Rossija Oy ^{*)}	Suomi	100	Myytävinä olevat toiminnot		
Outokumpu S.A.S. ¹⁾	Ranska	100	Outokumpu Copper Brass SA	Ranska	100
Outokumpu S.A.	Espanja	100	Outokumpu Copper Fabrication AB ^{*)}	Ruotsi	100
Outokumpu (S.E.A.) Pte. Ltd.	Singapore	100	Outokumpu Copper Gusum AB	Ruotsi	100
Outokumpu Shipping Oy	Suomi	100	Outokumpu Copper HME B.V.	Alankomaat	100
Outokumpu S.p.A.	Italia	100	Outokumpu Copper LDM B.V.	Alankomaat	100
Outokumpu Sp. z o.o.	Puola	100	Outokumpu Copper Nonferro Metall GmbH	Saksa	100
Outokumpu SRL ²⁾	Romania	100	Outokumpu Copper Tube Hungary Kereskedelmi Kft.	Unkari	100
Outokumpu s.r.o.	Tšekin tasavalta	100	Outokumpu Holding UK Limited	Britannia	100
Outokumpu Stainless B.V.	Alankomaat	100			
Outokumpu Stainless Coil, Inc.	Yhdysvallat	100	Ulkomaiset sivuliikkeet		
Outokumpu Stainless Holding GmbH	Saksa	100	Outokumpu Asia Pacific Ltd., sivuliike Etelä-Koreassa		
Outokumpu Stainless Ltd	Britannia	100	Outokumpu Asia Pacific Ltd., edustustot Kiinassa ja Taiwanissa		
Outokumpu Stainless Oy	Suomi	100	Outokumpu Baltic Oü, sivuliike Latviassa		
Outokumpu UAB	Liettua	100	Outokumpu Mining Oy, sivuliike Espanjassa		
Sogepar Deutschland GmbH ³⁾	Saksa	100	Outokumpu (S.E.A.) Pte. Ltd., edustusto Vietnamissa		
Sogepar France s.a.r.l ³⁾	Ranska	100			
Sogepar Ireland Limited ³⁾	Irlanti	100			
So.Ge.Par S.p.A. ³⁾	Italia	100			
Sogepar UK Limited ³⁾	Britannia	100			
ZAO Outokumpu	Venäjä	100			
Specialty Stainless					
Avesta Klippcenter AB ³⁾	Ruotsi	100			
Outokumpu Armetal Stainless Pipe Co. Ltd. ²⁾	Saudi-Arabia	51			
Outokumpu Prefab AB	Ruotsi	100			
Outokumpu Press Plate AB	Ruotsi	100			
Outokumpu PSC Benelux B.V.	Alankomaat	100			
Outokumpu PSC Germany GmbH	Saksa	100			
Outokumpu Stainless AB	Ruotsi	100			
Outokumpu Stainless Bar, Inc.	Yhdysvallat	100			
Outokumpu Stainless Pipe, Inc.	Yhdysvallat	100			
Outokumpu Stainless Plate, Inc.	Yhdysvallat	100			
Outokumpu Stainless Steel (China) Co. Ltd. ²⁾	Kiina	100			
Outokumpu Stainless Trading (Shanghai) Co Ltd	Kiina	100			
AS Outokumpu Stainless Tubular Products	Viro	100			
Outokumpu Stainless Tubular Products AB	Ruotsi	100			
Outokumpu Stainless Tubular Products Ltd.	Kanada	100			
Outokumpu Stainless Tubular Products Oy Ab	Suomi	100			
Polarit Welding, Inc.	Yhdysvallat	100			
SH-Trade Oy	Suomi	100			
AB Örnsköldsviks Mekaniska Verkstad	Ruotsi	100			

¹⁾ Nimen muutos

²⁾ Perustettu

³⁾ Ostettu

^{*)} Emoyhtiö Outokumpu Oyj:n omistamat osakkeet.

Tytäryhtiöluettelo ei sisällä kaikkia holding-yhtiöitä eikä ns. lepäviä yhtiöitä. Konsernin omistusosuus vastaa myös konsernin osuutta äänivallasta.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Konsernin tunnusluvut

		2004	2005	2006	2007	2008
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto	Milj. €	5 122	5 016	6 154	6 913	5 474
- liikevaihdon muutos	%	n/a	-2,1	22,7	12,3	-20,8
- viennin ja ulkomaan toimintojen osuus liikevaihdosta	%	94,0	94,2	94,4	95,1	95,5
Sijoitettu pääoma 31.12.	Milj. €	4 941	3 599	4 371	4 125	3 867
Sidottu pääoma 31.12.	Milj. €	5 151	3 756	4 553	4 340	4 046
Investoinnit käyttöomaisuuteen	Milj. €	414	164	187	190	544
- suhteessa liikevaihtoon	%	8,1	3,3	3,0	2,8	9,9
Poistot	Milj. €	191	207	221	204	206
Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot	Milj. €	31	22	17	18	20
- suhteessa liikevaihtoon	%	0,6	0,4	0,3	0,3	0,4
Henkilöstö 31.12.		11 514	8 963	8 159	8 108	8 471
- keskimäärin vuoden aikana		11 787	9 579	8 505	8 270	8 551
Kannattavuus						
Liikevoitto	Milj. €	436	57	824	589	-63
- suhteessa liikevaihtoon	%	8,5	1,1	13,4	8,5	-1,2
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	Milj. €	78	1	8	4	-2
Voitto ennen veroja	Milj. €	440	-8	784	798	-134
- suhteessa liikevaihtoon	%	8,6	-0,2	12,7	11,5	-2,4
Jatkuvien toimintojen tilikauden voitto	Milj. €	379	-24	606	660	-110
Myytävien ja myytävänä olevien toimintojen tilikauden voitto	Milj. €	7	-339	357	-18	-79
Tilikauden voitto	Milj. €	386	-363	963	641	-189
- suhteessa liikevaihtoon	%	7,5	-7,2	15,7	9,3	-3,5
Oman pääoman tuotto	%	16,8	-15,9	37,5	20,0	-6,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	9,6	1,3	20,7	13,9	-1,6
Sidotun pääoman tuotto	%	9,2	1,3	19,8	13,2	-1,5
Rahoitus ja taloudellinen asema						
Vieras pääoma	Milj. €	4 571	3 355	3 270	2 521	2 541
Korollinen nettovelka	Milj. €	2 435	1 537	1 300	788	1 072
- suhteessa liikevaihtoon	%	47,5	30,6	21,1	11,4	19,6
Nettorahoituskulut	Milj. €	75	67	48	-206	69
- suhteessa liikevaihtoon	%	1,5	1,3	0,8	-3,0	1,3
Nettokorot	Milj. €	66	65	62	58	54
- suhteessa liikevaihtoon	%	1,3	1,3	1,0	0,8	1,0
Korkokate		7,6	0,9	13,6	14,9	-1,5
Osakepääoma	Milj. €	308	308	308	308	308
Muu oma pääoma ja vähemmistöosuudet	Milj. €	2 198	1 754	2 763	3 029	2 486
Omavaraisuusaste	%	35,8	38,2	47,9	56,5	52,4
Velkaantumisaste	%	97,2	74,5	42,3	23,6	38,4
Liiketoiminnan nettorahavirta	Milj. €	-128	459	-35	676	656
Osingot	Milj. €	91	81	199	216	90 ¹⁾

¹⁾ Hallituksen esitys yhtiökoukselle.

Tietoja neljänneksittäin

Tuloslaskelma neljänneksittäin ¹⁾

Milj. €	I/07	II/07	III/07	IV/07	2007	I/08	II/08	III/08	IV/08	2008
Jatkuvat toiminnot										
Liikevaihto										
General Stainless	1 700	1 670	879	1 073	5 321	1 304	1 222	933	687	4 147
- josta segmenttien välinen osuus	421	430	230	234	1 315	284	337	216	157	993
Specialty Stainless	1 003	1 028	687	738	3 456	786	778	630	512	2 705
- josta segmenttien välinen osuus	169	193	119	124	605	124	120	85	78	407
Muu toiminta	64	63	53	57	237	64	63	69	62	258
- josta segmenttien välinen osuus	48	45	43	45	181	57	57	61	61	235
Sisäinen myynti	-638	-669	-391	-403	-2 101	-465	-514	-362	-295	-1 636
Konserni	2 129	2 092	1 227	1 465	6 913	1 689	1 549	1 270	966	5 474
Liikevoitto										
General Stainless	245	188	-224	11	220	81	125	-35	-177	-6
Specialty Stainless	182	196	-51	9	337	42	44	-63	-123	-101
Muu toiminta	1	19	8	-6	21	-20	4	29	25	38
Sisäiset erät	-4	2	11	2	11	-3	1	3	4	6
Konserni	424	406	-256	15	589	100	174	-66	-271	-63
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	2	4	-2	-1	4	0	1	-2	-1	-2
Rahoitustuotot ja -kulut	-10	242	-19	-7	206	-20	-8	-14	-26	-69
Voitto ennen veroja	416	652	-277	7	798	80	166	-82	-298	-134
Tuloverot	-105	-100	67	-0	-138	-19	-36	9	71	24
Jatkuvien toimintojen tilikauden voitto	311	553	-210	7	660	61	130	-73	-228	-110
Myytyjen ja myytävänä olevien toimintojen tilikauden voitto										
	-4	12	-4	-23	-18	2	-74	-1	-5	-79
Tilikauden voitto	307	565	-214	-16	641	63	56	-74	-233	-189
Jakautuminen:										
Emoyhtiön omistajille	305	563	-214	-16	638	63	56	-74	-233	-189
Vähemmistölle	2	2	-0	-0	4	-	-	-	-0	-0

Ruostumattoman teräksen toimitukset neljänneksittäin ²⁾

1 000 tonnia	I/07	II/07	III/07	IV/07	2007	I/08	II/08	III/08	IV/08	2008
Kylmävalssatut tuotteet	220	186	117	180	703	228	192	177	141	739
Kirkkaat kuumanauhat	94	94	49	78	314	120	94	64	51	330
Kvarttolevyt	39	41	30	36	146	33	35	27	25	120
Putkituotteet	20	17	13	15	65	19	19	16	16	70
Pitkät tuotteet	16	15	10	12	54	15	15	15	11	55
Puolituotteet	40	46	21	31	137	34	35	25	16	109
Toimitukset yhteensä	430	399	238	352	1 419	449	391	323	261	1 423

1) Täyden tilikauden luvut on tilintarkastettu.

2) Lukuja ei ole tilintarkastettu.

Osakekohtaiset tunnusluvut

		2004	2005	2006	2007	2008
Osakekohtainen tulos	€	2,12	-2,01	5,31	3,52	-1,05
Rahavirta/osake	€	-0,71	2,54	-0,19	3,74	3,64
Oma pääoma/osake	€	13,65	11,31	16,87	18,53	15,50
Osakekohtainen osinko	€	0,50	0,45	1,10	1,20	0,50 ¹⁾
Osinko/tulos	%	23,6	neg.	20,7	33,9	neg.
Efekttiivinen osinkotuotto	%	3,8	3,6	3,7	5,7	6,0
Hinta/voitto-suhde (P/E)		6,2	neg.	5,6	6,0	neg.
Osakkeen kurssikehitys						
Keskikurssi	€	12,52	11,89	19,77	24,94	18,99
Alin kurssi	€	9,93	9,63	12,60	18,48	6,33
Ylin kurssi	€	14,46	14,72	30,39	31,65	33,99
Kurssi kauden lopussa	€	13,15	12,55	29,66	21,21	8,28
Muutos kauden aikana	%	22,1	-4,6	136,3	-28,5	-61,0
OMXH-indeksin muutos kauden aikana	%	3,3	31,1	17,9	20,5	-53,4
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa ²⁾	Milj. €	2 377	2 272	5 369	3 820	1 492
Osakkeiden vaihdon kehitys						
Osakkeiden vaihto	1 000 kpl	123 832	179 289	319 345	516 489	511 080
Osuus osakkeiden painotetusta keskiarvosta	%	68,8	99,0	176,4	285,5	283,6
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ²⁾		180 056 920	181 031 415	181 033 168	180 922 336	180 184 845 ³⁾
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ²⁾		180 752 022	181 031 952	181 031 952	180 103 193	180 233 280

¹⁾ Hallituksen esitys yhtiökokoukselle.

²⁾ Ei sisällä hankittuja omia osakkeita.

³⁾ Optio-oikeuksien 2003A, 2003B JA 2003C laimennusvaikutuksella oikaistu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä vuonna 2008 oli 181 190 245 kappaletta. Nämä vaikuttavat laimentavasti tulos/osake-lukuihin 0,01 euroa vuonna 2008.

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Sijoitettu pääoma	=	Oma pääoma + korollinen nettovelka
Sidottu pääoma	=	Sijoitettu pääoma + nettoverovelka
Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot	=	Tuloslaskelmaan kirjatut tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut (mukaan lukien saaduilla avustuksilla katetut kulut)
Oman pääoman tuotto	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma (kauden keskiarvo)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)	=	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Sijoitettu pääoma (kauden keskiarvo)}} \times 100$
Sidotun pääoman tuotto (ROOC)	=	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Sidottu pääoma (kauden keskiarvo)}} \times 100$
Korollinen nettovelka	=	Korolliset velat – korolliset varat
Korkokate	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja} + \text{nettokorot}}{\text{Nettokorot}}$
Omavaraisuusaste	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Velkaantumisaste	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Osakekohtainen tulos	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$
Rahavirta/osake	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan nettorahavirta}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Osakekohtainen osinko	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Osinko/tulos	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}} \times 100$
Efekttiivinen osinkotuotto	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}} \times 100$
Hinta/voitto-suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakkeen keskiarvo	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa × viimeinen kaupantekokurssi
Osakkeiden vaihdon kehitys	=	Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä sekä sen suhteellinen osuus osakesarjan kokonaismäärän painotetusta keskiarvosta kauden aikana

Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön tuloslaskelma

Milj. €	2008	2007
Liikevaihto	228	187
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-145	-104
Bruttokate	83	83
Liiketoiminnan muut tuotot	19	157
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-45	-35
Hallinnon kulut	-62	-57
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	-3	-3
Liiketoiminnan muut kulut	-64	-28
Liikevoitto	-71	117
Rahoitustuotot ja -kulut	367	69
Voitto ennen satunnaisia eriä	296	186
Satunnaiset erät	40	135
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	336	322
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	0	1
Tuloverot	-2	-22
Tilikauden voitto	334	300

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaan. Emoyhtiön täydellinen tilinpäätös on luettavissa yhtiön internet-sivuilta www.outokumpu.com.

Emoyhtiön tase

Milj. €	2008	2007
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	22	24
Aineelliset hyödykkeet	39	26
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	4 046	3 684
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	460	661
Osuudet osakkuusyrityksissä	18	18
Muut osakkeet ja osuudet	19	20
Muut sijoitukset	130	114
	4 675	4 497
Pysyvät vastaavat yhteensä	4 735	4 547
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Korollinen	133	73
Koroton	523	489
	656	562
Rahat ja pankkisaamiset	164	41
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	820	602
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 555	5 149
VASTATTAVAA		
Milj. €	2008	2007
Oma pääoma		
Osakepääoma	308	308
Ylikurssirahasto	709	708
Edellisten tilikausien voitto	590	507
Tilikauden voitto	334	300
	1 942	1 823
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Kertynyt poistoero	0	1
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korollinen	1 469	1 305
Koroton	2	1
	1 470	1 306
Lyhytaikainen		
Korollinen	1 947	1 916
Koroton	195	104
	2 142	2 020
Vieras pääoma yhteensä	3 613	3 326
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 555	5 149

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

Milj. €	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto	334	300
Oikaisut		
Verot	2	22
Poistot	7	7
Arvonalentumiset	2	16
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	1	-155
Korkotuotot	-55	-115
Osinkotuotot	-460	-112
Korkokulut	145	141
Varausten muutos	0	-2
Konserniavustukset	-40	-135
Kurssierot	-41	4
Kupariputkiliiketoiminnan myyntitappio	57	-
Muut oikaisut	1	16
	-379	-314
Käyttöpääoman muutos		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-88	-5
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	117	-19
	29	-24
Saadut osingot	460	112
Saadut korot	43	124
Maksetut korot	-143	-134
Maksetut verot	14	-99
	374	4
Liiketoiminnan nettorahavirta	358	-34
Investointien rahavirta		
Tytäryritysten sekä muiden osakkeiden ja osuuksien hankinnat	-341	-1 501
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-11	-0
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-26	-9
Tytäryritysten myynnit	57	0
Muiden osakkeiden ja osuuksien myynnit	-	161
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	0	0
Aineettomien hyödykkeiden myynnit	22	1
Lainasaamisten muutos	176	-234
Investointien nettorahavirta	-123	-1 582
Rahavirta ennen rahoitusta	236	-1 617
Rahoituksen rahavirta		
Omien osakkeiden hankinta	-	-25
Pitkäaikaisten lainojen nostot	311	152
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-130	-355
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-41	233
Maksetut osingot	-216	-199
Konserniavustukset	79	63
Optioilla merkityt osakkeet	1	0
Muu rahoituksen rahavirta	-115	1 773
Rahoituksen nettorahavirta	-113	1 642
Rahavarojen muutos	123	26
Taseen mukainen rahavarojen muutos	123	26

Laskelma emoyhtiön oman pääoman muutoksista

Milj. €	Osakepääoma	Rekisteröimätön osakepääoma	Ylikurssirahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2007	308	0	708	731	1 747
Tilikauden voitto	-	-	-	300	300
Siirrot oman pääoman erien välillä	0	-0	-	-	-
Osingonjako	-	-	-	-199	-199
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-25	-25
Optioilla merkityt osakkeet	0	-	0	-	0
Oma pääoma 31.12.2007	308	-	708	807	1 823
Tilikauden voitto	-	-	-	334	334
Osingonjako	-	-	-	-216	-216
Optioilla merkityt osakkeet	0	-	1	-	1
Oma pääoma 31.12.2008	308	-	709	924	1 942

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.

Milj. €	2008	2007
Edellisten tilikausien voitto	590	507
Tilikauden voitto	334	300
Voitonjakokelpoiset varat 31.12.	924	807

SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

Miltton Oy

KANSIKUVA

Tomi Parkkonen

PAINO

Libris Oy

PAPERI

Invercote Albato 290 g/m² (kansi)

Edixion Offset 90 g/m² (sivut 1–60)

Valmistettu paperista, jolle on myönnetty eu:n ympäristömerkki | rek.nro FI/11/1.

www.outokumpu.com

OUTO KUMPU

Outokumpu on yksi maailman johtavista ruostumattoman teräksen tuottajista. Visionamme on olla kiistaton ykkönen ruostumattomassa teräksessä ja perustaa menestys toiminnalliseen erinomaisuuteen.

Useilla eri aloilla toimivat asiakkaamme ympäri maailmaa käyttävät ruostumatonta terästämme ja palvelujamme. Ruostumaton teräs on sataprosenttisesti kierrätettävä, erittäin luja ja pitkäikäinen materiaali, joka on kestävä tulevaisuuden tärkeimpiä rakennusaineita.